

Guilhelmi Musgrave
REGIÆ SOCIETATIS
Utriusque SOCI
GETA BRITANNICUS.
ACCEDIT
Domus SEVERIANÆ Synopsis Chronologica;
ET
De ICUNCULA quondam M. Regis ÆLFREDI
DISSERTATIO.

*Nulla Fides Regni Sociis, omnisque Pōestas
Impatiens Consortis erit. Lucan. ex Ennio.*

*Mihi quidem nulli Eruditi videntur, quibus
nostra ignota sunt. Cicero.*

Iscæ Dunmoniorum :

Typis PHILIPPI BISHOP, sumtibus PHIL.
YEO; Veneunt etiam LONDINI, & in utra-
que Academia. MDCCXV.

ROMAN HERBERT

1873

RECEIVED JAN 10 1964

LIBRARY OF THE
BUREAU OF THE ARMY
WASHINGTON, D. C.

[Faint, illegible text at the bottom of the page]

1000

18

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

1890

1910

1

18

100

1998

IN L. P.
THOMAE HERBERTO
Magno Pembrokiæ Comiti,

SIG. P. CUS TODI. THALASSIARCHAE.

CONSILIORUM PRAES. PACIFICATORI

PROREGI OPTIMO.

*Omniſus Honoribus in Repub. perfuncto,
Omniſus Majori:*

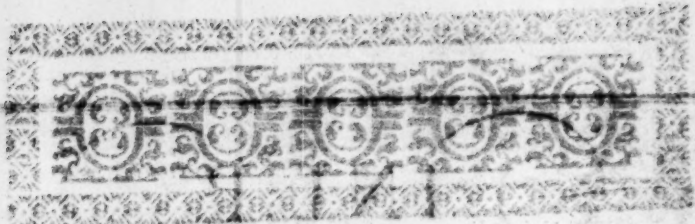
BELGII nostri GENIO:

*Antiquitatis has Amoenitates, de GETA
Britannico, Rebusq. alijs ad Belgium
ſpectantibus (tamq^m ex Naufragio Tabula Neptuno)*

Ex Voto poſuit

GUILH: MOSGRAVE

Alexander Aymes Scrip.

THOMAE HERBERTO
PRAEFATIO

EDITORIS AD LECTOREM
SIGE CUSTODI THALASSIARCHAE

T. in hoc Conspectu
continetur, quo conspectu
T. in hoc Conspectu
continetur, quo conspectu

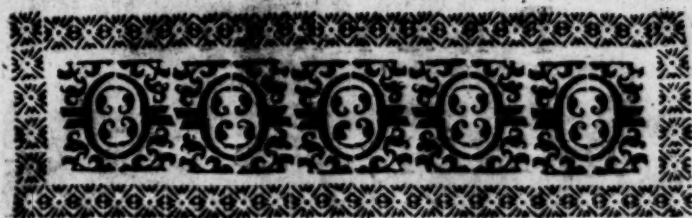

PRIMUM die septimum ad
Actu. Quam Prolegomena; in quibus
est et, quae Alio spatio huius ad-
scripta sunt. Iulio Capitulo
hinc ratione, nulla post annotationem
colae, tamquam vero Patrum auctoritate
P. Proles certissima, restituta est.
Primum

DEINDE Capicum in ea
Syllabus

† A D E

GUILH. MOSGRAVE

PRÆFATIO

EDITORIS ad LECTOREM.

T in hoc Opusculo quæ
continentur, uno conspectu
omnia videantur ;

PRIMUM, hic sistimus ad
Getæ Vitam Prolegomena ; in qui-
bus ea, quæ Ælio Spartiano diu ad-
scripta fuit, Julio Capitolino, non
sine ratione, multa post annorum sæ-
cula, tamquam vero Parenti Tracia
& Proles certissima, restituta est :

DEINDE, Caput in ea
Syllabum :

† A 3 DE-

®
P R Æ F A T I O.

DEINDE, ipsam Getæ *Uitam*, Notis (quod dici solet) Vari-
orum, Isaaci nempe Casauboni,
Jani Gruteri, Claudii Salmasii, cum
Nostris, illustratam :

DEINDE, Indicem ad Prole-
gomena, Textum, & Notas :

DEINDE, Dissertationem de
GETA BRITANNICO ; ubi de Sta-
tuæ Equestris Fragmento, non ita
pridem in Suburbiis Aquarum Cali-
darum effosso, GETÆ BRITANNICI
Faciem habente ; de GETÆ Nummis ;
de Illius, in Australi Britannia, rerum
Gubernatione ; de Colonia Devanæ
Constitutione ; de Aquis Calidis, Il-
linæ munificentia (quod utique pro-
babile est) servatis, & in hunc
usque diem placide proficientibus ; de
Illius, quotquot ad Mannus essent, In-
scrip-

PRÆFATIO.

scriptionibus; quæ Notis brevibus
exponuntur; de Populorum & Ur-
bium Nummis, Getæ in honorem
cufis; & de aliis non paucis ad
GETAM BRITANNICUM spectan-
tibus:

DEINDE, Severianæ Domus
Augustæ Synopsin Chronologicam:
Qua confirmata est abunde, Septi-
mii Severi, in extremo spiritu di-
centis, sententia, *Πάντα ἐξ ἑστέων, & ἐδὲν
ἐμὲν ἀποστέλει*

DEINDE, Dissertationem de
Icuncula, quondam Magni Regis
Ælfredi, paucis ante annis, apud
Athelnejam, inventa; Opere præ-
claro, summa arte perfectio: Ubi de
Imaginum in rebus sacris usu, ab
Ethnicis ad Ecclesiam manante:

DEINDE, Tabularum Expli-
catio-

PRÆFATIO.

cationem: Eæ Clarissimis Eorum No-
minibus singule singulis dedicantur,
quorum Munificentia debentur :

DEINDE, Caputum in Dis-
sertationibus Epitomen.

HÆC nostri est Farrago Libelli.

JULI

JULI CAPITOLINI
ANTONINUS GETA

Cum Notis Integris

ISAACI CASAUBONI, JANI GRUTERI,
CLAUDII SALMASII, & Editoris :

CUJUS ACCEDUNT,

De EODEM IMPERATORE,

E T

De Icuncula quondam M. Regis *Alfredi*,

DISSERTATIONES.

GETAM *sui mores Reipub. inviderunt.* Spartianus.

ISCÆ DUNMONIORUM:

Typis PHILIPPI BISHOP: Sumtibus
PHIL. YEO. A. MDCCXIV. Ve-
neunt etiam *Londini*, & in utraque Aca-
demia.

THE OCEANOGRAPHIC AND NATURAL HISTORY

OF THE
UNITED STATES OF AMERICA
NAVY

DEPARTMENT OF THE NAVY

NAVY DEPARTMENT, WASHINGTON, D. C.

1885

NO. 1

1885

1885

OPTIMO VIRO
NATH. PALMER
DE
FAIRFIELD,
In Comitatu *Somerset,*
ARMIGERO,
SALUTEM.

UM *Getæ* Vitam Aucto-
ri suo restituere, & No-
tis illustratam in lucem
edere statuerim, plurima sunt, quæ
mihi persuadeant, *Tibi, Vir Or-*
A 2 *nate,*

DEDICATIO.

nate, hoc futurum non ineptum
munus.

IMPRIMIS, id exigere visus est,
jam inde ab utriusque nostrum
Adolescentia, vetustæ Honos Ami-
citæ, & Beneficiorum a Te acce-
ptorum ille cumulus, quem nemo un-
quam hominum meo nomine melius,
nemo tam belle poterit agnoscere,
quam *Romanus* hic *Imperator*; id-
que siue illius Magnitudinem spe-
ctemus, siue Hujus Ingenium & Di-
gnitatem.

DEINDE, Moderatum & lenem
in Congressibus Getam, studia tra-
ctantem honestissima; placidum præ-
terea in omnes, atque humanum,
quoties eum fuisse lectito, prorsus
ad

DEDICATIO.

ad *Te* duci me videre videor ;
qui hoc ipso modo *Tibi*, ut (secun-
dum *Herodianum*) Ille plurimos ad
Amicitiam Benevolentiamque allicie-
bat : Cujus rei luculentum hoc in-
diciū est, & mille testium instar,
quod ad *Parlamentum* Comitatus
Somerset, unus omnium forte mor-
taliū, publicis suffragiis electus
fueris $\overline{\text{V}}$ Miles.

SED & animo recolendum, a pri-
ma ætate cara *Tibi* semper fuisse
veterum monumenta, & *Romanam*
quicquid Historiam illustraret. Ge-
ta vero a *Britannis*, a *Belgis* nostris
præcipue colendus : A *Britannis*,
quorum ab Insula *Britannici* nomen
accepit ; a *Belgis*, quorum *Aquis*
Solaribus eum favisse, licet con-
jicere.

HANC

DEDICATIO.

HANC igitur *Antonini Getae* Editionem, *Tibi*, non quod dici solet, uti *Benefactori Bovem*, (neque enim tam sum Pecoris abundans) sed tanquam *Agnum* offero. Si *Tibi* eam accipienti, tam fuerit grata, quam mihi fuit adornanti, profecto non erit, quod coëpti pœniteat, aut optem magis.

HIS accedit Dissertatio de *Icuncula* illa, quæ quondam Magni Regis *Alfredi* fuit, nunc vero se tuam esse gloriatur: In eam adnotata, certe doctissima, divulgavit Vir Reverendus, deque orbe literato bene meritus, *Geo. Hickes*, S. T. P. in quibus Literarum e diversis Alphabetis, *Saxonico & Romano,*

DEDICATIO.

mano, *misturam*, earumque formas
& ductus, enucleatissime descripsit:
Nobis e diverso propositum est,
Imaginum in rebus sacris usum, ab
Ethnicis ad *Ecclesiam* derivari, lu-
culentissimo hoc exemplo (ipsa scil.
hac *Alfredi* *Icuncula*, cum *Apuleii*,
Asclepiadis, aliorumque veterum E-
thnicorum aliis comparata) osten-
dere. Quæ de hac re lucubrave-
rim, quoniam humanitate permis-
sue tuo factum est, ut Iconis
hujus obtuendæ versandæque copia
mihi daretur, *Te* suapte sponte a-
deunt, ad *Te* advolant, & grati er-
ga *Te* animi nostri sensum agno-
scere conantur.

DEUM oro & obtestor, ut in
sanctissimæ Tuæ Domus Solatium, in
Ami-

DEDICATIO.

Amicorum Felicitatem, & Patriæ
bonum, *Te* incolumem servet ; &
quoniam Optimo Maximo visum
fuit, *Te* in numero *Dolentium* esse,
ut *Arthritide* leni, benigna, facili,
ut *Acidæ*, regulari, & utili perfruare.

V A L E,

Belgii nostri Delicia,

Patrone optime,

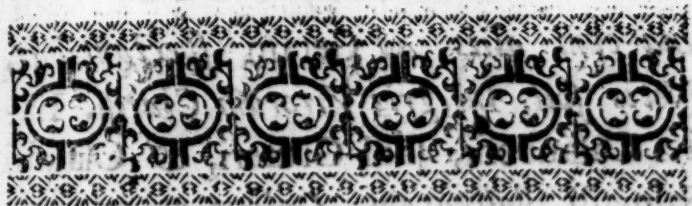
*Dabam Hic Dunmon.
Kalend. JUNIIS.
MDCCLXIV.*

Et fave tuo Clienti

Guilh. Musgrave.

A D

Antoninum Getam
PROLEGOMENA.

UM ex Statua, dudum ad
Aguas Solis eruta, quæ Getæ
esse videtur, nactus occasio-
nem, in animo haberem, ea,
quæ de Illo occurrerent, in unum omnia
colligere, sicque pro mea parte Impe-
ratorem hunc obscurum, in aspectum
lucemque clariorem proferre; instituto de-
futurum me judicavi, si Vitam ejus in Hi-
storia Augusta prætermitterem. Prelo-
gitur nostro Exoniensi eam mandavi,

b

una

ii Prolegomena.

una cum aliis ad Getam spectantibus, Notis scilicet. Integris Virorum Clariss. Haaci Casauboni, Jani Gruteri, & Claudii Salmasii illustratam: Quibus etiam, quoniam eorum post labores spicilegia quædam superesse viderentur, meas subjeci: Quin & Dissertationem addidi, in qua de Statua illa Bathoniensi, de Getæ Nummis, & Inscriptionibus, quot innotescerent, professus egi. Ante vero quam opus hoc aggredior, ex usu erit, hac de Vita & Dissertatione, paucula præfari.

EDITIONES hujusce Vitæ præque omnes, ex fide Membranarum, eam Spartiano tribuere: Qua in re si calculum Ego non adjecerim, neque sine Argumento, neque sine doctorum hominum Auctoritate, factum erit. Quæ enim major esse potest in hujusmodi re Auctoritas, quam Casauboni, quam Gruteri, quam Dodwelli, qui uno ore omnes
Sparti-

Prolegomena. iii

Spartiano eam abjudicant : Cuius vero esset, non eloquuntur omnes.

E recentioribus, quantum Ego perspicio, primus omnium Clariss. Dodwellus, (qui Historiæ Augustæ Scriptores, sic, ut vix quisquam unquam magis, excusset, & Prælectionibus Academicis, Professor Oxonii Camdenianus illustravit) eam Capitolino, tanquam prolem ejus certissimam restituit. Hujus Ego sententiam totus amplector; sed ne tanti, tamque Literati Viri auctoritate una, quæ quidem multum apud me valet, ductus, ita facere censerer, (quod utique in nullo verba jurantem minime deceret) Argumento ejus e meis nonnulla adnectam.

ARGUIT ille Doctissimus, Auctorem Getæ, qui Vitam eam Constantino dedicavit, fuisse Capitolinum, quoniam nullus (inquit) alius sub Constantino Vitarum conditor, præter Capitolinum.

iv Prolegomena.

HUIC addi potest, quod inter omnes constat, à Capitolino Clodium Albinum, Opilium Macrinum, Maximinos duos, Gordianos tres, Maximum & Balbinum exarari, quodque litem ei de hac re nemo unquam moverit. Maxime etiam verisimile esse, ejusdem Historici Pescennium Nigrum, Caracallam, Diadumenum, & Heliogabalum fuisse: Quod Argumento, mox in medium asserendo fiet probabile.

QUO posito, notare licet, tum Vocabula, tum loquendi Formulas, tum etiam ipsam Materiem, harum omnium Vitarum, cum Geta tam magna ex parte communem esse; ut eundem Auctorem, nempe Capitolinum, plane agnoscant, itaque probent Getam esse Capitolini.

EXEMPLIS agam, & quidem imprimis ex Capitolini Vitis indubitatis:

Prolegomena.

V

In Albino legimus, [Eum in vestitu nitidissimum fuisse:] in Geta, quod fuit [vestitus nitidi cupidissimus.] In Maximinis duobus [paucae civitates fidem hosti publico servaverunt:] Sic in Getæ Cap. vi. [Duobus se Liberis fidem promississe, duobus servare debere.] In Gordianis tribus de Sereni Sammonici Libris; uti etiam in Geta. In iisdem [Fuit Vini cupidior, semper tamen undecunque conditi, nunc Rosa, nunc Mastiche, nunc Absinthio, &c.] In Geta [cupidus ciborum & Vini varie conditi.] De Gordiani [Vestitu nitido] & [Genitura] similiter atque Getæ legitur. In Gordiano Tertio [sed votum publicum nihil valuit.] In Getæ Cap. i. [Sed nihil valuit patris matrisque cautio.] In Maximo & Balbino [Id eo tempore nihil visum est omnis, sed non sine causa factum probavit Imperium.] In Geta simili plane modo [Quod dictum ejus tunc nihil; post vero prælagio fuit.] De Ominibus, de Gula, aliisque

vi Prolegomena.

aliisque rebus satis futilibus & ineptis apud Getam, æque ac Capitolini prædictos Impp. occurrunt plurima; quæ eorum communis Auctor, à Cordo, non nimii judicii Historico, sed λεπολόγος, qui (teste Capitolino) talia persequitur, accepisse videtur. Uti Varro Comadias Plautinas, à spuris & adulterinis, genuinas, ex stylo jocisque (narrante Agellio) discernebat: Ita quidem Ego de Getæ Auctore ex Capitolini similibus Verbis, Sententiis, & Materia, sententiam fero.

Ad Argumentum hocce confirmandum his addi potest, quod, ut Locutiones, quæ (secundum Dialecticos) per formam Abstracti efferuntur, præcipue cadentis sunt Latinitatis, sed in ea non ex omni parte æqualiter; Capitolinus iis usus est sapissime, ut in Macrino [Serenitati tuæ:] in Maximinis duobus [Clementiæ tuæ & Pietas tua:] in Gordianis tribus [tuam Clementiam.] Hæ vero loquendi formulæ

in

Prolegomena. vii

in Spartiani Vitæ longe rariores sunt, quam in iis, quæ sunt Capitolini: Unde colligo, Getæ Vitam, in qua, tametsi breviusculâ, bis occurrunt, Capitolino, potius quam Spartiano, adscribi oportere.

HIS, ut opinor, Argumentis Auctori suo Geta Capitolino restituitur; & quidem huiusmodi aliis, Nigrum & Caracallam, illius etiam esse, (quod à Doctissimo Dodwello disertim affirmatum) facile est probare: Sed nihil hoc ad Dionysum nostrum.

DE Vitæ huius Scriptura ejusque genere advertendum, eam non nimis accuratam esse: E diverso, plurima perturbate ab Auctore, & auctoris effundi; plurimos in ea hiatus esse, & errores Chronologicos: Ut non tam opus absolutum, quam primæ Lineæ, sive quædam materia congeries esse videatur. Nihilominus, ut urgente Fame, Glande & vilissimo

viii Prolegomena.

lissimo quoque Opsonio vesci, potius quam inedia perire, præstat, inopia Scriptorum de Antonino Geta facit, ut hoc Catone contenti simus, & scriptum hocce quaecunque sit in pretio.

ENIMVERO satis notum est, de Geta nostro quæ Maurus, quæ Urbicus, quæ Marius, quæ Cordus, & forsan alii sub hæc tempora Latine scripserunt, omnia intercidisse; nec quidem eorum, qui ab Antonini Philosophi excessu, ad Diocletiani usque Imperium, Historiam Latine tractarunt, hodie quemquam superesse. In memoria Getæ custodienda, longe feliciores Historici fuere Græci, quam Latini: Illis solum, quicquid ætate ista de Geta scriptum habemus, acceptum est referendum: Sed Dexippi, Severi Imp. aliorumque, ad sex septem, omnia periere. Periit Dionis pars posterior, non sine gravissimo Literatura damno, quippe à se visa, & audita, sibi que notissima tradentis; quæque

ex

Prolegomena. ix

ex illa parte à Xiphilino servantur, fide non optima (quod facile est planum facere atque probare) excerpuntur. Unus è Græcis integer ad nos pervenit, Herodianus; gravis certe Auctor, lectu fideque dignissimus: Sed qui, ubi Getæ res agitur, nimis succinctus. Plurima tradidit, quæ, absque illo esset, à nobis hodie prorsus ignorarentur; plurima etiam cognitione digna prætermisit: Unde ad Getam recte intellegendum, aliis, & quidem majoribus opus est subsidiis.

POST Imperium à Constantino adeptum, (id est, à Morte Getæ annos circiter octoginta) floruit Capitolinus, cujus hocce scriptum, initio nempe seculi tertii; ejusque medio Aurelius Victor; eoque vergente, Eutropius: Qui omnes Getæ meminere, & de illo non pauca de industria tradiderunt; at tam mendosa, tam à vero aliena, ut mirari liceat, unde eorum aliqua possent hauriri. Ca-

c

pitolini,

X Prolegomena.

pitolini, in *Vita Getæ*, Errata Notis infra exponuntur. Aur. Victor (*Historicus*, opinante ANNA, optimus [Patratam in Britannia Getæ fuisse cædem;] & [Getæ matrem, (Juliam Domnam) Caracallæ Novercam esse, eique matrimonio junctam] affirmat : Et Epitomator, quicumque fuerit, [Nulli eum, in dominatu suo, permisisse Honores venundari;] & [Ob Paricidium, Furore & dirarum ultriculum infectatione agitari.] Paulo justior in Getam est Eutropius : Sed ut de ejus Matre, Caracallo in Uxorem data, nimium scripsit ; (tametsi non tanquam Auctor, ut vult, Ant. Pagi; verum, uti videtur, ex Cordo) ita quidem de Nomine Getæ Antonino, ne verbum quidem.

GETÆ nostri, Festus in Breviario, nomen non habet : neque de eo, Patri in imperio succedente, quamquam magni re momenti, verbum in Chronico fecit Cassiodorus.

VIDE

VIDE, quam imperfecta sit de Geta, præcipue Latine scribentium, Historia: Quæ jam senectam (secundum Vossium) ingressa, Fabulas, uti videtur, aniles emittere non dedignata est. Has ob causas, Getam Imperatorem obscurum appellare, non dubitaverim; & ejus obscuritati, pro virium modo, subvenire.

HISCE de Getæ Vita dictis, de Dissertatione annexa aliquid dicendum. Agit illa de Statua, nuper ad Aquas Solis effossa; de Nummis Getæ, ejusque Inscriptionibus.

STATUÆ fides incerta nonnullis esse videatur, propter rationes infra proferendas: Nec quidem hujusmodi res, quæ nec Inscriptionem habet, nec quidvis aliud, quod in ea declaranda loco sit Inscriptionis, sine dubitatione quadam esse potest.

xii Prolegomena.

AT iis e contrario ratiunculis si validius habeatur, à Vultuum in Nummis Statuaque similitudine, quod opponitur Argumentum, (Et quidem validius esse puto,) non est, quod Statuam abjiciamus, aut Getæ eam esse pernegemus.

HOC autem posito, [nimirum Getæ hanc esse Statuam,] manabunt inde plurima, quæ tum Imperatorem illum, tum Britanniam nostram magnopere illustrabunt, Et ad explicandas Origines Bathonienses non parum conferent.

UTUT ista res sit, (neque enim asseverare quicquam ausim, nec in re tam dubia δογματίζειν) unicuique per me liceat, ut sua fert Opinio, sentire; sed Et mihi, quamquam mediocri, pari ratione liceat.

NUMMI Et Inscriptiones omni
maiores sunt exceptione: Sed Nummos so-
lum

Prolegomena. xiii

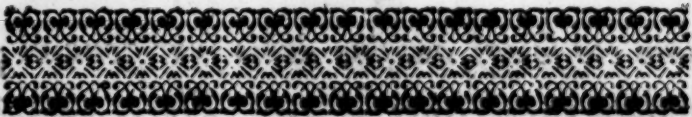
lum eos selegi, qui sine dubio sunt genuini ; quibus expositiones subjeci. Plures autem in Tabulis Camdeni Britanniae annexis, & in Gevartianis, quas adulterinas esse ratus sum, omisi.

INSCRIPTIONES, quotquot Getam respicerent, undecunque collectas, avide transcripsi, Notulis illustravi, & suo quaque loco intexui.

DENIQUE Severianae Domus Augustae Chronologiam qualem qualem adjeçi : Ut Illius Ortus, Magnitudo, Finisque uno conspectu, brevi quasi tabella, cerneretur.

HABET Lector, unde rerum varietate delectari ; forsan etiam eventu mirabili proficere possit. Est enim Historia, (dicente Tullio) Testis temporum, Lux veritatis, Magistra vitae : Et (ut Hali-carnassensis) Ἀρχὴ φρονήσεως τε καὶ σοφίας, i. e. Prudentiae Sapientiaeque principium.

SYLLABUS

SYLLABUS CAPITUM.

 APUT I. *Pauca de hoc Antonio restant. Severi Somnium de Successore Antonini: Unde Geta hoc nomine auctus.* Pagina 1

C A P. II. *Unde Nomina accepit Antoninus Geta. Severus, primo Formularius forensis; dein Advocatus Fisci. Genitura peritissimus, Bassiani scomma in Getam execrabile.* p. 10

C A P. III. *Quibus Coss. natus Geta. Qua de causa Juliam duxit in Uxorem Severus. De Getæ tum Imperio, tum Morte, Omnia.* p. 21

C A P. IV. *A natura decorus, tractator; Gulosus, lenis Geta: Bassiani crudelitas.* p. 27

C A P.

SYLLABUS CAPITUM.

C A P. V. *Literarum amans, Fratri inuisus, Matri carus, Elegantiæ in Vestitu, Proprietatis in Vocibus Animalium exprimendis, Scriptorum Sammonici fautor, in iubendis per literas initiales prandiis singularis fuit Geta.* p. 35

C A P. VI. *Paricidium ægerrime acceptum. Papinianus securi percutitur. Seditio militum urbanicianorum. Loricam gerit Taras: Qui ab Helvio Pertinace Geticus appellatur; unde ei Mors.* p. 43

C A P. VII. *GETÆ Funus, accuratum. Tarantis Immanitas, Fraus, Sanguinis fitis in-explebilis.* p. 48

JULI

C. A. B. V. I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst. in relation to the matter of the application for a license to the undersigned. I have the honor to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration. I am, Sir, very respectfully,
 Yours, very truly,
 J. B. V.

[illegible][illegible]

JULI CAPITOLINI
ANTONINUS GETA
A D
CONSTANTINUM AUG.

CAPUT. I.

ARGUMENTUM.

*Pauca de hoc Antonino restant. Severi
Somnium de Successore Antonino:
Unde Geta hoc nomine auctus.*

C I O, Constantine Au-
guste, & multos & cle-
mentiam tuam ⁊ quæ-

B stionem

*Cum Editio hujus Vitæ Lugduno-Batava,
MDCLXXI, Ælio Spartiano, tanquam ejus
Auctori, eam attribuit; audiendi sunt hac de re
am in initio, Viri Clarissimi Casaubonus & Salmasius.*

CASAU-

J. CAPITOLINI

CASAUBONUS.

ÆLII SPARTIANI.] Non aliter & *membrana.* Nos tamen dubitamus, nec sine causa. Nam etsi auctor libelli hujus, quod in rebus Caracalli necem Getæ exposuisset pluribus, ita breviter eam historiam stringit, ut panè prætermisissè possit videri: Duos tamen hic locos observamus, ex quibus conicimus, de tota illa historia diversa eum scripsisse alibi, ab iis quæ libro superiore continentur. Neque enim defuerunt, qui tempus & locum cædis Getæ aliter longe narrarent, quam Dio & Herodianus: Quorum consentiens & certissima narratio impedire non potuit, quominus *ἡ δὲ αὐτῆς* istud *ἰσοεικὸν* velut *ἑκστατον* à nonnullis arriperetur. Scribit igitur hic auctor statim initio: *Neque enim multa in ejus vita dici possunt, qui prius rebus humanis exemplus est, quam cum fratre teneret imperium.* Falsum est, ut ex Dione constat & Herodiano, prius perisissè Getam, quam cum fratre imperaret: Nam multos menses amisso patre ambo vixerunt, & nomine tenus saltem imperarunt ambo. Sed auctor eos, sequitur, qui confestim post obitum patris ante reditum in Urbem è Britannia occisum Getam à Caracallo memoriæ prodiderunt. Quare scribit idem inferius: *Denique nisi querelis de Getæ cæde, & animis militum delinitis, enormibus etiam stipendiis datis, Romam Bassianus redire non potuit.* Certe est Romæ in ipso palatio necatum Getam, cum in eodem palatio, imo etiam cubiculo eodem, præsens Bassianus adesset. Quomodo igitur Romam rediret? Verum hic scriptor de reditu è Britannia loquitur. Similia his apud Aurelium Victorem, ut ad superiorem librum admonēbamus. Quare non potest

ANTONINUS GETA. 3

potest istius libelli auctor idem esse, qui vitam Caracalli composuit: Nam illi cum Dione & Herodiano convenit.

SALMASIUS.

[ÆLII SPARTIANI.] Ita omnes membranæ, quarum consensum hoc loco magni faciendum judico. Nee accedo partibus eruditissimi viri dubitantis hæsitantisque an hic Spartiani sit liber. Habuit ille rationes quibus crederet non esse: Habeo item ego quibus esse credam. Idem sane auctor qui superiorem Caracalli vitam scripsit & hanc quoque scripsit. Sub finem illius vitæ omnia prodigia quæ necem Getæ significaverunt expositurum se in ejus vita pollicetur: *Occidendi, inquit, Getæ multa prodigia extiterunt, ut in vita ejus exponemus.* Quæ omnia clare in hac vita habentur exposita non secus atque ille promiserat. Sed hoc fortasse parum faciat, nisi & alia accederent, ut est illud quod in eadem illa vita rationem reddit, quare priorem scripserit Caracallum, cum prior excessisset è vita frater ejus Geta. Se enim vitæ ordinem sequutum esse ostendit. Secundum quem ordinem prior scribi debuit, qui prior natus est & imperavit. Atque hunc scribendi ordinem videmus ab auctore vitæ Getæ observatum, ut hæc verba demonstrant. *Scio, Constantine Auguste, & multos & clementiam tuam questionem movere posse, cur etiam Geta Antoninus à me tradatur.* Nimirum tradiderat jam ante, ut apparet, Antoninum Caracallum. Unica autem & præcipua ratio viro clarissimo dubitandi an Ælius Spartianus existimari debeat hujus auctor vitæ, hæc fuit, quod nonnulla in hac vita tradi videantur diversa atque in illa superiore Antonini. Sed hoc nemi-

nem debet movere. Sollemne enim esse scimus huic auctori, non unum perpetuo ejusdem rei auctorem sequi, sed plerumque etiam diversos, ex horum vel illorum sententia, modo hoc, modo illud ponere. Verba autem illa perpendamus, quæ fundamentum sententiæ suæ voluit esse vir doctissimus. Spartianus heic scribit : *Neque enim multa in ejus vita dici possunt, qui prius rebus humanis exemptus est, quam cum fratre teneret imperium.* Hæc verba enim, inquit ille, indicant auctorem hujus vitæ sensisse occisum prius Getam, quam Romam rediisset. Quod factum in Britannia, statim post mortem patris qui ibi decessit. Atqui verum est Romæ in palatio, ac pæne in sinu matris interfectum Getam, fratris Caracalli manu : Quod asserunt Herodianus, & Dio Græci scriptores, quosque adeo secutus videtur Spartianus in vita Antonini. Atque hæc est diversitas quæ facit videri diversos esse utriusque vitæ auctores. Sed nos facile conciliabimus auctorem Caracalli cum auctore Getæ. Ille enim initio statim vitæ Caracalli hæc scribit : *Ex duobus liberis quos Septimius Severus reliquit Getam & Bassianum, quorum unum exercitus, alterum pater dixit, Geta hostis est judicatus : Bassianum autem obtinuisse imperium constat.* Vides Spartianum heic tradere, Bassianum solum obtinuisse imperium post mortem patris, Getam autem hostem judicatum ? Quod omnino convenit cum his verbis, quibus heic dicitur, prius rebus humanis exemptum Getam, quam cum fratre teneret imperium. Non dubitamus igitur Spartianum asserere vitæ hujus auctorem, quem & auctorem agnoscunt Spartiani vetustissima excerpta, quæ nos olim ex Bibliotheca Palatina habuimus, beneficio clarissimi, eruditissimi atque amicissimi Jani Gruteri.

ANTONINUS GETA. 5

questionem movere posse cur etiam
GETA ANTONINUS a me tradatur.
De cujus priusquam vel vita vel
nece dicam, disseram cur & ipsi
Antonini a Severo patre sit nomen
appositum. Neque enim multa in
ejus

CASAUBONUS.

2. *Questionem movere posse, curet.*] Expectabam
ut ad questionem hanc, quam ait auctor moveri
posse, responsio subjiceretur. Frustra fui: Nam
proxima periodus ad rem nihil facit. Sed non est
dubium mihi, quin corrupti hic sint libri nostri:
Nam ad id quod diximus illud etiam accedit,
quod sequentes periodi duæ nullo modo cohererent
sibi invicem. Potest fieri ut desiderentur hodie
nonnulla, quorum jactura orationem hiulcam
reddit, &, ut videtur, mutilam. Quia tamen
manifestissimum, tertiam periodum alieno loco
esse positam, ea restituta in sedem suam, totum
hoc principium ita concipimus.

SCIO, *Constantine Auguste, & multos & clemen-*
tiam tuam questionem movere posse, cur etiam GETA
ANTONINUS a me tradatur. Neque enim multa
in ejus vita dici possunt, qui prius rebus humanis
exemptus est, quam cum fratre teneret imperium. De
cujus priusquam vel vita, vel nece dicam, disseram cur
& ipsi ANTONINI a Severo patre sit nomen apposi-
tum. *Septim.*

6 J. CAPITOLINI

ejus vita dici possunt, ³ qui prius rebus humanis exemptus est quam cum Fratre teneret imperium. Septimius

MUSGRAVE.

³ Qui prius rebus humanis exemptus est, quam cum Fratre teneret imperium.] Nihil hoc dicto minus verum. Certissimum enim est, (1) Fortunam regiam, sive Incunculam illam, quæ comitari Principes, & in eorum cubiculis, tanquam Imperii nota & Insigne, poni solebat, Getæ nostri in Cubiculo, diebus cum Bassiano alternis, ipsius Severi morientis ex mandato, poni fuisse jussam. Deinde [Ambo (quod (2) Herodianus ait) pari honore Imperium gerentes, solverunt ex Britannia.] Et postea, (3) Impatiens Antoninus atque Imperii totius cupidine instigatus, deliberat magnum aliquod,] i. e. Fratris, in Imperio Collegæ, interitum. Huic ὁμόφρων Aur. Victori (4) Epitomator, & (5) Eutropius, qui ambo Severum Filios suos sibi successores reliquisse disertim aiunt, Bassianum & Getam. Nodum hunc Xiphilinus (6) ex Digne solvit.

(1) Spartianus in Severo.

(2) Lib. iii. Sect. li.

(3) Lib. iv. Sect. vii. Ὑπὸ τῆς αἰ τῶν Μοναρχῶν ἐπιθυμίας ἐλαυνόμενος.

(4) Cap. xx.

(5) Lib. viii. Sect. xix.

(6) Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Αὐτοκράτωρ παῖσαν τὴν ἡγεμονίαν ἔλαβε. λόγῳ μὲν γὰρ μετὰ τῶν ἀδελφῶν, πρὸς δὲ διὰ ἑργῶν μόνος αὐτοῦ ἦρξε. In Caracallo.

ANTONINUS GETA. 7

timias Severus quodam tempore
quum consulisset ac petisset ut
sibi indicaretur quo esset successore
moriturus, 4 in somnis vidit Anto-
ninum sibi successurum. Quare

statim

solvit. [Post mortem Severi Antoninus totum Im-
perium obtinuit; nam etsi dicebat id sibi esse cum
Fratre commune, tamen revera solus statim imperare
cepit.] Tenuit ergo Geta Imperium cum Fratre
Bassiano; sed nomine tantum: Hic enim solus
exercuit.

4 In somnis vidit Antoninum sibi Successurum.]
Vetustæ magna pars Superstitionis fuit Divinatio,
ejusque Membrum insigne, quod per Insomnia
fieri solebat. De illis passim Medici & Philoso-
phi, Hippocrates, Galenus, Aristoteles, Cicero, & in
eos Commentatores: Artemidorus, Synesius, Ma-
crobius; & e recentioribus Augerius Ferrerius, Au-
gustinus Niphus, Hieronymus Cardanus, & Johan.
Merryweather, in notis ad Doctiss. Thomæ Brown,
Eq. Aurat. Religionem Medicam; præcipue vero
Doctiss. Potterus, in *Archæologia Græcæ*, (1) Novis-
sima Editione.

Cum Insomnia fiunt ex rerum Imaginibus inter-
diu formatis, & noctu in somno sine ordine con-
junctis, sive potius confusis, mirandum non est
Severum, qui Antoninos summis honoribus imperti-
vit; qui ab Antonino Pio, ex Formulatio forensi, Fiscus
factus est Advocatus, (unde futuri honoris au-
pici-
cium)

(1) London, MDCCVI, Lib. ii, Cap. mii.

statim ad milites processit, & Bassianum filium majorem natu, *M. Aurelium Antoninum* appellavit. Quod quum

cium) qui à *Marco Antonino* latum clavum accepit; quique Filios ipse duos habuit; de successore *Antonino* somniasse. Porro notandum est, *Severum*, *Afrum*, acri & fervidiori ingenio virum, huic divinandi modo non parum indulgisse; quod exemplis ex (2) *Spartiano* & (3) *Herodiano* adductis, ostendi potest quam plurimis. His addi potest *Juliam* ejus Uxorem, natione *Syram*, In somniis procul dubio (ex *Chaldaeorum* more, (4) qui multum per ea divinarunt) non parum attribuisse, & *Getae* bellatuli sui in favorem, à *Severo* Patre, neque tam cari filioli osore, precibus obtinuisse; ut dato Illi nomine *Antonini*, Illius in Imperium Romanum denique successuri, spem aleret: Et quidem mox à *Capitolino* traditur, quosdam dixisse, *Severum* à *Julia* Uxore communitum, hoc fecisse. Utcunq; sit, *Antonini* nomen *Getae* imposuit *Severus*, & quidem (ut ex (5) Inscriptione prima patet) nondum annos quatuor habenti.

SALMASIUS.

5. Quod quum fecisset paterna cogitatione.] Palatinus codex & vetus editio: Quod fecisset & paterna cogita-

(2) In vita Severi.

(3) *Iab.* xi.

(4) *Stanley's History of Philosophy*, Part xv. Chap. vii.

(5) Vide in Dissertatione Caput de Inscriptionibus. *col. 1*

ANTONINUS GETA. 9

quum fecisset, paterna cogitatione, vel (ut quidam dicunt) a Julia uxore commonitus, quæ gnara erat somnii, quod minori filio hoc facto ipse interclusisset aditum imperandi, etiam Getam minorem filium, *Antoninum* vocari iussit. Itaque semper ab eo in epistolis familiaribus dictus est Antoninus, quum, si forte abesset, scriberet, *Salutate Antoninos filios & successores meos.*

¶ Sed nihil valuit patris matrisve cautio: Nam solus ille successit qui primus Antonini nomen accepit. Et hæc de Antonini nomine.

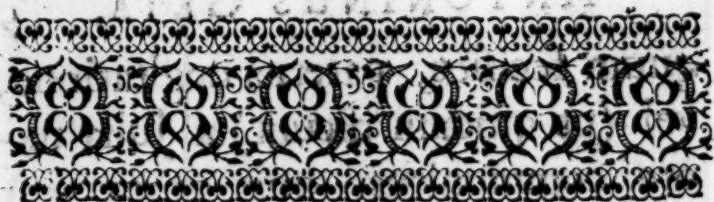
C A P.

cogitatione. Aliquid fortasse latet, quod conjectura non possum assequi.

¶ Sed nihil valuit patris matrisve cautio.] Deest matrisve in omnibus libris. Et sane solus pater cavit ut & Geta Antoninus appellaretur.

CASAUBONUS.

¶ Sed nihil valuit patris matrisve cautio.] Capitolinus in Gordiano tertio: Sed publicum votum nihil valuit.

C A P. II.

ARGUMENTUM.

Unde Nomina accepit Antoninus Geta. Severus, primo Formularius forensis; dein Advocatus Fisci. Geniturae peritissimus. Bassiani scomma in Getam execrabile.

¹ **G**ETA autem dictus est, ² vel a patruī nomine, vel avi paterni: De cuius vita & moribus in

MUSGRAVE.

[¹ GETA dictus est, vel à Patruī nomine, vel Avi paterni.] Spartianus, in Severo, ait, ei Patrem esse Getam, & Fratrem Getam eum extulisse. Sed ab Avo in Nepotem (non à Patruo) nomen Getae derivari

ANTONINUS GETA. II

in ³ vita Severi Marius ⁴ Maximus
primo septenario fatis copiose re-
tulit. Fuit autem Antoninus Geta
etiam

rivari constat, & à Schotti (1) Victore verbis ex-
pressum est.

CASAUBONUS.

² Vel à patrum nomine, vel ài paterni.] De
utroque habetur mentio in vita Severi. Ab avo
autem potius quam à patruo Getam nomen ha-
buisse, Victori assentior. Nam ita erat moris,

MUSGRAVE.

³ Vita Severi.] Quæ genuina lectio. Vocibus
his interpositum &, in editione Boxhorniana,
plane παρ' αλλήλων : Quapropter in editione Hackiana,
& hac nostra omittitur.

⁴ Marius Maximus.] Plurimi fuere Maximi,
de quibus (2) Ger. Joh. Vossius. Hic autem Marius,
affirmante Valesio (3) ad Ammianum Marcellinum,
fuit, Imperante Macrino, Præfectus urbi. Vitas
ille Trajani, Hadriani, Ælii Veri, Antoninorum,
Pii & Marci, Commodi, Pertinacis, Severi, Helioga-
bali, Alexandri, (ut patet ex Historiæ Augustæ
C 2 Scrip-

(1) Cap. xx.

(2) De Historicis Latinis, Lib. xi. Cap. iii.

(3) Lib. xxviii.

etiam ob hoc ita dictus, quod in animo habuit Severus ut omnes deinceps principes quemadmodum *Augusti*, ⁵ ita etiam *Antonini* dicerentur

Scriptoribus) composuit: Infra vero *Alexandrum Severum*, neminis. Unde non sine ratione, proxime post *Severi* hujus tempora, illum vixisse, quidam opinantur. *Politianus* conqueritur, ejus opera intercidisse. Contra, *Vopis* & *Vossi* sententia, possumus eo carere; præcipue, si *Ammiano* fides habeatur; (1) *Quidam*, enim ait, *detestantes*, ut *venena*, *doctrinam*, *Juvenalem* & *Marium Maximum* legunt, *nulla volumina, præter hæc in profundo otio contrectantes.*] Videtur *Historiam* in *Classes* divisisse, quarum singula vitas septem comprehenderet; in quarum prima *Classe*, sive *primo Septenario*, de *Septimii Severi* vita & moribus: Et quidem, si *Pium* & *Marcum Antoninos*, unum putemus, *Severus* ille primæ *Classis* erit postremus.

5 *Ita etiam Antonini dicerentur.*] Nulla fere *Domus Regia* est, cui nomen aliquod præ ceteris non acceptum Habuit *Ptolemæos Ægyptus*; *Antiochos*, *Syria*; *Augustos*, & deinde *Antoninos*, ordine perpetuo *Roma*; discreto, *Σωανύμους* *Imperatores* aut *Reges* plerosque *Natio* fere omnis: Quo nimirum, ad majores commemorandos imitandisque, crebra eorum appellatione, posterius incitentur.

GRUTE.

(1) *Lib. xxviii.*

ANTONINUS GETA. 13

rentur : ⁶ atque ⁷ amore Marci quem

GRUTERUS.

⁶ *Atque amore Marci, quem fuisse vel fratrem suum dicebat.] Oratio hiulca, si non & fracta. certe Pal. tantum habet, atque amore Marci vel fratrem semet dicebat, superscriptumque postea &, ut fieret semet, quæ scriptura suam quoque habet rationem.*

SALMASIUS.

⁶ *Atque amore Marci quem fuisse vel fratrem suum dicebat.] Manifesta vitii tenetur hæc lectio, quod non solum historia, sed etiam vetus scriptura prodit, quæ sic concipitur : atque amore Marci vel fratrem suum semet dicebat. Ita enim Palatinus, quem & x^{ti} v^{er}ba sequitur vetus editio. Quæ habet : Atque amore Marci vel fratrem suum semet dicebat. Quæ & lectio non minus mendosa est quam vulgata fortassean sic emendandum, quod in animo habuit Severus, ut omnes deinceps principes quemadmodum Augusti ita etiam Antonini dicerentur : idque amore Marci cujus filium semet dicebat, quæ & lectio non minus emendandæ cujus filium semet dicebat, & cujus philosophiam litterarumque institutionem semper imitatus est. Quod ad sensum attinet, non potuit melius : Quantum ad verba, etsi paulo longius recedunt à vetere scriptura, non aliter constitui posse existimo. Compendiose & singulari littera scriptum fuit F, quæ filium significat & fratrem. Sciolus aliquis ut illam*

14 J. CAPITOLINI.

quem fuisse vel fratrem suum dicebat, & cujus philosophiam literarumque institutionem semper imitatus est. Dicunt aliqui, ⁸ non in Marci hono-

illam exponeret, ad oram codicis sui adposuerat, *vel fratrem*, quo indicabat litteram singularem, *filium* denotare *vel fratrem*. Quæ postea verba in contextum temere irreperunt.

CASAUBONUS.

⁷ *Amore Marci, quem fuisse vel fratrem suum dicebat.*] Hoc est, in cujus familiam transire volebat Severus, & videri Marci frater. Sed falsum est de fratre: Nam Severus, ait Dio, Μάρκου υἱόν, καὶ πατέρα Κοιμώδου ἀδελφόν ἑαυτὸν ἔλεγε. Scribendum igitur, *vel patrem, vel fratrem suum d.*

MUSGRAVE.

⁸ *Non in Marci honorem tantum—Sed in ejus qui Pius cognominatus est.*] Rationum neutra improbabilis, sed cum Severi in Philosophiam amore longe major fuit Ambitio, (cui gratus in benefactorem animus addi potest, hortante Philosophia) Antonini Pii ergo potissime, Severus Filios Antoninos appellavisse judicetur.

SAL-

ANTONINUS GETA. 15

honorem tantum Antonini nomini
delatum, ⁹ quum id Marcus hoc
nomen adoptivum habuerit, sed in
ejus qui Pius cognominatus est
Adriani scilicet successoris : Et
quidem ob hoc ¹⁰ quod Se-
verum

SALMASIUS.

⁹ Quum id Marcus hoc nomen adoptivum habuerit.]
Illud, hoc nomen, ex Glossa est. Dêle & lege :
Dicunt aliqui non in Marci honorem tantum Antonini
nomini delatum, quum id Marcus adoptivum habuerit.
Perperam legit Palatinus codex : Cum id Marcum
adoptivus habuerit. At vet. ed. Cum id Marcus ad-
ptivus habuerit.

GRUTERUS.

⁹ Cum id Marcus adoptivum habuerit.] Sequutus
sum vestigia exemplaris Palatini, in quo, cum id
Marcum adoptivus habuerit. Vulgati amplius, cum
id Marcus hoc nomen adoptivum habuerit, nimium
verbosè.

MUSGRAVE.

¹⁰ Quod Severum ille ad Fiscii advocationem dele-
gat ex Formulario forensi.] Formulæ solennium
verborum

verum ille ¹¹ ad fisci advocatio-
nem

verborum conceptiones sunt, quibus eadem in re
Populus Romanus uti consueverat. Qui eas com-
posuit à Cicerone [*Formularum Cantor*] sed ex op-
probrio, dictus est; à Quintiliano [*Formularius*.]
Erat hujusce numeri Severus, nimirum *Formu-
lius I. C.* Anglice [*A Lawyer, who practises the
Drawing of Writs.*] Ex humili isthac conditione,
ad Fisci Advocationem ab Antonino Pio promotus
est. Advocatus Fisci dicitur, qui ab Imperatore
delectus, pro eo postulaturus est, quotiescunque
de Fisci interesse ageretur. De ejus Officio &
Privilegiis, vide Codicem de *Advocato Fisci*.
Doctissimo Salmasio displicet hæc locutio [*deligere
aliquem, ex Formulario forensi, ad Fisci advocationem.*]
Quis, inquit, sic loquitur? Ille *Formularia* mavult.
At, O bone *Salmasi*, quis sic loquitur? Certe rē
Formularii bonum & idoneum auctorem habemus,
nempe *Quintilianum*: Sed *Formularia*, quod sciam,
neminem. Neque est, quod ista locutio tam of-
fendat aures: Annon ita (1) Cicero, [*Et mares ex
feminas complures ex Hominibus in Deum numero esse
videmus.*] Nihil illo (2) Terentii clarius
[*Feci ex servo, ut esses Libertus mihi.*]

CASAUBONUS.

11 *Ad fisci advocationem delegerat ex formulario
forensi.*] Ex corpore advocatorum qui in diversis
foris postulabant, elegebatur advocatus fisci.
Sed

(1) De Consolatione.

(2) *Andria*. I. I. 2.

ANTONINUS GETA. 17

nem ¹² delegerat ex formulario forensi, quum ad tantos processus ei patuisset dati ab Antonino ¹³ primi gradus vel honoris auspiciū; simul

Sed Severo caussidicinam exercenti, parum commodavit forum, ut ait Victor. Ideo auctor hic vocat formularium forensem,

SALMASIUS.

¹² Delegerat ex formulario forensi.] Ex formularia forensi: Palat. at vet. ed. ex formula forensi. Utrumque mendose. Mira tamen mihi videtur hæc locutio, *deligere aliquem ex formulario forensi ad fisci advocationem*, pro ex numero formulariorum deligere. Quis enim sic loquitur? an formulariam pro turba formulariorum dixit? Puto magis formulariam heic appellari, actum & officium formularii, ut vicaria dicitur, officium & dignitas vicarii, & comitiva, comitis. Delegit igitur Severum Marcus ex formularia forensi, quam agebat, eique fisciadvocationem commisit. Omnino hanc veram lectionem mihi esse persuadeo, ut vulgatam falsam & mendosam.

CASAUBONUS.

¹³ Primi gradus vel honoris auspiciū.] Aurelius Victor: Quod ex illo post multos dubiosque eventus,
D auspiciā

simul quod nemo ei videretur felici-
 or imperator ad commodandum
 nomen, eo principe cujus proprium
 nomen jam per quatuor principes
 cucurrisset. De hoc eodem Severus
¹⁴ gnarus genituræ illius, cujus, ut
 plerique Afrorum, peritissimus fuit,
 dixisse fertur, *Mirum mihi videtur,*
Juvenalis amantissime, Geta noster
divus futurus, cujus nihil imperiale
in genitura video. Erat enim Ju-
 venalis

auspicia honorum cepisset, patrocínio fisci. Sed de
 Marco ille, non de Pio, loquitur.

MUSGRAVE.

¹⁴ *Gnarus Genituræ illius.*] Verbum Mathema-
 ticum *Ammiano Marcellino, Suetonio, & ævi Au-*
gustæi Poetæ Manilio in usu; quod eam Astrolo-
 giæ divinatricis partem significat, quæ ex stella-
 rum aspectu mutuo constitutioneque, de rebus
 humanis statuit: docet *Αποτελέσματα*, sive ef-
 fectus siderum, tam de Urbibus & Imperiis, quam
 de privis Hominibus; unde dicitur *Αποτελέσμα-*
των: docet Hominum *Γενέθλια*, sive Natalitia;
 unde *Γενεθλιακή*, & eam docentes *Γενεθλιακός*, i. e.
Casters of Nativity: Qui ex compositione siderum
 tem-

venalis præfectus ejus prætorio. Nec
eum fefellit. Nam Bassianus quum
eum occidisset, ac vereretur tyrannicam
ex parricidio notam, audiretque
posse mitigari facinus si divum
fratrem appellaret, dixisse fertur,

tempore Nativitatis, hominum ingenia, mores,
studia, matrimonia, fortunam, exitum, ne dicam
vitæ genus omne, prædicere se posse gloriantur.
Horum e numero fuit *Severus* Imp. *Afer* natione;
quæ huic *Matthesi* (ab *Atlante*, *Mauritania* Rege,
secundum aliquos inventæ) plurimum addicta, indigenam
suum illa imbuit: De *Geta* fortuna sollicitus
Severus, Genituræ ejus *Thema* condidit;
in quo cum illum Divum futurum esse prænovisse
visus est, quod deinceps evenit, doctrinæ huic,
utut revera conjecturali, fidem & auctoritatem
conciliare quodammodo videatur. At falsus est
hoc ipso Themate *Severus*; quando *Geta*, cujus in
eo nihil Imperiale vidit *Astrologus*, factus est
Imperator. De hujus Artis ambiguo, vide inter
alios *Josephi Scaligeri* Prolegomena ad *Manilium*.
Inter ea non ex omni parte rejicienda, de siderum
conjunctione eorumq; in Humana corpora influxu
disciplina; quando in ea Solis & Lunæ
conjunctorum imperium, à Doctissimo (1) *Rich.*
Ad dilucide explicetur.

D 2

15 Sit

(1) In Dissertatione, De Imperio Solis ac Lunæ in Corpora
Humana, & Morbis inde oriundis,

tur, ¹⁵ *Sit divus, dum non sit vi-*
vus. Denique eum inter divos
 retulit, atque ideo utcunque rediit
 cum fama in gratiam paricida.

C A P.

¹⁵ *Sit divus, dum non sit vivus.]* In omni qua-
 qua patet literatura, vix quicquam hoc dicto
 execrabilius.

† Natus

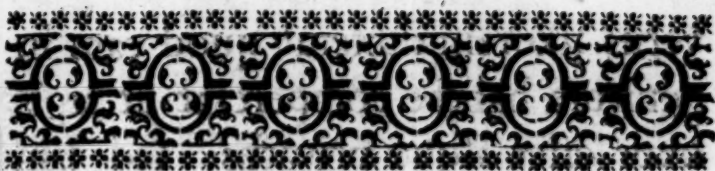

vi-
ivos
edit

A P.

i qua-
dicto

r Natus

C A P. III.

ARGUMENTUM.

*Quibus Coss. natus Geta. Qua de
causa Juliam duxit in uxorem Se-
verus. De Getæ tum Imperio,
tum Mortè, omnia,*

¹ **N**ATUS est Geta ² Seve-
ro & Vitellio coss. Me-
diolani, etsi aliter alii
prodiderunt, VI. Calend.
Junias, ex Julia quam idcirco ³ Se-
verus

CASAUBONUS.

¹ Natus est Geta Severo & Vitellio Coss.] Suffectis.
nempe. ut quærendum sit quibus consulibus isti
fuerint Coss.

M U S-

verus uxorem duxerat quod eam in
genitura habere compererat ut regis
uxor esset isque privatus, sed jam
optimi in Repub. loci. Statim ut
natus est, ⁴ nuntiatum est ovum
galli-

MUSGRAVE.

² Severo ex Vitellio Coss.] Sed ut rectissime
Casaubonus, suffectis: Nam ordinarii eo anno, ut
ex Eminentissimi Norisii Anonymo Scriptore
patet, fuere Imp. L. Aurel. Commodus VI, & Petronius
Septimianus. Anno Scil. U. C. 942, post. N.
C. 190.

³ SEVERUS [Juliam] uxorem duxerat, quod eam in
genitura habere compererat, ut Regis Uxor esset.] A-
deo superstitioni deditus est Severus, ut Astris in-
consultis, sine Auguriis, aut Ominibus observatis,
vix quicquam unquam est aggressus. Plenum est
hoc Caput Ominibus; quæ de utraque Filii Getæ
fortuna, tam imperio, quam etiam morte, sunt:
Unde proculdubio Patri ambitioso, & suis in-
dulgenti, satis anxietatis, spei metusque plus
nimio.

CASAUBONUS.

⁴ Nuntiatum est ovum gallinam in aula peperisse
purpureum.] Lampridius in Alexandro: Omen
fuit, quod ovum purpurei coloris eadem die natum,
qua ille natus est, Palumbinum. ἀρχαλοπούς est, in
aula,

ANTONINUS GETA. 23

gallinam in aula peperisse ⁵ purpureum. Quod quum allatum Bassianus frater ejus accepisset, & quasi parvulus applosum ad terram fre-
gisset, Julia dixisse fertur joco, ⁶ *Maledicte*

aula, pro in olla. Ut apud Plautum, nam sic omnes codices,

MUSGRAVE.

⁵ *Purpureum.*] Quæ de *Purpureo*, five Ovo, seu Vellere, sunt omina, censentur Imperium promittere; cujus est insigne *Purpura*. [*Sedens cum Purpura & Sceptro, & Insignibus illis Regiis.*] (1) Cicero. Obiter notare licet, *Purpuram*, (i. e. conchylii succum, quo, è Syro præcipue, prisci vestes solebant tingere) à (2) *Pancirolo* habitam in rebus deperditis, ante annos circiter triginta, in natali nostro, Freti *Sabriniani* litore *Somersettenfi*, non procul à *Minehead*, denuo fuisse inventam (3), & ob ejus excellentiam in exteris nationes, ad summæ dignitatis viros, eorum ex mandato, missam.

CASAUBONUS.

⁶ *Maledicte parricida, fratrem tuum occidisti*] *Maledictus* pro *ἐμὲ λέει* & quomodo hic accipitur, proprium

(1) *Oratione pro Pub. Sextio. Cap. xxvi.*

(2) *Rerum memorabilium deperditarum, parte priore, Tit. i.*

(3) *Vide, hac de re, Guilh. Cole Epistolam, inter Acta Philosophica, à nobis edita, No. 178.*

ledicte ⁷ *paricida*, fratrem tuum occidisti. Idque joco dictum, Severus

proprium est scriptorum Christianorum verbum. Sed gliscente Christianismo, ceperant pridem & locutiones illorum ab aliis quoque usurpari: Quae de re plura alibi, si Deus voluerit.

SALMASIUS.

⁶ *Maledicte parricida fratrem tuum occidisti.*] *Maledictus*, $\kappa\alpha\lambda\acute{\alpha}\nu\alpha\iota$ Ⓞ. Aristophanes: $\Omega\varsigma\ \sigma\mu\upsilon\delta\varsigma\ \delta\ \kappa\alpha\lambda\acute{\alpha}\nu\alpha\iota$ Ⓞ. In veteri poemate nondum edito *maledictus* sic accipitur:

Pauperis omne nefas, facile scelus aptus ad omne:
In pretium pronus, despector numinis, audax,
Vilis, inops, scævus, turpis, temerarius, ardens,
Perditus, abjectus, maledictus, sordidus, amens.
An non sunt isti, quorum de nomine multi
Ducere concessis dum nolunt artibus ævum,
Cædibus infamant silvas, & crimine cauto
Insidias tendunt domibus, gregibusque rapinas?

MUSGRAVE.

⁷ *Paricida.*] Magna lis est inter Grammaticos, de vocis hujus Orthographia; simplicine litera canina scribi, an cum duplici oporteat: Qui à *Patricida* illam derivant, mutata *t* in *r*, eam geminant; qui vero à Parentis vel Paris cæde, una sunt contenti *r*. Utraque defendi potest sententia; sed hæc facillime: Nam *Paricidium* non tantum

Patris

ANTONINUS GETA. 25

rus altius quam quisquam præsentium accepit : A circumstantibus autem postea velut divinitus effusum approbatum est. Fuit etiam aliud Omen. Nam quum in villa cuiusdam Antonini plebeji hominis, agnus natus esset, qui vellus in fronte purpureum haberet, eadem die atque hora qua Geta natus est, audissetque ille ab aruspice, post Severum Antoninum imperaturum, ac de se ille

Patris cædem, sed utriusque Parentis, sed Fratris, (ut hoc loco) Sororisque, imo *Patris* qualiscunque hominis, significat : Id quod ita fuisse indicat (1) Lex Numæ Pompilii Regis, his composita verbis [*Si quis hominem liberum dolo sciens morti duit, Paricida est.*] Deinde, grave quodlibet delictum admittens, facili Metonymia, dicitur *Paricida*. Ita enim xii. Tabb. summæ, (2) apud Ciceronem, [*Sacrum, sacrove commendatum qui clepserit, rapseritque, Paricida esto.*] Leges Anglicanæ aliquanto planius, hominem insignite improbum, ob facinus ingens aliquod patratum, non statim appellant Perduellem, sed tanquam reum Perduellionis (*as in the Case of Treason*) eum puniri creberrime statuunt.

E

* Tale

(1) Vide Festum, in *Parci* Questoribus.

(2) De Legg. Lib. ii.

26 J. CAPITOLINIA

ille auguraretur, sed tamen ⁸ tale
fati timeret indicium, ferro eum
adegit : Quod & ipsum signo fuit,
Getam ab Antonino interimendum,
ut postea fatis claruit. Fuit etiam
aliud omen ingens postea, ut exitus
docuit hujus facinoris quod evenit.
Nam quum infantis Getæ ⁹ nata-
lem Severus commendare vellet,
hostiam popa nomine Antoninus
percussit : Quod tunc nec quæsitum
nec animadversum, post vero in-
tellectum est.

C A P.

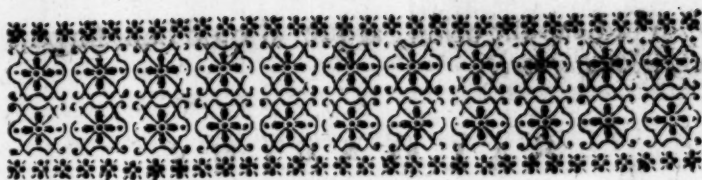
CASAUBONUS.

⁸ Tale fatis timeret indicium.] Scribo' talis fatis.

⁹ Natalem Severus commendare vellet.] Vide ad
vitam Hadriani.

¹ Fuit

C A P. IV.

ARGUMENTUM.

*A natura decorus, tractator: gulosus,
lenis Geta: Bassiani crudelitas.*

FUIT adolescens ¹ mori-
bus asperis, sed non im-
piis, ² a natura decorus,
³ tractator, ⁴ gulosus,
cupidus ciborum & ⁵ vini variè
conditi.

GRUTERUS.

¹ Fuit adolescens moribus asperis, sed non impius, à
natura decorus, tractator, &c.] Locus minus sanus,
modo si non mentitur Palatinus, in quo exstat:
Fuit adolescens decorus, moribus asperis, sed non
impius. Anarboretractor. Quæ vox ultima omni-
no monstrosa. Quærendum tantum venit, an ita
omnia possint inverti: Fuit adolescens decorus, mori-
bus asper, sed non impius, à natura tractator. De

E 2

quo

quo judicabunt otiosi, atque aliquid boni fingent
ex illo *anarbore*.

SALMASIUS.

¹ Fuit adolescens moribus asperis, sed non impiis, à
natura decorus.] Hæc longissime recedunt à vesti-
giis veteris scripturæ omnium librorum tam anti-
quitus excusorum quam manu exaratorum, qui
sic habent: Fuit adolescens decorus, moribus asperis
sed non impiis. A narbo retractator, gulosus, &c.
Quæ partim recte habent, partim adhuc in vitio
sunt. Nihil autem illis corruptius: A narbo re-
tractator. Quod vitium ut tollerent, ima summis
miscuerunt. Primum enim à natura pro à narbo
legerunt. Deinde ut correctio posset subsistere
revocaverunt illud decorus, ex initio periodi, ut
convenire posset cum illo à natura. Nobis non
licet esse tam licenter audaculis. Vitiosum autem
illud narbo fortasse mutandum in nario. Narioes
enim dixerunt subsannatores, quique naribus
uncis omnia suspenderent. Glossæ Isidori: Nario
subsannans. In Glossis veteribus: Nario,
subsannator. Græci πινῶν id vocarunt, nempe
naso suspendere, & deridere. Ælianus de
parasito: καὶ ὁ μὲν Μενάνδρου Θήρων μὴν γεροντὶ ὅτι
πινῶν ἀνθρώπους φάσιν αὐτὸς ἐκείνους εἶχεν. Quod
verbum perperam ἀπὸ τῆς πίνης factum vult vir
eruditissimus suis in Varronem conjectaneis, &
limare interpretatur, cum sit ἀπὸ τῆς πινῶν, à nari-
bus. Verba autem parasiti illius Menandrici, a-
pud veterem Grammaticum repperi ex Me-
nandro:

ἐγὼ γὰρ ἐπὶ τὰς μὲν
πινῶν

& ex-

ANTONINUS GETA. 29

& explicat *ῥινᾶν, ἰξάπατῶν*. Suidas: *ῥινᾶ ῥινῶτα, μυκλινεῖω. ῥινῶνδω, μυκλινεῖζινδω*. Inde *nario* vox Latina pro derisore, & omnia naribus uncis suspendente. Quod verbum locum heic potest habere. Subeunt mihi & aliæ conjecturæ, quarum nullam huic merito possum anteferre. Divinent melius acutiores sagacioresque & illorum sit *πυγμαῖς*.

† *Tractator gulosus*.] Tractare dicebantur philosophi disputantes, sophistæ, Rhetores, Jurisconsulti, & id genus. *Tractatorem* tamen pro locutuleio heic accipere nolim, & prætulerim merito scriptam lectionem, *retractator*. Quod verbi magis convenit moribus asperis illius juvenis quam *tractator*. Nam potest accipi pro illo qui nunquam libens in alicujus sententiam descendat, sed semper retractet, & sui quodammodo moris sit. *retractare* enim est recusare & reniti contra alicujus voluntatem. Posset etiam *retractator* ille intelligi qui sæpius de eadem re tractare amet. Utravis significatione heic positum accipias, omnino *retractator* hoc loco melius quam *tractator*. In priorē tamen significatu accipi malim.

MUSGRAVE.

2 *Moribus asperis*.] *Capitolinus* annos quasi nonaginta fuit *Geta* posterior; itaque multa de eoparum accurate tradidit. nonnulla falsæ. *Moribus asperis* fuisse *Getam* affirmat; at *Herodianus*, qui fuit *Getæ* æqualis, *moderatum*, & *lenem* in congressibus; *placidum* præterea in omnes, atque humanum. Utri horum potius habenda fides, non difficile erit judicare.

Sed non impiis.] Uti *Tarus*, ad quem respicere videtur Auctor, Ille enim teste (1) *Spartiano*,
fuit

(1) In Caracallo. Cap. ix.

fuit male moratus, & ut (1) Dio refert, nihil cogitavit boni; neque enim didicerat: Id quod ipse fatebatur.

³ *A natura Decorus.*] Hoc ostendit *Geta* statua (si modo *Geta* sit) dudum *Aquis Solis* effossa; & Numismata, de quibus non est dubitandum; præcipue, quod è *Thesauro Pembrokiano* mecum est communicatum; de quo in *Dissertatione* annexa; quoque nihil suavius delicatiusve; nihil, post tot annorum secula, pulcrius amabiliusve.

⁴ *Tractator.*] Quid de hoc vocabulo sentire viri longe Doctiff. *Casaubonus*, & *Salmasius*, alibi dictum est. Clariff. (2) *Seldenus* ait, [*tractator*, quasi *Scholasticus*.] Id est, qui in umbra otiosè circa fictas Hypotheses se occuparet: vide *Pitiseum* ad *Tranquilli*, lib. de *claris Rhetoribus*, cap. vi. *Tractator* hic *Ardelio*, *πολυπράγμων*, (nisi male judico) qui omnibus se negotiis immiscuit: Quod utique *Geta* tam Ingenio, quam *Ætati* consonum.

CASAUBONUS.

⁴ *Tractator.*] Locutuleius & ἀδ'λεξΘ. Nam tractare dicebantur philosophi cum scholam haberent ac docerent. *Servius*, *Xenocrates* primus philosophiæ scholam aperuit; cum antea in porticibus philosophi tractarent. Inde apud veteres patres tractatores passim dicuntur, qui Dei verbum vel voce vel scriptis exponerent.

MUS

(1) 'Οὐδὲν γὰρ [Ἀντωνίνῳ] τὴν καλὴν ἐλογίσατο. ἰδὲ γὰρ ἐμαθὲ π αὐτῶν, ὡς καὶ αὐτῷ ἀμωδῶς. *Aspilini Caracallus.*

(2) *Ad Fletam Dissertatione*, Cap. iv. Sest. ii.

ANTONINUS GETA. 31

conditi. Hujus illud pueri fertur
insigne, quod quum vellet partium
diversarum viros Severus occidere,
& inter suos diceret, *Hostes vobis*
eripio : Consentiretque adeo usque
Bassi-

MUSGRAVE.

⁵ *Gulosus.*] Xiphilinus, ex Dione, tradit in
vero, quod τὸς τε παῖδας ἐνδαστρωμένους ὄπων, i. e.
Filios intemperantes esse videns, secum in Britanniam
eos cum exercitu duxit: Ut nimirum à Romæ
deliciis procul abessent, & Castrorum duro vitæ
generi se affuellerent.

⁶ *Vini varie conditi.*] Vina, additis Aromatibus,
aliisque rebus odore saporeque gratis, utri-
que palato grata reddidere, & *Condita* appella-
vere. Anisum, hunc in usum, Cinamomum,
Zinziber, Piper, Nucem Moschatam, Floren-
Rorismarini, Spicam, Absinthium, aliaque hu-
jusmodi adhibuere, & pro eorum varietate Vi-
num fuit *varie Conditum*. De Vini Condituris vi-
de Dioscoridem. Lib. v. Cap. ix. Plinii Nat.
Hist. Lib. xiv. Cap. xix. xx. Oribasii medici-
narium Collectaneorum Lib. v. Cap. vi. *Ætii*
tetrabibli primæ Sermonem tertium. *Apicii Cæli*,
Lib. i. Capp. i. ii. *Columellam* de R. R. Lib. xii.
Cap. xxviii. *Palladium* de R. R. T. xiv. *Cassiani*
Bassi Geoponicorum Lib. vii. Cap. xiii. Lib. viii.
C. xxxi. *Nic Myrepsum*, Sect. xxvii.

Idem fere Vinum antiquorum *Conditum*, atque
nostrorum hominum *Hippocraticum*, sive *Claretum*.
De quo passim Pharmacopœæ.

Bassianus ut eorum etiam liberos si sibi consuleret, diceret occidendos, Geta interrogasse fertur, quantus esset interficiendorum numerus: Quumque dixisset pater, ille interrogavit, Isti habent parentes, habent propinquos? ⁷ quum responsum esset, ⁸ habere complures: ⁹ Ergo

GRUTERUS.

[*7* Cum responsum esset, habere complures. Ergo in civitate, ait, plures erunt tristes.] Aliter & isthæc Palat. nempe: Esset, haberet. complures ergo in civitate tristes erunt. Forte, esset, habere, ait, Complures ergo in civitate tristes erunt quam leti, &c.

SALMASIUS.

⁸ Habere complures, ergo in civitate, ait, plures erunt tristes quod vicimus.] Palatinus: Habere complures ergo in civitate erunt tristes quam leti quod vicimus. Nec secus editio Mediolanensis, quæ minime agnoscit illud alterum plures. Totum igitur locum sic legendum & distinguendum judico. Geta interrogasse fertur, quantus esset interficiendorum numerus. Quumque dixisset pater, ille interrogavit, isti habent parentes, habent propinquos? Quum responsum esset habere: Plures ergo in civitate, ait, erunt tristes quam leti quod vicimus. ⁹ Ergo

ANTONINUS GETA. 33

9 Ergo in civitate, ait, plures erunt
tristes quam læti quod vicimus. Et
obtinuisset ejus sententia, nisi Plau-
tianus præfectus vel Juvenalis in-
stitissent spe proscriptionum, ex
quibus ditati sunt. His accedebat
Bassiani fratris nimia crudelitas :
Qui quum contenderet ¹⁰ & diceret
quasi joco, quasi serio, omnes cum
liberis occidendos partium diversa-
rum,

MUSGRAVE.

9 Ergo in Civitate plures erunt tristes, quam læti
quod vicimus.] Mirus hisce verbis elucet animi
Candor & Clementia, quæ Bassiani crudelitate,
statim expressa, valde commendatur.

CASAUBONUS.

¹⁰ Et diceret quasi joco, quasi serio.] Fortèan, qua
joco, qua serio, sed potest vulgata ferri.

SALMASIUS.

¹¹ Potes etiam fratrem occidere.] Potes & fratrem
occidere.

F

SAL-

34 J. CAPITOLINI

rum, Geta ei dixisse dicitur, *Tu qui nulli parcis, ¹¹ potes etiam fratrem occidere.* ¹² Quod dictum ejus tunc nihil, post vero prælagio fuit.

C A P.

S A L M A S I U S.

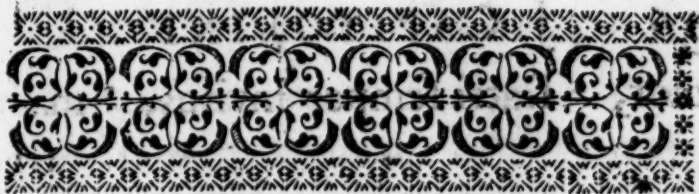
³ *Matri amabilior quam frater.*] Mater ergo Antonini Caracalli Julia; ut & Antonini Getae; Non enim mirum, si filius matri suæ amabilior quæ non nocere. Videantur quæ supra notavimus.

C A S A U B O N U S.

¹² *Quod dictum ejus, tunc nihil.*] Nempe ominis visum habere. Capitolinus in Maximo & Balbino: Id eo tempore nihil visum est ominis habere: Sed non sine causa factum probavit imperium. Sic scribit Dio Cassius visum sibi Caracallum *ἑταχέναι μὲν ἄλλως ἀπολεληκέναι* versiculos Euripidis quos recitat: Sed mox, *ὅτι πάντες κεχρησμένοι εἶναι τρέπον πρὸς τὰ συμπεσόντα.* Idem accidit in plerisque ominibus quæ narrantur ab historicis.

¹ Tenax,

C A P. V.

ARGUMENTUM.

*Literarum amans, Fratri invisus,
Matri carus, Elegantiæ in Vesti-
tu, Proprietatis in Vocibus Ani-
malium exprimendis, Scriptorum
Sammonici fautor, in iubendis per
litteras initiales prandiis singularis
fuit Geta.*

UIT in literis assequendis
& ¹ tenax veterum scrip-
torum, & paternarum
etiam sententiarum me-
mor,

MUSGRAVE.

¹ Tenax veterum scriptorum & paternarum etiam
sententiarum memor.] Severus, etiam si Afer, tam
Græce quam Latine doctus, Filios non solum
F 2 Honoribus

mor, ² fratri semper invisus, ³ matri

Honoribus & Divitiis augeri, sed & Literis ornari voluit. Bello (1) *Parthico* jam ad finem perducto, iis erudiendis studiosius incubuit; *Papiniano*, *Juris Asylo* & *Doctrinae legalis thesauro*, (sic à (2) *Spartiano* dicitur) praecipue commendavit; instituto certe laudabili, & Patre & Imperatore digno: Quod si in usum communem traheretur, mirum quantum inde fructus oreretur & Principi & Populo: Hinc enim tutius esset *Utrique suum*. Veterum scripta eos doceri curavit Pater, quorum hic *tenacem Getam* asserit Historicus: Utque *Severus Marci Antonini* Philosophiam, *Gravicus* scaten-tem, imitatus est, Paternarum etiam Sententiarum memor fuit *Geta*.

² *Fratri semper invisus.*] Inveterati hujus odii causas *Spartianus* tetigit, inquiens, [*Getam sui mores reipub. inviderunt.*] Et [*Proxus nihil inter Fratres simile.*]

CASAUBONUS.

³ *Matri amabilior.*] An patri? Nam de matre nihil mirum: Cum illa hujc vere mater, *Bassiano* *noverca* esset. Nisi tamen hic auctor aliter sensit, diversus etiam in hoc à *Spartiano*.

GRUTERUS.

³ *Matri amabilior quam frater.*] Ita Pal. & videtur fane hic auctor *Juliam* quoque facere matrem *Caracalli*

(1) *Herodian. Lib. iii. § xxxii.*

(2) *In vita Severi.*

ANTONINUS GETA. 37

tri amabilior quam frater, ⁴ sub-
balbe tamen canorus. ⁵ Vestitus
nitidi cupidissimus, ita ut patri do-
leret :

Caracalli: Unde supra habuimus Cap. iii. &
quasi parvulus. Sed idem tamen *novercam* nominat
infra capite vii. adeo ut nihil dicere habeam,
quam compilasse hanc suam historiam ex auctori-
bus diversis, quorum hi Bassianum privignum
constituerant, isti filium; de quibus consulatur
ille noster Casaubonus, in electis vere notis ad
Caracalli caput novum. Eidem quoque Casau-
bono adsentior, alium videri auctorem hujus
Getae, alium vitae Caracalli.

MUSGRAVE.

⁴ Subbalbe tamen canorus.] Παρέλκει tamen.

CASAUBONUS.

⁴ Subalbè can.] Subbalbe.

SALMASIUS.

⁵ Vestitus nitidi cupidissimus ita ut patri doletet.]
Mirum patri doluisse quod filius esset vestitus
nitidi cupidissimus. Vitium manifestum arguit
vetus scriptura quæ habet, ita ut patri doletet.
Quod & prima editio retinuit. Vitium video,
emendationem non item, quam fortasse alii odo-
rabuntur, sagacioris nasi qui erunt. Nunc pro-
peramus, & ad alia pergimus.

⁶ Siquid

leret: ⁶ Siquid acciperet a præsenti-
 tibus, id ad suum contulit cultum,
 neque quicquam cuiquam dedit.
⁷ Post Parthicum bellum pater quum
 ingenti gloria floreret, Bassiano
 particeps imperii appellato, Geta
 quoque Cæsaris & Antonini, ut
 quidam dicunt, nomen accepit.
 Familiare illi fuit has quæstiones
 grammaticis proponere, ut dicerent,
⁸ singula animalia quomodo vocem
 emitterent, velut, *Agni balant, por-*
celli

MUSGRAVE.

⁶ Siquid acciperet à præsenti-
 bus.] Annon legen-
 dum acciperet à Parentibus?

⁷ Post Parthicum Bellum Geta Antonini nomen
 accepit.] Quod enucleate ex Inscriptione prima
 patet.

⁸ Singula animalia quomodo vocem emitterent.]
 His addi possunt ejusmodi alia, ut *lepus vagit*;
Bubo ululat; *Serpens sibilat*; *Canis ringit, ringitur*;
Cuculus cuculat; *Pullus pipit*; *Mus mintrat*; *An-*
ser gingrit; *Gallina Glocitat*; *Corvus crocitat*; *Cor-*
nix cornicatur, cum istiusmodi aliis; quæ sup-
 peditat Latinæ Linguae ubertas. Hisce quæstion-
 culis suos torquere, vexare, & ad incitas redigere
 solebat tractator Geta.

celli grunniunt, ⁹ palumbes minur-
riunt, ¹⁰ urfi sæviunt, leones rugi-
unt, leopardi rictant, elephanti bar-
riunt, ranæ coaxant, equi hinnunt,
¹¹ asini rudunt, tauri mugiunt, eas-
que

SALMASIUS.

⁹ *Palumbes minarriunt.*] Minurire quidem, vel
minurrire avicularum proprium, quarum *minuri-*
tiones dicuntur teste Pompejo & auctore veteris
vocabularii. At palumbes non minuriunt sed
minarriunt. Et ita hoc loco vetere adstipulante
scriptura legendum. Post, *Palumbes minarriunt*,
sequitur in Palatino, *porci grunniunt*. Sed jam
præcessit, *porcelli grunniunt*. Nihil igitur opus hac
repetitione.

¹⁰ *Urfs sæviunt.*] Habeo penes me paginam
manuscriptam veteris fragmentum vocabularii, in
qua diversorum voces animalium exponuntur,
quam hoc loco proposuisssem & explicasssem si per
otium mihi licuisset. In eo igitur inter alia lege-
batur, *urfs, uncare vel servire*. Sed mendosum, ut
opinor, pro *sævire*. Ex principe autem pœtarum
id sumptum cujus hæc sunt :

— *atque in præsepibus urfs*
Sævire, & formæ magnorum ululare luporum.

¹¹ *Asini rudunt.*] Optimus Palatinus : *Ragiunt*.
Quod alibi memini legere dictum de asinis.

GRUTE-

40 J. CAPITOLINI

que de veteribus approbare. ¹² Sereni Sammonici libros familiarissimos habuit, quos ille ad Antoninum scripsit. ¹³ Habebat etiam istam consuetudinem, ut convivia & maxime ¹⁴ prandia per singulas literas

GRUTERUS.

¹¹ *Asini rudunt.*] Pal. *Ragiunt.*

MUSGRAVE.

¹² *Sereni Sammonici libros.*] Fuit hic, *Casaubono* teste, *Sereni nostri*, cujus hodie de medicina exstant *Præcepta Saluberrima*, Pater.

¹³ *Habebat consuetudinem, ut Prandia per singulas literas juberet.*] Hoc in Pueritia fecit; est enim plane puerile. Longe melius *Cœnam Apolline suo Lucullus* jussit, quam *Geta Alphabeti literis Prandia*. At omnium festivissima est ingeniosi ista *Galli Prandiorum Ephemeris*.

CASAUBONUS.

¹⁴ *Prandia per singulas literas juberet.*] *Jubere prandia* pro imperare, & parari jubere, recentioris est Latinitatis.

¹⁵ *Scientibus*

ANTONINUS GETA. 41

litteras juberet, ¹⁵ scientibus servis,
velut in quo erat anser, aprugna,
anas : Item pullus, perdix, pavus,
porcellus, piscis, perna, & quæ in
eam literam genera edulium cade-
rent : Et item ¹⁶ fasianus, farta,
ficus

CASAUBONUS.

¹⁵ *Scientibus servis.*] Id est, litteras saltem leviter
doctis. Erant enim de re culinaria multi libri
editi: Quos oportuit istos servos probe callere,
ut ex omni copia edulium, quæcunque ab eadem
litera inchoarent, possent eligere, Veteres, cocos
habuisse eruditos ex Athenæo notissimum est.

GRUTERUS,

¹⁶ *Fasianus, farta, ficus.*] Palat. uterque,
farrata,

SALMASIUS.

¹⁶ *Fasianus, farta ficus.*] *Fartam* aut *farsam* pro
farcimine, quomodo heic videtur debere accipi,
nondum legi. Palatinus *farrata* scriptum habet
pro *farta*. Et confirmat editio Mediolanensis, quæ
habet *farata*. *Farrata* autem quin genus sit
edulii nemini debet esse dubium. Juvenalis
quodam loco si bene memini :

42 J. CAPITOLINIA

ficus & talia. ¹⁷ Quare ¹⁸ comis
etiam habebatur in adolescentia.

C. A. P.

Ponebant igitur Tusco farrata catino
Omnia tunc, quibus inuideas si lividulus sis.

ubi vetus interpres farrata cibum ex farre inter-
pretatur, qui cibum primus antiquorum fuit,
heic autem farrata, farratae, placentæ genus ex
farre, vel farre conspersæ. Sic & farreum libi
genus ex farre apud Festum. Erit tamen for-
tasse qui putabit farratam genus fuisse pultis ex
farre. Et sane videor pultis farrata alicubi menti-
onem legisse.

¹⁷ Quare comis etiam habebatur in adolescentia.]
Herodianus: καὶ τὸ γε πλεῖστον μὲν οὖν τῶν
ἑβλεπτομένων, καὶ τὰς αἰτίας καὶ τὰς ἐπαινεῖς ἐπὶ τῷ
μέτρῳ τε καὶ τῷ ἑαυτὸν τοῖς περὶ αὐτοῦ παρῆχε.

MUSGRAVE.

¹⁸ Comis etiam habebatur.] χρεῖς τε ὧν καὶ φιλά-
θρωπος τοῖς σωῖσι, εὐμὴ καὶ δόξη ἀείνη πλείους,
εἰς δ' ὅσον καὶ φιλίαν περιχαλεῖτο. Herodian Lib. iv.
Cap. iv.

GRUTERUS.

C A P. VI.

ARGUMENTUM.

Paricidium ægerrime acceptum. Papinianus securi percussitur. Seditio militum urbanicianorum. Loricam gerit Taras : Qui ab Helvio Pertinace Geticus appellatur ; unde ei mors.

OCCISO eo pars militum quæ incorrupta erat, paricidium ægerrime accepit,

GRUTERUS.

¹ *Occiso eo, pars militum, &c.]* Hæc & sequentia quatuor fere, immo sex linearum, verbotenus translata sunt ex Spartiani Caracallæ capite secundo.

pit, ² dicentibus cunctis; duobus se liberis fidem promississe, duobus servare debere: Clausisque portis diu non est imperator admissus. Denique nisi querelis de Geta editis, & animis militum delinitis, enormibus etiam stipendiis datis, ³ Romam Bassianus redire non potuit. Post hæc denique & Papinianus, & multi alii interempti sunt, qui vel concordia

SALMASIVS.

² *Dicentibus cunctis duobus se liberis fidem promississe.]* Addendum: *Duobus se liberis Severi fidem promississe.* Hæc eadem verba leguntur in Caracallo: *Parvum militum apud Albam, Getam occisum ægerrime accepit, dicentibus cunctis duobus se fidem promississe liberis Severi, duobus servare debere, & quæ sequuntur, ipsissima pæne verba.*

CASAVBONVS.

³ *Romam Bassianus redire non potuit.]* Jam diximus loqui auctorem de reditu ex Britannia. Ego aliquando accipiebam hæc de reditu Caracalli ab exercitu qui erat in castris Albanis, de quibus dictum in ejus vita. Sed non puto id rectum, & refellunt Dio atque Herodianus.

SAL-

ANTONINUS GETA. 45

cordiæ faverant, vel qui partium
Getæ fuerant : ⁴ ita ut utriusque
ordinis viri ⁵ & in balneo cœnantes,
& in publico percuterentur : Papi-
nianus ipse securi percussus sit,
improbante Bassiano quod non gla-
dio res peracta sit. Ventum deni-
que

SALMASIUS.

⁴ Ita ut utriusque ordinis viri & in balneo, cœnantes.]
Distinctione tantum hic locus corrigendus : Ita ut
utriusque ordinis viri & in balneo, cœnantes, & in
publico percuterentur.

CASAUBONUS.

⁵ Et in balneo cœnantes.] Emendabamus supra,
& in balneo & cœnantes. Confirmant verba Spar-
tiani in Caracallo : Cædes deinde in omnibus locis, &
in balneis factæ : Occisique etiam nonnulli cœnantes.
Ibidem exemplum est occisi inter epulas, Severus
Sammonicus ; in balneis vero appetiti, Cilo, ut
ex Dione observamus. Atque eam historiam
videtur alludere mox auctor, cum de motu urba-
nicianorum loquitur.

M U S-

que est usque ad seditionem ⁶urbanicianorum militum : Quos quidem ⁷non levi auctoritate Bassianus compressit, ⁸tribuno eorum, ut alii dicunt, interfecto : Ut alii, relegato. Ipse autem tantum timuit ut, lorica sub lato habens clavo, etiam Curiam sit ingressus, atque

MUSGRAVE.

⁶ Urbanicianorum.] De litera *i* interposita, Euphoniz ergo, alibi diximus. Per multa sunt hujusmodi exempla, ut in Germanicianus, Carthaginiensis, Fabriciensis, Mediolanensis, &c. at in voce *Diruitam* (Gruteri Thesauri Inscriptionum, Pag. MLXXI. n. 6) *i* Lithotomi seu inscitiz, seu incuriz soli, deberi arbitror.

⁹ Lorica sub lato habens Clavo.] Ita Plautiano, in discrimine palatium ingresso, sub vestimentum Lorica. Herodian. Lib. III. Cap. XLI.

CASAUBONUS.

⁷ Non levi auctoritate.] Quam alibi vocat censuram, hic auctoritatem: Nam pro severitate ponitur isto loco.

⁸ Tribuno eorum, ut alii dicunt, interfecto.] Ita Dio: ὁ δὲ δὴ χλίαςρχος ὁ κελδεὶς αὐτὸν φονεῖσαι. καὶ οἱ γραπῶται οἱ συμπεμφθέντες αὐτῷ ἀνέρεθσαν.

MUSGRAVE

ANTONINUS GETA. 47

atque ita rationem facti sui & necis
Geticæ reddiderit. Quo quidem
tempore Helvius Pertinax, filius
Pertinacis, qui postea est ab eodem
Bassiano interemptus, recitanti Fau-
stino prætori & dicenti, *Sarmaticus*
maximus & *Parthicus maximus*,
dixisse dicitur, *Adde* & ⁹ *GETICUS*
MAXIMUS, ¹⁰ quasi *Gotticus*: ¹¹
Quod dictum altius in pectus Bassi-
ani

MUSGRAVE.

⁹ *GETICUS maximus.*] At, O Helvi, minime
tutum est jocari, cum Imperatore truci, superbo,
Patris & Matris inimico, imo paricida, ipsiusque
conjugis interfectore. *Helvium* vero *Pertinacem*,
ob hoc solum quod Filius esset Imperatoris, occi-
di, tradit in *Caracallo* Auctor.

CASAUBONUS.

¹⁰ *Quasi Gotticus.*] Nam Getæ dicebantur tum,
qui postea Gothi vel Gotti. ut est in *Caracallo*.

GRUTERUS.

¹¹ *Quod dictum altius in pectus Bassiani descendit.*]
Neque injuria: ~~Erat enim nimis ambigue dictum~~
&

ani descendit, ut postea nece Pertinacis est approbatum : Nec solum Pertinacis, sed & aliorum, ut supra dictum est, passim & inique. Helvium autem suspectum habuit affectatæ tyrannidis ¹² quod esset in amore omnium, & filius Pertinacis imperatoris : Quæ res nulli facile privato satis tuta est.

C A P.

& in interpretationem sequiorem pronius. Hujusmodi dicacitates per jugulum fere redire, pluribus docui ad Taciti librum v. Annalium Cap. ii. *Fusus dicax idem, & Tiberium acerbis facetiis irridere solitus, quarum apud præpotentes in longum memoria est.*

¹² Quod esset in amore omnium, & filius Pertinacis Imperatoris ; quæ res nulli facile privato satis tuta est. Vere. unde legimus apud Tacitum libro 4. Hist. Cap. 80. *Iisdem diebus Murianus Vitellii filium interfici jubet ; mansuram discordiam obtendens, ni semina belli restinxisset ; ubi nos super hac re plura.*

GRUTERUS.

C A P. VII.

ARGUMENTUM.

GETÆ *Funus accuratum.* Tarantis
Immanitas, Fraus, Sanguinis sitis
inexplebilis.

UNUS Getæ accuratius
fuisse dicitur quam ejus
qui a fratre videretur
occisus.

MUSGRAVE.

[*Funus Getæ accuratius.*] Supra dicto hoc con-
sonum [*Sir Deous, dum non sit vivus.*] Fratrem
morte mactavit inhumaniter: Deinde, Severi
Septizonio illatum honorificentissime sepelivit
Taras.

GRUTERUS.

[*Funus Getæ accuratius fuisse dicitur, quam ejus*
qui a fratre videretur occisus.] Satis stulte: Immo

H

ita

occisus. ² Illatusque est majorum
sepulchro, hoc est Severi, quod
est in Appia via euntibus ad
portam

ita fieri oportebat, ut palam faceret, non occidisse
fratrem, nisi salutis suae tuendae; non simulationis,
non odii causa. De qua simulatione, non protrita
adduximus ad illud Taciti lib. xiv. Annal. c. iiii.
*Additurum Principem defunctae templum, & aras, &
cetera ostentanda pietatis.* Acute nimis Lucius Riso:
*Et periisse Germanicum multi jactantius merent, quam
qui maxime letantur.* Ad quem locum nos quoque
non inepta; nostro quidem iudicio.

CASAUBONUS.

² Illatusque est majorum sepulchro, hoc est Severi.]
Non est adscititia glossa; sed necessaria explicatio.
Majorum appellatione solent venire pater, avus &
qui supra hunc ascendunt. Hic solus pater Getae
potest intelligi: Ideo interpretatio est adjecta.
Maiorum autem sepulchrum dixit, ex communi adu-
lantium usu loquendi, qui ad majorum honorifi-
centiam sic potius dicebant, quam patris sepul-
chrum. Adde quod Severus in Antoninorum fa-
miliam, quorum ibi monumenta erant, se infere-
bat: Qua ratione potuit dici recte de Geta eum
illatum esse sepulchro majorum. De hoc monu-
mento ad Severum diximus.

ANTONINUS GETA. 51

portam dextrum, ³ specie Septizonii extructum, quod sibi ille vitrs ornaverat. Occidere voluit & matrem Getae, novercam suam, quod fratrem lugeret, & mulieres ⁴ quas post reditum de Curia flentes reperit. Fuit praeterea ejus immanitatis Antoninus, ⁵ ut iis praecipue bat,

SALMASIUS.

³ *Specie septizonii extructum,*] Palatinus i *Septizodii*. De quo supra diximus.

MUSGRAVE.

³. De Septizonio vide Doctiff. *Casaubonum* ad *Aelii Spartiani Severum*, Cap. 19. *Ant. Augustini Dial. liii. Antiq. Pag. 55. Bas. Fabri Thes. Eruditionis Schol. Voce Septizonium. Jos. Scaligeri Animadversiones in Eusebii Chronol. Pag. 229.*

CASAUBONUS.

⁴ *Quis post reditum de Curia.*] Cum sub vesperam occisus fuisset Geta, (*vel dicitur* ait Herodianus) confestim delatus parricida in praetoriana castra, sibi pernoctavit: Mane diei sequentis venit in Curiam: Inde redit in Palatium. De hoc reditu nunc auctor loquitur. Oblitus nempe prioris sententiae iis consentit, qui parricidium in Urbe tradunt admissum.

⁵ *Ut iis praecipue blandiretur, quos ad necem destinabat.*] Crudelitatis hoc fastigium, quo Blandimenta

blandiretūr quos ad necem destinabat, ut ejus magis blandimentum timeretur quam iracundia. Mirum sane omnibus videbatur quod ⁶ mortem Getæ toties ipse etiam fletet quoties nominis ejus mentio fieret, & quoties imago videretur aut statua. Varietas autem tanta fuit Antonini Bassiani, imo tanta sitis cædis, ⁷ ut modo fautores Getæ, modo inimicos occideret, quos fors obtulisset. Quo facto magis Geta desiderabatur.

Explicit GETA.

menta mortis indicia sunt. Vide hujusmodi plura in *Gruteri Diatribis ad Tacitum*, & in *Suetonii Domitiano*.

MUSGRAVE.

⁵ *Ut iis præcipue blandiretur, quos ad necem destinabat.] In vita: Eos quos occidere parabat, affabiliter est locutus. Ibidem & de luctu ob necem Getæ.*

⁶ *Mortem Getæ toties Ipse etiam fletet, quoties, &c.] Reluctatur Animus Paricidæ, & suam ipsius nequitiam abhorreret.*

⁷ *Ut occideret, quos fors obtulisset.] Hoc infiniti est Imperii.*

INDEX

Rerum & Verborum, in
quo T *Textum*, N *No-*
tas, P *Prolegomena* si-
gnificat.

A.

FUnus Getæ Accuratus fuisse dicitur, quam
ejus qui a Fratre videretur occisus. Pag. 49 T
Ferro Adigere. p. 26 T

Nomen Adoptivum p. 15 T. Ita Cicero [Adoptiva
Sacra] quæ Paternis opposuit: Pro Domo sua,
Cap. xiii.

Severus Fisci Advocatus. p. 7 N

Plerique Afrorum Genituræ gnari. p. 18 T

Altius quam quisquam præsentium accepit. pag. 25 T

Ita Cicero de Oratore Cap. [Altius cogitare ali-
quid.] Et contra Verrem, Cap. 13. [Altius Per-
spicere.]

Esse in Amore omnium, p. 48. Ita Cicero [In Amore
esse alicui.]

Antiochi nomen Syriæ carum,
Antonini nomen Romanis.

p. 12 N
ibid.

Severus

INDEX.

<i>Severus Antoninos summis honoribus impertivit.</i>	p. 7 N
<i>Ab Antonino Pio Fisci factus est Advocatus.</i>	ibid.
<i>A. M. Antonino Latum Clarum accepit.</i>	p. 8 N
<i>In animo habuit, ut omnes deinceps principes Antonini dicerentur.</i>	p. 12 T
<i>Antoninorum Monumenta in Severi Septizonio.</i>	p. 50 N
<i>Antonini (Caracalla) Immanitas.</i>	p. 51, 52 T
<i>Diffimulatio.</i>	p. 52 T
<i>Varietas.</i>	ibid. T
<i>Cæsaris & Antonini Nomen, post Parthicum Bellum, accepit Geta.</i>	p. 38 T
<i>Cenam Apolline suo Lucillus iussit.</i>	p. 40 N
<i>Apotelesmatica.</i>	p. 18 N
<i>De Veteribus Approbare. To prove from the Ancients.</i>	p. 39 N
<i>Aprugna, (supple Caro) p. 41. Sic Ferina, Bubala, &c.</i>	
<i>Moribus Asperis.</i>	p. 27 T
<i>Atlas, Mauritanie Rex, Genethliacæ auctor.</i>	p. 19 N
<i>Auctores qui de Insomniis scripsere.</i>	p. 7 N
<i>Augusti nomen Romanis carum.</i>	p. 12 N
<i>Aulla, pro Olla.</i>	p. 23 N

B.

<i>Agni Balant.</i>	p. 38 T
<i>Elephantum Barriunt.</i>	p. 39 T
<i>Bassianus.</i>	p. 19 T
<i>Ejus Crudelitas.</i>	p. 33 T
<i>Simulatio.</i>	p. 49 N
<i>Antonini Blandimentum magis timebatur, quam Iracundia.</i>	p. 52 T
<i>Antoninus iis præcipue blanditus est, quos ad necem destinavit.</i>	p. 52 T

A.

INDEX.

C.

- C**æsar, nomen post Bellum Parthicum accepit Geta. p. 38 T. & N
- Capitolinus annos quasi nonaginta fuit Geta posterior. p. 29 N
- Multa parum accurate de Geta tradidit, nonnulla false. ibid.
- Capitolino Geta Vita cur restituitur. R. iii, iv, & seq.
- Ejus etiam Niger est, & Caracallus. P. p. vii
- Ejus Error. p. 6 N
- Casauboni Argumenta Getam Aelio Spartiano abjudicantis. p. 2 N
- Getae initium à Casaubono reformatum. p. 5 N
- Severus Caesidicinam exercuit infelicitè. p. 17 N
- Chaldaei multum per Insomnia adinavunt. p. 8 N
- Claretum. p. 31 N
- Clementia tua: Locutio in abstracto, vergente Latinitate usurpata. p. 1 T
- Getae Clementia. p. 33 T
- Rane Coaxant. p. 39 T
- Veteres Cocos habebant eruditos. B. 41 N
- Cole (Guil.) Purpuram denuo nuper invenit. p. 23 N
- Natalem Commendare. p. 26 T
- Vinum antiquorum Conditum, quid. p. 31 N
- De Kini Condituris qui scripsero. ibid.
- Quibus. Coss. natus est Geta. p. 21 T
- Cordus de Geta scripsit, sed quod intercidit. p. viii P
- Historicus de Geta & Caracalla. p. vi
- Cornix Cornicatur. p. 38 N
- Corvus Crocitat. ibid.
- Cuculus Cuculat. ibid.

D.

INDEX.

D.

- A** *Natura Decorus.* p. 27 T
Animis militum Delinitis. Anglice Appeased.
 p. 44 T. *Ita Cicero pro Milone [Ut plebem patri-*
moniis deliniret.] id est, ipso interpretante, mune-
ribus placaret.
D *Dexippi periere omnia.* p. viii P
Dicacitates in Tyrannos per jugulum redeuntes. p. 48
D *Dio.* p. 2 N
Dictum execrabile. p. 20 N
Diruitam apud Gruterum male sculpta vox. p. 46 N
Vetustæ magna pars superstitionis fuit Divinatio. p. 7 N
D *Dodwellus Getæ vitam Capitolino restituit, & qua de*
causa. p. iii P
Vix eo quisquam magis Historiam Augustam excussit.
ibid.

E.

- V** *Elut divinitus Effusum.* p. 25 T
Enormia stipendia. p. 44 T
Prandiorum Ephemeris. p. 40 N
E *Epitomator Aurelii Victoris.* p. 6 N
E *Eutropius in Getam recentioribus Latinis aliquanto*
justior. p. x & p. 6 N
[S *everum Antoninus, ad Fiscæ Advocationem Ex For-*
mulario Forensi, delegerat.] defenditur, adversus
Salmasium, hæc dicendi formula. p. 16 N

F.

INDEX

F.

S. *Sammionici libros habuit Geta Familiarissimos.*

p. 40 T

Farrata p. 41 N. *Placentæ genus ex Farre, seu Farre conspersæ.*

p. 24 N

Farta.

p. 41 T & N

Farreum Libi genus ex Farre.

p. 42 N

Fidem promittere & servare.

p. 44 T

Severus *Fisci Advocatus.*

p. 7 N

Formularius *Forensis.*

p. 7, 16 N

Fortuna Regia alternis posita; ex Severi mandato, in *Bassiani* & *Geta* cubiculis.

p. 5 N

G.

G. *Enerthliaca* quæ docet.

p. 18 N

Quam sit ambigua, monstrat *Jos. Scaliger.*

p. 19 N

Genitura, Verbum Mathematicum, eam *Astrologie*

Divinatrice partem significat, quæ ex stellarum

aspectu mutuo de rebus humanis statuit.

p. 18 N

Severus *Genituræ* gnarus, uti pleriq; *Afrorum.*

p. 18 T

Geta sic dictus ab Avo, non à Patruo.

p. 10 N

Post *Parthicum* bellum *Cæsaris* & *Antonini* nomen accepit.

p. 38 T

Moribus asperis; à natura decorus, *Tractator*, *Gulosus*,

cupidus *Vini* varie *Conditi.*

p. 27 T

Imperium cum *Fratre* *Bassiano* tenuit, sed nomine

tantum: hic enim solus exercuit.

p. 7 N

Quas ob causas *Imp.* appelletur obscurus.

p. xi P

Nondum annos decem habens *Antoninus* appellatur.

p. 8 N

Marci, an *Pii* in honorem dictus sit *Antoninus.*

p. 14, 15 T

INDEX.

<i>Geta tenax veterum scriptorum.</i>	p. 35 T
<i>Paternarum Sententiarum memor.</i>	ibid.
<i>Fratri semper invisus.</i>	p. 36 T
<i>Quas ob causas.</i>	ibid.
<i>Matri amabilior, quam Frater.</i>	p. 37 T
<i>Vestitus nitidi cupidissimus.</i>	p. 37 T
<i>S. Sammonici Libros habuit familiarissimos.</i>	p. 40 T
<i>Prandia per singulas Literas jubebat.</i>	ibid.
<i>Comis.</i>	p. 42 T
<i>Illatus est Severi Septizonii.</i>	p. 50 T
<i>Getæ Vita quare Prelo mandata.</i>	p. i. ii.
<i>Non nimis accurate scripta.</i>	p. vii P
<i>Falsum est, prius periisse Getam, quam cum Fratre imperaret.</i>	p. 2 N
<i>Nec Geticæ rationem quomodo reddit Caracalla.</i>	p. 47 T
<i>Geticus Maximus scomma pertinacis in Caracallum, at nimium mordax.</i>	p. 47 N
<i>Anser gingrit.</i>	p. 38 N
<i>In memoria Getæ custodienda longe feliciores Historici fuere Græci, quam Latini.</i>	p. viii P
<i>Porcelli Grunniunt.</i>	p. 39 T
<i>Gruteri (Jani) vetustissima Spartiani Excerpta, ex Bibliotheca Palatina.</i>	p. 2 N
<i>Geta Gulofus.</i>	p. 27 T
H.	
<i>Hærodianus Auctor gravis, lectu fideque dignissimus.</i>	p. ix P. 2 N
<i>Alium fuisse Getam, atque Capitolinus affirmat.</i>	p. 29 N
<i>Equi Hinniunt.</i>	p. 39 T
<i>Vinum Hippocaticum.</i>	p. 31 N
<i>Historia commendata.</i>	p. viii P
<i>Getæ, præcipue Latina, quam imperfecta.</i>	p. i P

I. N. D. E. X.

I.

- L** iterula [i] interposita. p. 46 N
I mperiale. Cujus nihil imperiale in genitura
 videor p. 18 T. Vox cadentis Latinitatis; sed Tre-
 bellio, cui [Imperiale beneficium] ut L. 2, D. de re-
 bus eorum; sed Justiniano, cui [Imperialis Benevo-
 lentia] L. 23, Cod. de Nuptiis; sed Hadriano, cui
 [Imperialia Statuta] L. 3. § Divus, D. de Sepulcris
 violat: cum Auctore nostro communis.
 Pace militum Incorrupta. p. 43 T
 Imperii Infiniti est occidere, quos fors obtulerit. p. 52 N
 Insigne Scil. dictum. p. 31 T
 Severi Infomnium. p. 7 T
 Divinatio per Infomnia vetustæ magna pars. Supersti-
 tionis. p. 7 N
 Auctores, qui de Infomniis scripsere. p. 7 N
 Severi Filii intemperantes. p. 31 N
 Jubere Prandia, pro parari jubere, recentioris est Lati-
 nitatis. p. 40 N, & p. 41 T
 Julia, Severi Uxor, natione Syra, p. 8 N
 In genitura habuit, ut Regis Uxor esset, p. 21 T
 Qua de causa Severus Juliam in uxorem duxit. p. 21 T
 Juliam, matrem Getæ, Capitolinus affirmat esse
 Bassiani novercam, sed male. p. 51 T
 Severus, ut quidam ajunt, à Julia commonitus, Getam
 Antoninum vocari jussit: Et qua de causa. p. 9 T
 Juvenalis præfectus Severi prætorio. p. 19 T

L.

- L** Atini de Geta Auctores plerique omnes inter-
 cidere. p. viii P. Recentiores à vero alienissima
 de eo tradidere. p. ix, x P
 Latum Clavum à M. Antonino Severus accepit. p. 8 N

INDEX.

Si Literis Principes imbuerentur, & iis, & Populis, ex
eo fructus oreretur. Tutius esset utriq; suum. p. 36 N
Locutiones per formam Abstracti Capitolino famili-
ares. p. vi P
Christianorum Locutiones ab alii demum usurpata;
p. 24 N
Lucullus cenam Apolline suo iussit. p. 40 N

M.

MAiores qui. p. 50 T
Maledicte paricida. p. 21 T
Maledictus pro *improbus*, proprium scriptorum
Christianorum verbum. p. 24 N
Marius, ut & Maurus, de Geta scripsit; sed quod
intercidit. p. viii P
Marius Maximus Severi Vitam scripsit. p. 11 T
Quis ille Vitam scripsit. ibid.
In Classes eas, quarum singula septem contineret,
divisisse videtur. p. 12 N
Maximi fuere plurimi. p. 11 N
Mead (Richard:) Medicus Londinensis Celeberrimus,
Libro plus semel edito, [de Imperio Solis ac Luna in
Humana Corpora, & Morbis inde oriundis] enucleate
scripsit. p. 19 N
Mediolani natus est Geta. p. 21 T
Mns Mintrat. p. 38 N
Minuritiones. p. 39 N
Palumbes Minurriunt. p. 39 T
Minarriunt. ibid. N
Questionem Movere. p. 5 T, Ita Livius, [mentionem
de aliqua re movere.] Lib. viii Bello Punico. 8vo.
Tauri Mugiunt. p. 39 T

N.

INDEX.

N.

Nariones, qui naribus uncis omnia suspendunt. p. 28 N

Nulla fere Domus Regia, cui Nomen aliquod præ ceteris non acceptum. p. 12 N. Ejus rei causa. ibid.

Geta Nummus, e Thesauro Pembrokiano, quo post tot annorum secula nihil suavius delicatiusve, nihil pulchrius amabiliusve. p. 30 N

O.

OMina de Geta. p. 23 T

P.

Papinianus J. C. Juris Asylum & Doctrinæ legalis Thesaurus. p. 36 N

Severi Filius præfectus. ibid.

A Bassiano interemptus. p. 44 T

Paricida, quenam hujus vocis Orthographia. p. 24 N

Grave quodlibet delictum admittens. p. 25 N

Παράνομος ἰσοεικόν.

ἰσχυρόν. p. 2 N

Perna. p. 41

Pertinacis (Helvii) Mordax Scomma in Caracallum. p. 47 T

Pullus Pipit. p. 38 N

Pius Antoninus Severum ad Fiscī Advocatorem ex

Formulario Forensi delegit. p. 16 T

Ptolemæus Ægyptio nomen carum. p. 12 N

Purpura Imperii insigne. p. 23 N

In Litore nostro Sabriniano nuper danuo inventa. ibid.

INDEX.

Q

Quasi joco, quasi serio. p. 33 T

R

Asini Ragiunt. p. 39 N

Redit cum fama in gratiam. p. 20. T. Ita Cicero
[In gratiam redire cum Libris.]

Reluctatur interdum animus Paricide. p. 52 N

Retractor quis Salmasio. p. 29 N

Leopardi Rictant. p. 39 T

*Ρινῶν, ἐπὶ τῶν ρινῶν, naso suspendere, deridere. p. 38 N

Canis Ringit, Ringitur. p. 38 N

Asini Rudunt. p. 39 T

Leones Rugiunt. ibid.

S

Ursi Saviunt. p. 39 T

Salmasii Getam Ælio Spartiano adjudicantis
Argumenta. p. 3 N

[Salutate Antoninos, Filios & Successores Meos.] Severi
Formula in Epistolis. p. 9 T

Sammonici (Sereni) Libros habuit Geta familiarissimos,
(at Sammonici nostri patris) p. 40 T. Libros hosce
scripsit, Auctor ad Antoninum. ibid.

Genethliaca quam sit ambigua, docuit Jos. Scaligerus. p. 19 N

Scholasticus. p. 30 N. Qui in Umbra otiose circa
fictas Hypotheses se occupat.

Scientibus Servis, (id est, Literas saltem leviter
doctis.) p. 41 T

Severo

INDEX.

Severi Imp. scripta periere omnia.	p. viii P
Insomnium.	p. 7 T
Severo, Causidicinam exercenti, parum commodavit Forum.	p. 17 N
Severus Fisci Advocatus, unde futuri honoris auspici- um.	p. 7 N
A M. Antonino latum Clavum accepit.	p. 8 N
Somniis non parum attribuit.	p. 8 N
Antonini philosophiam imitatus est.	p. 14 T
Ejus Filium se dicebat.	ibid.
Antoninos summis honoribus impertivit.	p. 7 N
Severus Getæ Geniturae Thema condidit.	p. 19 N
Getæ paternarum Sententiarum memor.	p. 39 N
Antoninorum Monumenta in Septizonio Severi.	p. 50 N
Serpens Sibilat.	p. 38 N
Severus Sepulcrum Septizonii specie sibi Vivus Ornavit.	p. 51 N
Serpens Sibilat.	p. 38 N
Somniorum ratio naturalis.	p. 7 N
Severus Somniis non parum attribuit.	p. 8 N
Spartiano Vita Getæ vulgo tribuitur.	p. 8 N
Getæ Statuam esse Bathoniensem arguit oris similitudo.	p. xii P
Hec Statua non parum facit ad explicandas Origines Bathonienfes.	ibid.
Severus Superstitioni deditus.	p. 22 T
Suspectum habere aliquem.	p. 48 T
Julia Domna Natione Syra.	p. 8 N

T.

T Aras male moratus, nihil cogitavit boni, neque enim didicerat: Id quod Ipse fatebatur.	p. 30 N
Genitura Thema condere. To cast a Nativity.	p. 19 N
Tractator,	p. 27 T
Qui, ex mente Cl. Seldeni.	p. 30 N
	Ardelio,

INDEX

Ardelia, Πολυτεγμων. *ibid.*
Traetare Philosophi dicebantur cum Scholam haberent,
 Et docerent. *p. 30 N*

U

LEpas. Vagit. *p. 38 N*
Varro Comedias Plautinas à Spuriis genuinas, ut
 discernebat. *p. vi N*
Victor (Aurelius.) *p. 2 N*
Geta cupidus Vini varie Conditi. *p. 27 T*
Uncare Ursarum est. *p. 32 N*
Urbicus de Geta scripsit, sed quod intercudit. *p. viii P*
Urbanicetani milites. *p. 46 T. De Literula i interpo-*
sita, vide *ibid. N*

X

Xiphilinus *p. 6 N*
E. Dione quæ à Xiphilino servantur, non optima
 fide excerpuntur. *p. ix P*

FINIS Indicis.

ERRATA.

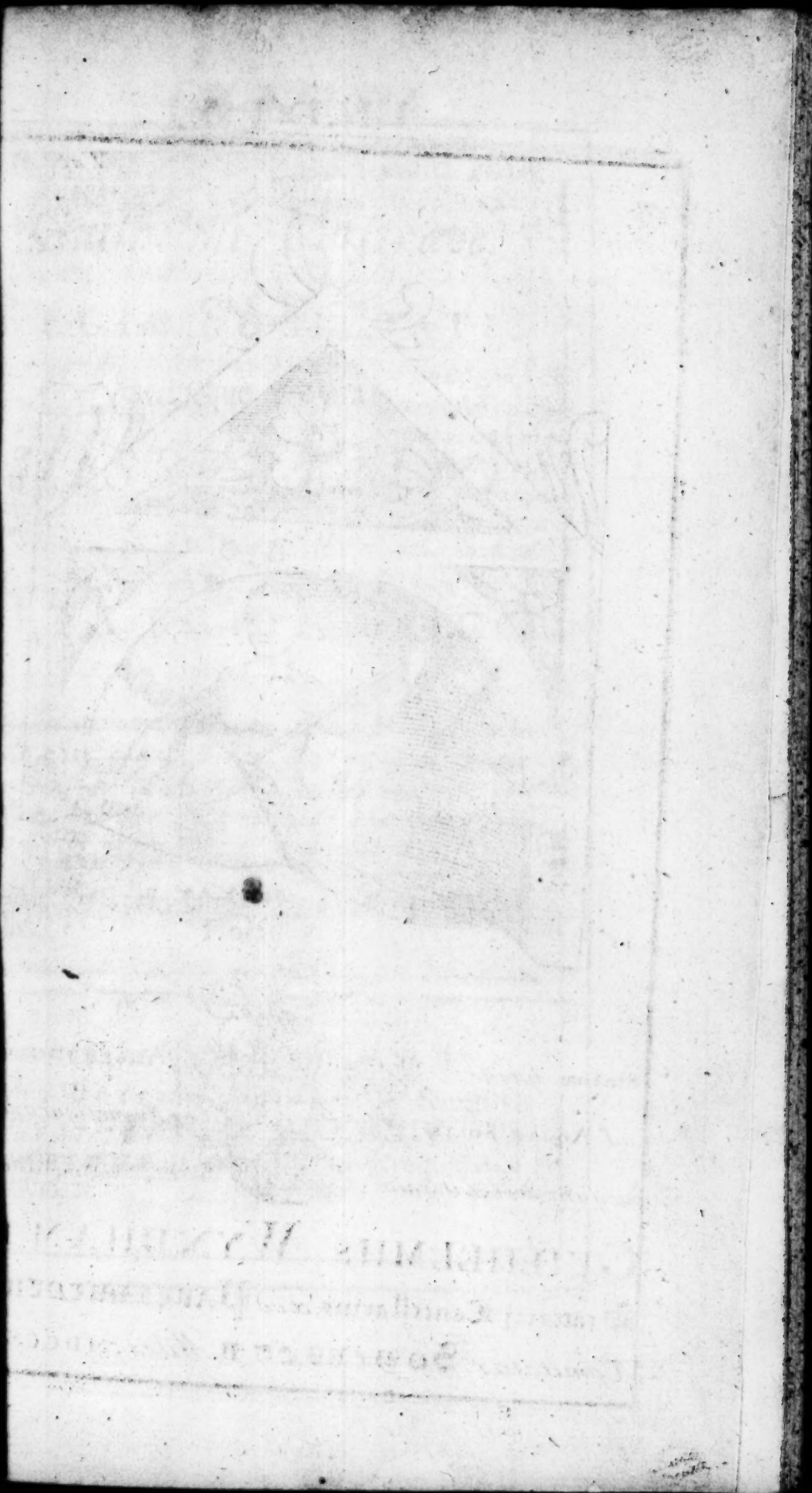
Pag. s. Linea 9, lege *cur* *Op.* Pag. 8, l. 23, lege *annos. detent.*
 Pag. 34, *Salmastii* Nota pertinet ad Pag. 36. Pag. 46, l. penult.
 lege *ὅσον*. L. ult. lege *ἡ* *ὅς*. Pag. 51, l. 2, lege *virm.*
 Leviora corriget Errata Lector benevolus.

d.
nt,
N

N
ur
N
N
T
N
iP
po-
N

N
ma
xP

com
nult.
iom.

Statuæ hujus

ad Aquas Solis

incisam, orbi Literato

Anaglypticæ du

effossæ figuram

DND. Vir Amplissim

GUILHELMUS WYNDHAM

Secrarij Cancellarius, et ad Parliamentum

Comitatus Somers et II Miles. MDCCX

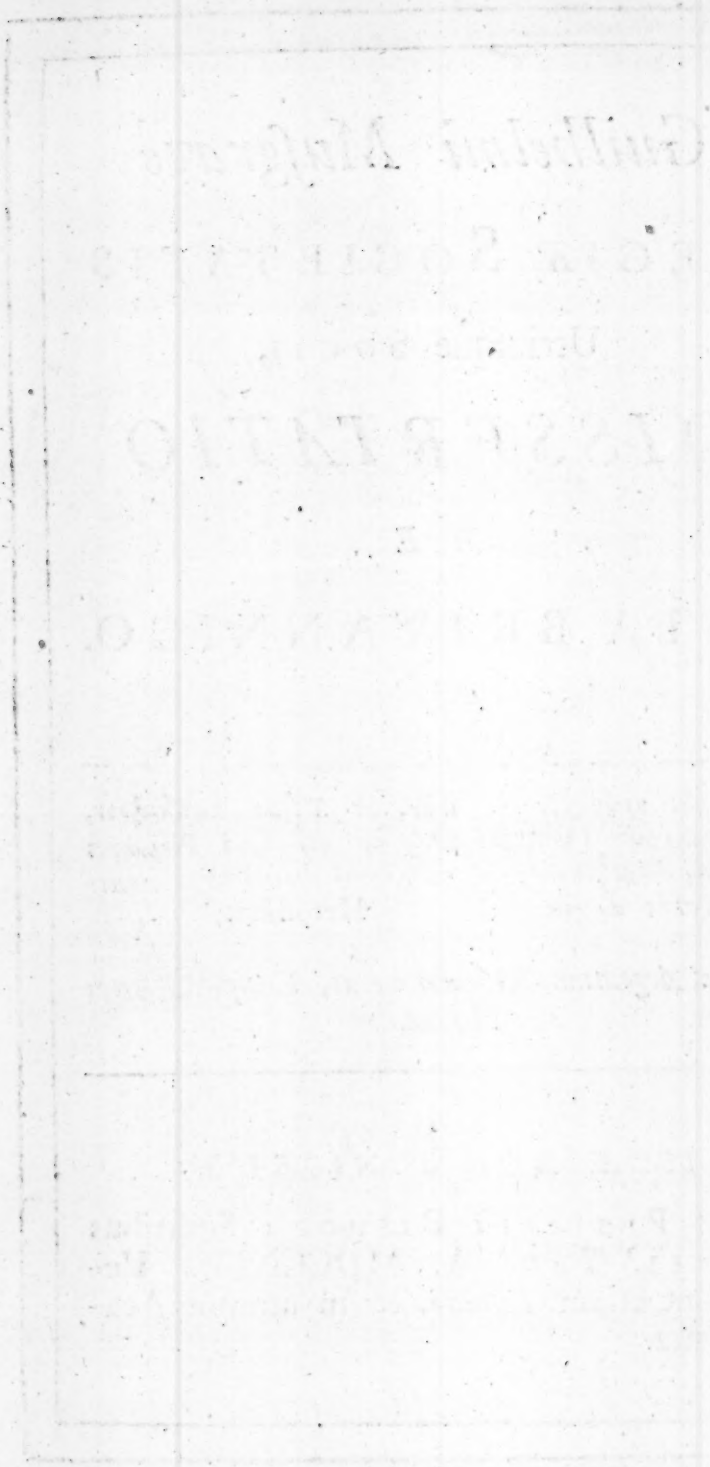
Guilhelmi Musgrave
REGIÆ SOCIETATIS
Utriusque SOCII,
DISSERTATIO
DE
METABRITANNICO.

ν μὲν νεώτερον τῷ ἡν, ἢ Γέλαν καλέμενον,
καταλιπὼν [ὁ Σεβήρ] ἐν τῷ ὑπὸ Ρωμαίους
ἔσθην, διακρίνοντά τε καὶ τὰ λοιπὰ διοικήσυντα πολι-
πία τῆς ἀρχῆς. Herodian.

nunc, Argentum, Marmor vetus, Æraque & Artes
aspice. Horat.

ISCÆ DUNMONIORUM:

ypis PHILIPPI BISHOP: Sumtibus
PHIL. YEO. A. MDCCXIV. Ve-
neunt etiam Londini, & in utraque Aca-
demia.

Viro Spectabili,

Et GENERE & ERUDITIONE claro,

THO. PALMER, N. F.

Nobili B E L G Æ,

S. P. D.

GUILH. MUSGRAVE.

QUEM, Antoninum aliqui
Getam appellant, Impe-
rator hic, Amplissime Vir,
Getæ Britannici nomine,
paucis Te vult: Quod ut Illi conve-
niens & honorificum, ita Tibi non
ingratum fore existimo.

ILLI, (quod Te non fugit) di-
gnissimo pientissimoque Filio, virtutis

A 2

sue

D E D I C A T I O.

sua præmium, Nomen hoc a Severo datum est; cum Australi nostræ Britannia Geta præpositus, eam feliciter rexisset. Inde enim non solum Imperatori Severo, in Mæatas, & Caledonios, expeditio tutior & fortunatior; sed & Jus Cæsareum apud Nos, (erecto Eburaci Prætorio, & Papiniano, Juris illo Asylo & Thesauro, inter alios Adseffores, in judiciis adhibito) tam magnifice dictum est, ut nullo unquam ævo, in hac Insula, sive ante id tempus, sive post, similiter: A quo (ex Seldeni tui Sententia) Juris Cæsarei [aliquot reliquæ, non apud nos superesse, saltem aliquandiu, non potuerint.] Getæ porro administrationi (dicam ex conjectura, quod mihi verisimile apparet,) debetur Colonia Divana, nec non Aquæ Calidæ, multo opere, sumtibus Imperatoriis, ab aliarum minus salubri-
um

DEDICATIO.

um mixtura servata; forsā etiam
ipsius Urbis, quæ ingenium plane
Romanum agnoscunt & gloriantur,
Fundamenta.

AB hac Præfectura, Getæ Au-
gusto Nomen Britannici delatum est:
Quod Tibi, optimo Civi, ingratum
esse non potest, cui nihil dulcius,
nihil carius, nihil venerabilius, quam
Britannia: Et quidem merito, cum
(ut Tullii verbis utar) Patria com-
munis est omnium nostrum Parens:
Patria nihil jucundius: Pro Patria
mori, præclarum.

SED & aliud est, quod a Te
(Vir beneficentissime) sperat, atque
adeo expectat Geta; nempe, ut in-
iquissimi Fratris odio multatum,
eum, more Tuo, (id est, blande)
accipias. Din videtur, ob id, de-
lituisse; & quidem in Belgio no-
stro,

DEDICATIO.

*stro, si Statuæ credamus. Jam de-
nuo pronuper in lucem rediit, im-
mundus utique, squalidus, atque
adeo mancus, & tenebrarum mali-
tia multum mutatus ab Illo: Sic,
ut ni superessent Numismata, quæ ab
Anaglyptici partibus starent, eique
fidem afferrent, penitus ignoraretur;
at eo nomine Præsidii magis egenus
est, Hospitio & Considerationi tuæ
magis idoneus.*

*NULLI hic in Amicos Getæ
(sic, ut olim Romæ) Gladii, Secu-
res, & istiusmodi Necis Instru-
menta: Sed Geta hic a Criticis, a
Chronologicis, ab Historicis, ab
Hostium Exercitu magno, jam nunc
imminente, & immaniter agente, de
vita metuit.*

*HOC capitis periculo, ad Te,
sic, ut olim ad Juliam Domnam,
advolat;*

DEDICATIO.

*advolat ; sed, uti confido, auspica-
tius. Næ Ille hominum miserrimus,
si iterum ei pereundum ; nempe tam
Obelo, quam Ense, fodiendo. Te
igitur rogat, cnixe obsecrat, ut pro
tua Humanitate & Doctrina, qui
optime potes, eum tueare, & præstes
incolumem.*

*VALE, Vir Amicissime, Tuo-
rum Amor & Deliciæ, & Getæ
Britannico Fave.*

*ENIMVERO Te Patrono De-
fensoreque saluus, & Effigie in æs
incisa, Wyndhami Tui (Literarum
amantissimi studiosissimique) munifi-
centia donatus, tanquam redivivus,
secula sibi demum pollicetur.*

Iterum Vale.

*scribebam Isca Dunmoniorum, Ex
S. S. Trinit. Capella. Kalend.
Juniis, MDCCXIV.*

D E

D E
GETA BRITANNICO.

C A P. I.

De Statua Bathoniensi.

APIS ille, qui Tab. I. ex-
primitur, annis ante aliquot
ad *Aquas Solis* effossus, hodie-
que ibi muro Cœnobii, prope
Vitalis Epitaphium, affixus,
latitudinem habet pedum duum cum
semisse: Longitudo ejus integri, quan-
tum ex hoc Fragmento liceat conicere,
pedum fuit circiter quinque.

*Statua pri-
dem Aquis
Calidis ef-
fossa:*

Si in re obscura sententiam mihi fas sit
proponere, omissis ambagibus, brevi di-
cam,

De GETA BRITANNICO.

*Quæ Gætæ
Imp. esse vi-
detur:*

*Quod ejus
Nummi o-
stendunt.*

*Argumenta
ab oris simi-
litudine,*

cam, quod probabile videtur, nimirum *Getæ* Imp. hanc esse Statuam. Sunt e-
quidem, unde in ea sim opinione, non
pauca: Primum, ejus Facies, quæ cum
Getæ facie in Nummis ejus argenteis,
(quorum duo mihi jam nunc ante oculos
sunt, & ære Cyprio (1) inciduntur) con-
venit examissim. In Imagine quidem
Facies recta, & plena est; in Nummis
obliqua, & dimidiata; sed quæ totam in-
dicat eandem esse, quæ in Imagine.
Nummis hîc nostris auxiliantur, iisque
lumen afferunt *Getæ*, apud (2) *Oiselim*, &
(3) *Gevartium* Nummi, cum nudo Capite,
ut in Lapide nostro. Sed ut summatim
Imaginis fidem à Nummis adstruam, *tanta*
ei cum Nummis est similitudo, quanta
Nummis inter se. Vidimus ipsi non ita
pridem *Caroli*, Regis *Angliæ*, ejus nomi-
nis primi, tria Capita, in eodem plano
depicta; quorum medium pleno vultu
erat, duo lateralia dimidiato. Omnia
Regium Os aperte repræsentarunt, sed
tanta inter se cum dissimilitudine, quanta,
inter Statuam *Bathonensem*, & *Getæ* Nu-
mismata, nequaquam major. Huic ar-
gumentandi loco, nempe ab oris similitu-
dine, innititur Rei Nummariæ pars præ-
cipua;

(1) Tab. 2, Fig. 1. & 2. (2) *Theſaur. Numismatum Antiqu.*
pag. 210. (3) Tab. LIV. Fig. 1. in *Numismat. Croyaciis*
Antverp. MDCLIV.

fig. 1.

fig. 2.

fig. 3.

fig. 4.

fig. 5.

Civi, Patriæ.
Patrono optimo,

amantissimo,
bene merenti,

THOMÆ WROTH,
de Petherton-Park, in Comitatu: Somerset,
BARONECCE.

Veterum hæc Monumenta, in æs incisa,
tanquam Obsequij sui perenne Pignus,
ex Voto S. P. Editor.

cipua; de qua omnino actum erit, nisi illi fides adhibeatur. *Augustum* ostendit Nasus supra eminentior, infra diductior; *Claudium*, opima Cervix; *Galbam*, aduncus Nasus; *Othonem*, Galericulus; *Nervam*, Oculi concavi, Nasus aquilinus; *Hadrianum*, Barba; *Getam*, Os juvenile, placidum, rotundum, succo plenum & amabile, cui nullum ex Veteribus æquale aut simile. Quæ vero in Nummis Imperatorum aliorumque probatæ fidei sunt indicia, cur non in Statuis item? Si *Getam* hi Nummi repræsentant, (quod nemo quidem homo negat,) & Nummos hosce Statua, (quod similiter verum esse constat) quare eam *Getæ* esse negaverim, plane sum ignarus; quandoquidem non est ex altera parte, quod hac similitudine pluris sit.

In Numis & Statuis magni æstimanda.

ALIA vero sunt, quæ virium utique maximarum, huc respiciunt, & *Getam* hoc Anaglypho repræsentari volunt. Notanda in eo sunt *Hasta pura*, & *Equus*; cuius hic Corpus fractum, pedibus orbatum. *Getæ* hæc cara fuisse, Nummus *Oisellii* extra dubium ponit, (Tab. II, Fig. 3.) cum Epigraphe CASTOR. In cuius explicatione, [*Geta* (inquit Doctissimus Auctor) *Juvenis, Severi Imp. Filius, sub forma Castoris, militari habitu, sini-*

Statua Hasta pura & Equus.

*sua Hastam tenentis, & dextra Equum,
Fræno apprehensum, manu ducentis.]*

Horatius, Lib. I. Sat. XI.

*Castor gaudet Equis, ovo prognatus eodem
Pugnis, &c.*

Et Lib. I. Od. XII.

*Dicam & Alciden, puerosque Ledaæ
Hunc Equis, illum superare Pugnis
Nobilem, &c.*

Ita (5) Homerus appellat

Κάστερθ' ἰππόδαμον, &c.

*Quædam
Castoris,*

NEMINI vero non notum est, so-
lenne fuisse Romanis Imperatoribus Dei
alicujus subinde nomen usurpare; sic
*Augustus Apollinis, Cajus (6) Jovis Lati-
alis, Commodus Herculis*, nomine gloria-
tus est. Quinimo *Commodus*, asserente
(7) *Lampridio*, Statuas accepit, in *Her-
culis* habitu.

*Cuius sub
forma Geta
hic represen-
tatur.*

IN *Gevarthii Nummo III, Tab. LIV.*
Geta Hastam puram tenet: In Nummo
ejusdem Tab. VIII. *Geta* Equo paludatus
insidet. (8) Apud *Walkerum*, mentio
Nummi est, qui *Principi Juventutis* inscri-
bitur.

(5) Οδυσσ. λ. (6) Vide *Suetonium*, in eorum Vitis.

(7) In *Commodo*, & *Dione Cocceano*.

(8) *The Greek and Roman History illustrated by Coins and Medals*, by O. W. London. 1692.

bitur. *Geta* Equo infidet, Oculis retro
versis ad duos alios sequentes : tanquam
in Ludo (9) *Ascanii Trojano*.

Ex hisce Nummis una cum *Imagine* Geta Eques
egregius.
nostra patet, *Getam* Equis gaudere, mul-
tum Equitationi indulgisse, & in ea non
parum excelluisse. Ut autem *Alexandro*
M. suus *Bucephalus*, *Adriano* suus *Bory-*
sthenes, *Vero* suus *Volucer*, ita *Castori*, ita-
que *Getæ* suus *Cyllarus*.

HASTA pura, qualem exhibet *Imago* Hasta pura
Romani
fortes, seu
præmio, do-
narunt.
nostra, ferro non est munita : Cui oppo-
nitur *Præpilata*, seu Ferream habens
cuspidem. (10) *Donatica* nonnunquam
appellatur ; quia *Romani*, ceu præmio,
fortes ea donarunt. [*Antiquis* Hasta pu-
ra & Paræ alba insignia & præmia
erant *Tironum*, & eorum qui tunc primum
vicissent in prælio.] Ita *Taubmannus* ad
illud (11) *Virgilii*,

[*Ille (vides) pura Juvenis qui nititur Hasta.*]

NOTUM est illud (12) *Iustini*, [*Ab*
origine rerum pro Diis immortalibus vete-
res Hastas habuere.]

OBSER-

(9) *Virgil*, Lib. v. *Æneid*. (10) *Festus*, Voce *Optionatus*,
& V. *Hasta*, (11) Lib. vi. v. 760. (12) Lib. XLIII. Cap. III.

Hasta pura,
cum aliis Do-
ni. militari-
bus

OBSERVATU dignum est, in *Gruteri* Thes. Inscriptionum, (1) *Titinium* Hasta pura donari, cum Corona vallari: (2) *Cornicularium* quendam e Leg. XX. V. V. Hasta pura, & Corona aurea: (3) *Bassæum*, Corona murali, Hastis puris IV, totidemque Vexillis: (4) *Domitium*, Coronis murali, vallari aureis, Hastis puris III, Vexillis II: (5) *Mucianum* Corona victrici, pura Hasta, Torquibus, Phaleris: (6) *Licinium*, Hastis puris VIII, Vexillis VIII, Coronis Muralibus, Vallaribus, Classicis, & Auratis II: Et (7) *Tillium*, e Leg. XX. VAL. VICT. Hasta pura, Corona aurea: Aliaque sunt permulta in eodem Thesau- ro hujusmodi exempla, Militum nempe *Hasta pura, cum alio aliquo dono*, dona- torum: Sed neque in eo Thesau- ro, neque in *Reinesii* Syntagmate, quispiam oc- currit, *Hasta pura & Parma* donatus, qualem exhibet hæc Imago. Penes eru- ditos sit judicare, utrum hoc viri hic fi- gurati denotet excellentiam, & à *Geta* nostro faciat. Ita vero facere, non pa- rum arguit à (8) *Dione* dictum, nempe ab Equitibus, *Cajum & Lucium Cæsares*, quum virilem Togam fumerent, *Parmas*, &

(1) Pag. LXI. 4. (2) CCC. I. (3) CCCLXXV. I.
(4) CCCIII. I. (5) CCCXXIX. I. (6) CCCXXX. 5.
(7) MC. (8) Lib. 55.

& *Hastas* accepisse. Et in (1) *Reinesii* Tabula ad *Cajum Cæsarem* pertinente, circa *Statuam Pedestrem* duæ *Equestres inauratæ* *Caii* & *Lucii Cæsarum Statuæ* ponantur, constitutum est. Certe ut *Equestris Statua* cum *Hasta* pura & *Parma*, *Honoris*, supra communem militum sortem, insigne aliquod & peculiare fuit, quantum patet, indicium; ita *Severi* in *Filium* persimilem *Amor*, nullum *Honoris* & *Affectus* indicium ei nimis magnum existimavit.

Serissime donata; sed cum Parma, & Statua Equestri, non nisi Cæsari.

N U D U S Eques esse videtur, sed cum nullam *Equitum nudorum* apud *Romanos* actionem sive exercitationem meminerim, in mentem venit, *Interulam* sive à *Statuario* omissam, sive ætate tritam, huic nostro *Equiti* indutam oportere posse. Certe *Doctiss.* (2) *Cuperus* id *Virgilii* [*Nudus ara*] dum interpretatur, indubitata fidei argumentis, atque adeo *Numismate* probat, non *nudum penitus Aratorem*, sed *Interula*, (*λινόσῆμα*) cuius stamen ex *Lino*, fuisse tectum. Ut hoc illi *Numisma* probat, ita nostræ *Imagini* lucem accommodare potest *Imago Equitis*, *Romæ* nuper apud *Marchionem Camillum Maximum* visenda;

Equitis interula.

(1) *Classe VII. XIII.* (2) Vide ejus *Observationes*. (*Trajecti ad Rhenum* 1670.) *Lib. I. Cap. VII.*

visenda; qui Interula (14) vestitus est.

*Sic, ut in
figura*

*Tauρορα-
βατίων.*

HUIC addi potest, quod in Figura *Tauροραβατίων*, apud Marimora *Oxonienſia*, spectandum: Nimirum Juvenes, Equo infidentes, & interula induti; sed tam arcta & tenui, ut primo aspectu plane nudi existimentur: Nulla enim ejus sive plicatura, sive distensio est: Collo tantum, Carpo, & Femore ejus fimbria cernenda.

*Equites in-
terdum plene
Nudi.*

AT si Equitem nostrum *Bathonienſem* omnino nudum intellegimus, sic, ut revera vult *Imago*, *Plinium* ad hujus rei interpretationem adeamus: Ille deducit à *Græcis* usum hujusmodi Imaginum [*Placueret*, (15) inquit, & nudæ Effigies, tenentes Hastam, ab *Epheborum* è *gymnasiis exemplaribus*, quas *Achilleas vocant.*] quoniam *Achilli* Hasta decus & tutamen. Morem hunc à *Græcis* acceptum, postea *Romani* tenuere, nuda plane Corpora in Statuis ponentes.

PARMA Scutum id rotundum est, quod Velitum fuit; non solum Peditum, fed

(14) Vide pulcerrimam ejus Fig. *Astis Eruditorum*, mensè Octobri, A. MDCXCVI. (15) Lib. xxxiv. Cap. v. Et in eum locum, *Plinii* Doctissimum explicatorem, *Harduinum*:

sed & Equitum; ut ex *Livio*, & *Sallustio* patet. *Pura Parma*, secundum (16) *Servium*, (qui post *Getæ* ætatem scripsit,) *quæ tunc primum in bella descenderat*. Dependet aliquando *Parma*, & loro illigata neglectim geritur:

— *Lævo dependet Parma lacerto*. (17)

Hanc autem nostram Eques sinistra in altum elevat, tanquam in pugna.

CUM *Parma* res obscura, & dubio plena sit, videamus, si ab hac *Imagine* clarior reddi potest. *Tripedalis*, à (18) *Livio* dicitur, à (19) *Polybio* *τρίποδον ἔχουσαν*. Contra, (20) *Nonnius* [*Parma*, *Breve Scutum*] quo armati sæpe vincebantur, quod ejus brevitate non essent satis defensi. [*Isidorus* (21) *Parma levia arma, quasi parvus Clypeus*.] Quæ vero hæc discrepantia? *Imago* nostra, tanquam ex instituto, *Parma* dimensiones servat: namque Umbo ejus Equitis imo cubito, sive carpo externo adalligatur; hinc ea se ad cubiti extremitatem alteram exporrigit,

Parma Diameter unciarum XX,

C

nec

(16) *Servius* ad *Virgilii* Lib. XI. *Æneid.* versum 711. (17) *Virg.* Lib. XI. Vers. 693. (18) Apud *Lipsum* de *Rom. Militia*, Lib. III. Dial. 1. (19) *Ibi*. (20) Cap. XVIII. pag. 798. Inter *Auctores* L. Lat. 4to. (21) Lib. XVIII. Cap. XII.

Peripheria
LX.

quidem ultra ; id est, uncias decem : quæ cubiti longitudo in homine (22) adulto esse solet. Est ergo *Parmæ* huius Diameter unciarum viginti, Peripheria LX. Et quia ab *Imaginis* huius fide nihil potest derogari, ut Historicis suus honos sit incolumis & integer, mutari *Parmæ* Dimensiones apud *Romanos* ; neque *Polybii*, *Livii*, & *Getæ* seculis, unam eandemque esse cogitandum est.

DE *Parma*, quæ describitur *Act. Philosoph.* N° 241, quamvis ad rem nostram ea facere videatur, nihil habeo : Cum ex materia facile peritura, non multorum eam seculorum esse posse, mihi certissimum sit.

Romani,
initio Frena
non adhibere.

UT I *Parmam*, ita etiam *Frena* antiquorum illustrat hæc *Imago* : De his igitur particulatim. *Romani Frena* ad regendos Equos initio non adhibuere ; hinc in primis eorum bellis, Equorum usus, Equitumque numerus non adeo magnus. Cum *Frena* intulerat necessitas, multiplici forma, præcipue sub Imperatoribus, sunt donata. Equus in *Claudii* (23) Nummo, cum Inscriptione CENSOR, retinaculum

(22) Vide *Elsholtii Anthropometriam*, Cap. XXII.
(23) *Olsenius*, Tab. IV, Fig. III.

lum habet inferioris tantum Maxillæ. Idem videre licet in Equis (24) *Drusi*, super Arcus triumphales erectis. Imo nullam *Frenorum* formam, in Nummis veterum, ea frequentiore observavi; ^{Postea multiplex eorum forma.} quam hodieque *Mauri* imitantur; addita Catena, parallelis ferreis affixa, & infra maxillam ducta; unde parallela oreis vertentia, si habenis altero sine vellicantur, constringendo maxillam retrahetur Equus. In (25) Anaglypho æneo, quod jam pridem ad Viam *Æmiliam* effossum, *Adrianum* Equo insidentem habet, struppi duo coriacei Caput Equi pene ambiunt: Alter aures inter oculosque, alter infra prope os. Ligulæ duæ à superiori ad inferiorem hac illa parte protenduntur. In medio tertia descendit, à Fronte ad Nasum. Nullæ hic Habenæ, quoniam (ut recte conjicit explicator) ætate sunt consumptæ. *Adriani* hanc Imaginem esse probat illius Imperatoris apud me Nummus; in quo ejus vultum hæc Imago planissime refert. Equorum hujusmodi Frontalia, licet tueri in Columna *Trajani*; In *Caii Cæsaris* (26) nummo; in *Neronis* (27) Decursione, & Monumento veteri Ro-

C 2

mano,

(24) Tab. XXV. Fig. II, III. (25) *Asa* Erud. Mensis Jan. A. MDCLXXXVII. (26) *Oisellii* Tab. X(X, Fig. IV. (27) *Gevaritii* Tab. XX. Fig. XV.

mano, quod à *Johanne Rhodio* (28) in æs incisum, Vehiculi exhibet Eversionem; & in *Imagine Romæ* apud (29) *Marchionem Camillum Maximum* jam viſenda, *Frenum* hodiernis noſtris non multum abſimile. In *Getae* *Imagine* *Freni* ligula eſt, quæ *Auri* dexteræ circundata, deſcendit, & per os ad ſiniſtram *Aurem* pertinere poteſt judicari. In jugulo figitur *Habena*, ſubducto forte ab utraque *Aure* ſubligaculo; (quod tamen non apparet :) Hinc ad *Jubam* aſcendit, ibique jacet otioſa, neutra manu *Equitis* retenta.

Getæ indoles, Ex *Oiſelii*, & *Gevartii* Numiſmatis, ex *Argenteo* noſtro, alteroque illo, qui ex *Theſauro Pembrokiano* nobiſcum humaniſſime communicatur; hiſce, inquam, una cum hac *Imagine* patet *Getam* (quod in illius vita dictum) *Adoleſcentem* à natura decorum, & comem eſſe: Et ut (30) *Herodianus*, quod $\mu\acute{\iota}\tau\epsilon\iota\theta\ \kappa\acute{\iota}\ \pi\rho\acute{\alpha}\theta\epsilon\iota$ i. e. *moderatus* & *lenis*: quodque $\chi\rho\epsilon\iota\sigma\acute{o}\varsigma\ \acute{\omega}\nu\ \kappa\acute{\iota}\ \phi\iota\lambda\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\theta\ \pi\acute{o}\iota\varsigma\ \sigma\omega\zeta\epsilon\iota$, $\phi\acute{\eta}\mu\eta\ \kappa\acute{\iota}\ \delta\acute{\iota}\xi\eta\ \acute{\alpha}\rho\iota\sigma\tau\eta\ \pi\lambda\acute{\epsilon}\iota\varsigma\ \epsilon\iota\varsigma\ \delta\acute{\iota}\nu\omicron\iota\alpha\upsilon\ \kappa\acute{\iota}\ \phi\iota\lambda\acute{\iota}\alpha\upsilon\ \pi\rho\epsilon\iota\gamma\lambda\acute{\epsilon}\tau\eta$ i. e. *Placidus in omnes atque humanus, fama* & *gloria quadam optima plurimos* ad

(28) Vide ejus ad *Scribonium Largum*, Emendationes & Notas, Pag. 169. (29) *Act. Erud. Oæ. MDCXCVI.* (30) *Lib. IV. § IV.*

ad amicitiam benevolentiamque alliciebat. Porro *Geta* (1) [*modestius ingenium,*] & tanta (2) *Humilitas*, ut ob eam Fratri esset despiciatui. Quæ quidem omnia, sic, ut *traduntur* ab Historicis, nisi me fallit *ευστοιγνομονία*, probantur à Nummis, & (quod *Geta* eam esse magnopere confirmat) ab *Imagine*, quam fecit *τεχνη ἡθοποιῶ* : sic *Graphice* à *Callistrato* dicitur.

UTI ad *Castorem*, *Equis* gaudentem, Et Caracallā
comparatur *Geta* ; sic ad *Pollucem*, *Pugnis* celebrem, ex Analogia, non inepte *Bassianus* ; atrox scil. asper, & truculentus, & qui, secundum (3) *Herodianum*, *στρατιωτικῆς, καὶ πολεμικῆς εἰς ἐργασίας εἶναι προσεποιεῖτο*, i. e. *Militaris vitæ ac bellicæ videri amator affectabat.*

SEVERUS Imperator australi *Britannia* parte in potestatem redacta, ut Borealem etiam redigeret, exercitum in eam *Romanum* duxit ; accepto in belli societatem *Antonino*, e duobus Filiis natu majori. Minor interea temporis, *Geta* in Australi Insulæ parte, *Romanis* subiecta, relictus est à Patre, eique præpositus. Sic enim (4) *Herodianus*, *Τὸν μὲν νεώτερον τῶν υἱῶν, τὸν γέγοντα καλεῖ μόνον,*

*Geta australi
Britanniæ
præpositus.*

(1) Vide *Aur. Victorem Schotti*. (2) *Spartianus* in *Caracallo*.
(3) *Lib. IV. § IV.* (4) *Lib. III. § XLVIII.*

καλέμενον, καταλιπόν [ὁ Σεβήρ] ἐν τῷ ὑπὸ
 Ῥωμαίοις ἔθνει, διχάζοντά τε καὶ τὰ λοιπὰ διοική-
 σοντα πολιτικῇ τῆς ἀρχῆς. *Sylvæ & Paludes*,
 quæ hostibus erant receptui, *Romanis* au-
 tem decipulo, moram bello addidere, &
 contra expectationem protraxere. Sic (1)
Herodianus, belli istius συγχεύς diligentif-
 simus scriptor.

Qua sub Ad-
 ministracione
 statui vide-
 tur,

DUM hæc aguntur, & muro cespititio,
 ceu Vallo, per transversam Insulam à
 mari ad mare deducto, sive potius instau-
 rato, *Romani* muniuntur, *Geta* rebus ad-
 ministrandis civilibus, *Severi* ex man-
 dato, cis Vallum incubuit, amicis natu
 grandioribus, ac consiliariis, *Papinianum*
 J. C. præsertim, in ea re adjutus. Sub
 hac *Getae* rerum publicarum administra-
 tione, hanc *Imaginem* ad *Aguas Calidas*
 poni, probabile quidem mihi videtur
 eoque magis, quoniam ex *Andromache*
 nostra, aliisque non paucis argumentis, in
 Antiquitatibus *Britanno-Belgicis* passim
 inveniendis, patet, *Aguas* hasce, diu ante
Severi hujus Imperium bene audire, &
 concursu hominum frequentari.

GETÆ

(1) Ibi.

GETÆ seculo *Romanis* in usu & deliciis fuisse *Thermas*, testantur utique tum *Severianæ* tum *Antoninianæ*, *Romæ* à Patre & Fratre suis constructæ: Quarum hæ *magnificentissimæ* à (1) *Spartiano*, & *opus egregium* ab (2) *Eutropio* dicuntur. Quare non videtur alienum, ex *Getæ* addictissimis (ii vero complures erant) unum aliquem, hæc *Thermas* addeuntem, ne dicam Illum huc comitantem, in ejus honorem, rempub. eo tempore gerentis, privata collatione hanc *Imaginem* erexisse; ad hoc officii forsân adductum ipsius *Severi* exemplo, qui *Romæ*, Fratri *Getæ* paulo ante in foro (ut refert *Xiphilinus*) (3) Statuam ex ære posuit. Nisi potius dicamus, hanc *Aquis Solis* Filii, uti illam *Romæ*, Fratris in honorem, à *Severo* ipso statui: quod equidem non improbabile. Quando *Severus per se* (hoc est auctoritate sua, sine decreto Patrum; ut ex *Epistola Pliniana* recte, contra *Cl. Is. Casaubonum*, arguit Doctissimus (4) *H. Prædeaux*) suis, (i. e. Patri, Avo, & Uxori) quidni etiam Filio *Getæ* posuit. Vel quid impedire potest quo minus opinemur, *Hasta pura*,

Aquis Calidis, eo tempore celeberrimis,

Hæc Imago, ab Ordinibus,

(1) In *Severo Imp.* (2) *Lib. VIII.* (3) In *Severo. Cap. xx.*
(4) *Marmora Oxoniensia, Pag. 48.*

pura, & *Parma* (Tironum, uti dixi, insignibus) a *Severo* patre *Getam* donari; & in rei memoriam ea hac *Imagine*, *Severo* adnuente, exprimi, sumtibus *Aquarum Calidarum* Populi; idque propter accepta, à *Geta* rempub. administrante, beneficia: Quod antiquorum mori hac in re quammaximè consentane-

*Propter Aquas servatas, Vi-
as restitutas,
aliamve in-
gentem ali-
quam hujus-
modi munifi-
centiam:*

um esse, exemplis ostendi potest innumeris. Notatu digna sunt Doctiss. *Selden* ad *Marmor Aureliæ Faustæ* verba; [*Statuas in publico habere apud Græcos uti & Latinos, maximum erat, quod ab aliqua Civitate bene merentis aut virtutis, aut benevolentiae præmium poterant accipere.*] Et ut *Exempla* proferam.

*Cujusmodi
Exempla per-
multa sunt.*

(1) Q. EGNATVLO. RHODENSES. OB. PLURIM. LIBERAL. ET. MVLTÀ. IN REM. S. BENEFAC. EQVESTR, E. MAR-MORE. STATVAM. CONSTITVER.

Quin & J. (2) *Capitoni* ordo Municipum *Ligitanorum* OB. MVLTÀ. IN. SE. BENEFICIA. PATRONO. OPTIMO. STATVAM MARMOREAM. P. P. P. D.

(3) *Pacato* ob Æquitatem Judicis, & Patrocinia jam Privati, Ordo *Beneventanus*

(1) Gruteri Thes. pag. CCCIV. 4. (2) CCCXXI. 7.
(3) CCCXC. 1.

tanus Patrono, post fasces depositos cen-
sui collocandam.

(4) *Eventio*, pro insignibus ejus erga
ordinem possessores & Cives meritis ab
eo beneficiis Statuam Ordo & Cives
F. ARESTI sumptu proprio collocaverunt.

(5) *Cæionio* correctori Tusciæ & Um-
briae, ob insignia ejus Gesta, inlustre ad-
ministrationis meritum, Ordo Narnien-
sum una cum Civibus Statuam conloca-
verunt.

SED nimius essem, si in iis omnibus
numerandis insisterem. Forfan emer-
get olim hujusce Statuæ Basis, cum hu-
jusmodi aliquo Epigrammate.

*De Basi Sta-
tuæ, & ejus
Epigram-
mate conje-
ctura.*

P. SEPTIMIO. GETÆ. ANTON. IMP.
AUG. BRIT. OB. INLUSTRE. ADMINI-
STRATIONIS. MERITUM. VIAS. RESTITU-
TAS. ET. AQUAS. SERVATAS. CIVES.
STATUAM. HONORIS. PERENNE. MONU-
MENTUM. S. P. CONLOCAVERUNT,

SED hoc conjecturæ dandum.

D

NON

(4) MXXVI. 9. (5) CCCLXXXVII. 2.

Caesarum
Capita non
semper Lau-
reata,

NON est quod de Capite Laureato, de Purpura, deque aliis *Augustæ* Dignitatibus insignibus, quibus caret hæc Imago, sumus solliciti. Locum e *Plinio* supra laudavimus, quo nudas Equitum Effigies, & quidem Hastas tenentium, in usu apud *Romanos* esse, liquido apparet: Neque semper omni *Augusto* datum est Laureatum habere Caput: Uti testantur *Cæsaris Augusti* plus semel, *Neronis*, *Galba*, *Othonis*, *Hadriani* sæpius, *Aurelii Cæsaris Aug.* quinquies, *Aurelii Veri Aug. Comodi Cæsaris Aug.* in Nummis *Gevarianis*, sine Lauro, omnique honoris insigni, Capita. Imo quidem *Aurelii Cæsaris Aug.* Caput in Nummis sæpe nudum: *Othonis* autem Lauro rarissime circumdatum; unde *Laureati Othones* summo sunt in pretio.

Othonis rari-
ro: unde pre-
tiosissima.

Augustorum
statuas non
semper in lo-
cis celebratissimis,

ADVERSUS hanc Imaginis hujus Historiam opponi merito potest, eam in Sepulcreto fuisse inventam; contra vero *Augustorum* Statuas in Foro, in Templo, in Capitolio, vel loco e supremis & dignissimis aliquo, solere statui. Quod utique negandum non est, [ita scil. eas creberrime statui:] Sed, non nisi in huiusmodi locis, non est tenendum. Quis hu-
milior

milior, quis ignobilior locus, quam *Forum Appii*, de quo (1) *Horatius*:

————— *Inde Forum Appi
Differtum Nautis, Cauponibus, atq; malignis.*

Unquamne gentium locus eo squalidior, aut turpior? At eo loci (tradente (2) *Suetonio*) *Claudii Drusi* Statua, cum *Diademate* ponebatur. Quare, ut litem hanc dirimam, advertendum est, *Romanos* sæpe fuisse contentos, si loco celebri aliquo & (ut ait (3) *Plinius*) oculatissimo Statuæ ponerentur. Templi Vestibulum erat locus satis Oculatus, non nobilissimus; (4) *Caii* & (5) *Trajani* Impp. Imagines in Vestibulis erant. Quid quod *Divi* (6) *Julii* Statua fuit in *Tiberini* amnis Insula; loco certe non nimis celebri, nec quidem oculatissimo. Rata ergo, nostra quidem opinione, Doctissimi *Pitisci* sententia, in Notis ad *Tranquilli* (7) *Galbam* [*Statuis non semper certa & stata, sed interdum extra ordinem fortuita data loca, tam extra quam intra urbem.*]

*Interdum in
ignobilibus
statui;*

D 2

EXTRA

(1) *Sermon. Lib. 1. Sat. v.* (2) *In Tiberio. Cap. 1.*
(3) *Lib. xxxiv. Cap. vi.* (4) *Dio. Lib. xlv.* (5) *Plinii
Panegyric. l. ii. iii.* (6) *Taciti Hist. Lib. 1. Cap. 86.*
(7) *Cap. xxiii.*

Extra Portam, & in Viis.

EXTRA Portam & in Viis, perſæpe locabantur Imagines : Extra (1) *Portam Trigemina*, *Minutio*, *Annonæ Præfecto*; *Uriæ*, (2) extra Portam, *Mariano Præfecto Fabrorum*. In Viis; *Alameda* in *Hispania*, duobus ab *Aſtapa* miliaribus (3) *Memmius ſtatuas duas poni juffit* : Sub (4) *Præneſte*, in Via publica, quæ *Albam* itur, in Baſi.

A. MUNIO POPULO POSTULANTE
BIGAM PLACUIT EQUESTRI STATUA
DECRETO ORDINIS EUM ORNARI.

PROPE *Oduciam*, medio itinere inter *Cordubam* & *Sibiliam*, (5) *Corneliæ* ordo *Iporcenſium* ob munificentiam Statuam poſuit.

Via Sepulcretum inter & Urbem, militaris, illustris.

VIAM illam, quæ *Aquas Solis* & *Vitalis Sepulcretum* interjacet, illuſtrem olim fuiſſe conſtat, ex ejus Figura Descriptio- neque pridem à me (6) exhibita; quæ nempe *Durocorinio*, & *Verlucione* tendentibus ad hanc urbem, ut & ea, & per eam à *Siluribus* ad *Verlucionem*, & *Iſchali* ad

(1) Lib. xxxiv. Cap. v. (2) Gruteri Theſ. cccxcii. 6.
(3) Pag. cccxxxvii. 8. (4) Gruteri Theſ. cccxvi. 1. (5) Gruteri
Theſ. pag. cccxxv. 10. (6) In Commentario ad J. Vitalis Epitaph.
p. 170. Tab. vii.

ad *Durocorinium*, itur; celebrem, inquam, hanc fuisse Viam, neque recipienda hac Imagine indignam, omnino verisimile est: Et Imaginem isthanc, sive hacce Via, sive ipsa Urbe positam, in vicinum Sepulcretum, ad evitandam forsan *Caracallæ* iram, ut eo melius absconderetur, revera transferri, non est improbabile.

*Statuam in
Sepulcreto
abscondi.*

DE hujus Imaginis translatione ejusque causa, quando per Literas cum Humanissimo Doctissimoque Viro, *Gualtero Moyle*, Armig. egissem, Ille pro summa, qua pollet eruditione, & tam in confirmandis quam refellendis aliorum sententiis, ingenii viribus, plurima hujusmodi protulit Exempla, quæ Opinioni nostræ non parum favent, atque adeo illam probabilem reddunt, & *Romano* usui consentaneam. [Sex. Titius, quod habuit imaginem L. Saturnini domi suæ, condemnatus est.] (1) *Cicero* pro *Rabirio*. De *Cassio Longino* J. C. quod in vetere gentili stemmate C. *Cassii* percussoris Imaginem retinuisset, verba facit (2) *Tranquillus*. Inter alia C. *Silio*, *Messalinæ* adultero obicitur apud (3) *Tacitum* [In vestibulo effigies

*Translatam
Imaginem
Exemplum.*

(1) Cap. ix. (2) In *Nerone*, Cap. xxxvii. (3) *Annales*. Lib. xi. Cap. 35.

figies Patris Silii consulto senatus abolitâ.]
 Quid quod *Augusto Imperante* (4) *Bruti*
statua Mediolani in conspectu publico fuit:

Argumenti
Summa.

PATET ergo, Statuas *Augustorum* aliquando nudis esse Capitibus, neque Lauro, neque Diademate cinctis; patet, eas in locis minime celeberrimis aliquando statui; patet Equestrem Statuam cum Hasta pura & Parma, *Cæsaris* esse; cum nemini nisi *Cæsari*, Hastam puram una cum Parma dari compertum sit. Patet Imagines à Civitatibus, in Viis, &c. ob beneficia fuisse positas: Patet *Getam*, in Viis reficiendis, & id genus publicis operibus munificum se oblectare. Quid obstat ergo, cur, in *Aquas Solis* liberalem *Getam*, hac Statua, tanquam præclaro & perenni monumento, ab ordinibus donari, non opinemur? Atque hæc nostra hac de Imagine sententia.

(4) *Sueton. De Claris Rhetoribus, Cap. ult.*

C A P. II.

De Getæ aliis.

HISCE positis, alia jam persequi lubet, quæ vel ab Historicis omiffa, vel incuriofe tradita, ad *Getæ* vitam illustrandam, quoquo modo conferre videantur.

Getæ nomen quondam Populi fuit; Unde Nomen Getæ. deinde privatorum hominum: Et quidem apud *Athenienses* fervile. In *Africam* manans, *Sept. Severi* tum Genitori, tum Fratri, tum Filio, (qui omnes *Getæ* appellabantur) quasi gentilitium, commune fuit. Ab Avo *Getam* nostrum habuisse nomen, potius quam à Patruo, verifimile est: hoc enim moris erat.

GETA natus est Severo & Vitellio Quando Natus. Coss. secundum *Spartianum*, vel potius *Capitolinum*, sed Coss. fuffectis, ut supra dictum est; ordinariis vero, Imp. L. *Aurelio Commodo VI.* & *Petronio Septimiano*,

ano, i. e. A. C. 190. Ætatis Anno 23. occisus est.

*Imperatorum
Rom. com-
munis ætas.*

GETÆ brevis ætas, ad aliorum ætates Imperatorum animo agitandas, non invitum memet ducit. Vixit *Julius Cæsar* annos 55. *Augustus* 72. *Tiberius* 77. *Claudius* 63. *Nero* 30. *Galba* 72. *Otho* 46. *Vitellius* 54. *Vespasianus* 69. *Titus* 40. *Domitianus* 44. *Nerva* 65. *Trajanus* 63. *Adrianus* 62. *Antoninus Pius* 69. *Marcus Antoninus* 58. *Commodus* 31. *Pertinax* 67. *Didius Julianus* 60. *Sept. Severus* 65. *Caracalla* 29. *Macrinus* 53. *Alagabalus* 17. *Alexander* 29. Summa Annorum est 1280: quæ per 24. i. e. numerum Imperatorum, æqualiter divisa, singulo dabit 53½.

*Temperate
vitam agen-
tes,*

NON injucundum est notare, horum Imp. eos octo qui periculis domi vel militiæ, minime necessariis, se non obtulere; verum e contrario, prudenter & temperate vitas egere, (quorum in numero poni solent *Augustus, Vespasianus, Titus, Nerva, Trajanus, Antoninus Pius, Marcus Antoninus, & Alexander*) iis octo, qui his contrarii fuere, (*Julio nempe Cæsare, Tiberio, Nerone, Othone, Domitiano, Commodus, Caracalla, & Alagabalo*) seniores esse;

esse ; & quidem annos 136 : qui per octo
 divisi, singulo prioris ordinis Imperatori
 dabunt 17 : quam illorum longævitatē,
 Pietatis & Temperantiæ fructum esse, non
 immerito judicamus.

*Ceteris etate
 grandiores,
 & quot an-
 nis.*

DEIN, ex Romanis illis, N°. 24. Impp. *Quot ex iis e
 medio subla-
 ti. Mite
 Imperium
 Anglica-
 num.*
 e medio sublatis sunt 15 : id est, eorum
 duo fere trientes. At ex Regum Anglico-
 rum eodem numero, à Guil. ejus nominis
 primo; incipiente, *vita finem à natura
 datum implere* sexdecim, i. e. duo
 trientes: quod utique miti perbenignoque
 cum populi nostri, tum regiminis ingenio,
 deberi manifestum est:

E C A P.

CAP. III.

De Getæ Inscriptionibus.

*Getæ In-
scriptiones
admodum
pauca.*

GETÆ Inscriptiones, quæ proximo loco veniunt tractandæ, propter rationem mox dicendam, admodum pauca sunt: eas, quæ inter legendum mihi sese obtulerunt, una collectas, brevibusque notis illustratas, omnes in medium feram; observato, quoad ejus facere potuerim, temporis ordine.

Inscriptio Prima:

Ex (1) GRUTERI Thesauro.

IMP. CÆSAR. LUCIUS. SEPTIMIUS. SEVERUS. PIUS. PERTINAX. AUG. ARABICUS. ADIAB. PARTHICUS. MAXIMUS. PONTIFEX. MAX. TRIB. POT. IX. IMP. XII. COS. II. P. P. PROCOS.

ET. IMP. CÆSAR. MARCUS. AUREL. ANTONINUS. PIUS. AUG. TRIB. POT. IV. PROCOS.

ET. IMP. P. SEPTIM. GETA. ANTON. VIAS.

ET. PONTES. REST. AB. AUG. M. P. XXXXI.

ERAT

ERAT Severus Imp. iij. Cos. una cum <sup>Quo tempore
posita fuit
hæc Inscriptio.</sup> Antonino, secundum Auctorem Eminen-
tissimi Cardinalis Anonymum, Anno
post N. C. 202. Huic consentit Doctiss.
Ant. (1) Pagi, [suntumque, ait, hunc ab
utroque Imperatore Consulatum juxta se-
cundam Consulatum Cæsareorum regulam;
propter nempe Severi Decennalia, & Im-
perii Augustei Caracallæ Quinquennalia.]
Quare posita fuit hæc Inscriptio, A. D. 201,
vel exeunte seculo secundo. Constat ergo
Getam nostrum, jam quasi decimum a-
gentem annum, & Imperatorem & Anto-
ninum appellari. Notum est (2) Severum
in somnis vidisse Antoninum successurum,
ideoque Nomen illud utrique Filio de-
disse, & in Epistolis familiaribus, cum
abesset [Salutate Antoninos Filios &
Successores meos] sæpe (3) scripsisse,

Notandus hic loci Doctiss. Vaillantii in
Getæ Nummis Error; Legit ille in eorum
aliquo

P. SEPTIM. GETA. CÆSAR.

E 2

In

(1) Critica Historico-Chronologica in Annales C. Baronii,
Seculo tertio, Pag. 3. (2) Spartianus in Severo. (3) Vita Getæ,
Cap. iv.

In aliis IMP. &c. quibus omnibus Imperator Eques, & ADVENTUS. AUG.

Vaillantii
Error.

SUPER hisce commentatur, Adventum hunc, quando Nummus *Cæsar*is nomen præfert, Illius ex oriente, cum Patre & Fratre, in Urbem post *Pescennii* mortem, indicare: Sed cum in Nummo *Geta* Imperator appellatur, ejus in Urbem ex *Britannia* post *Severi* mortem *Adventum* denotari. At vide quam

Avius à vera longe ratione recedit.

Ostendit enim hæc Inscriptio, ante A. C. ducentesium monumento mandata, *Geta* multis annis ante *Britannicam* Expeditionem appellari *Imperatorem*.

Solus Severus
Pon. Max.
hic appellatur.

SOLUS *Severus* hic *Pontifex maximus*; *Caracalla* in Numismate *Croyiaco*, & *Geta* in nostro, (de quibus utrisque postea) tantum P O N. appellatur: Cujus rei causa mox investigabitur.

Opera Severi
publica tam
multa quam
egregia,

MULTA, tum in Urbe, tum in Provinciis, opera publica reliquit, animo factis excelso, *Severus*; uti *Septizonium*, *Janos*, *Portam* & *Thermas* sui nominis, *Pantheum*, *Arcem Britannicam* five *Armamentarium*

mamentarium Batavicum; quibus addi ^{Inscriptionibus passim memorata.} possunt, cum aliis quam plurimis, *Via* & *Pontes*, hac Inscriptione memorati: quæ quidem omnia vel nova condidit, vel ætate conlapsura de suo restituit. Hujusmodi tres sunt, apud *Gruterum*, aliæ Inscriptiones, quæ uno ore omnes *Getam Imp.* una cum *Severo* & *Caracalla*, propter restitutas ab iis *Vias* & *Pontes*, celebrari palam faciunt.

PIUS hic *Severus*; *Pius, Antoninus*; ^{Domus Severianæ aliorumque Pietas.} alibique *Geta Pius*; quinimo *Julia Augusta* in Nummis *Pia* dicitur. Enimvero *Pia* Gens erat, e qua ille astutia, fraude, & crudelitate; iste omne genus impietate; hæc adulteriis, uti modo dixi, famosa erat. Sed Imperatores omnes fere id temporis (quod à *Gevartio* notatum) ut ex Numismatibus & Rescriptis Principum apparet, *Pii* nomine gloriabantur; etiam minime *Pii*. Quorum e numero fuit *Pius Commodus*, *Pius Elagabalus*, ac *Piissimus Dioclesianus*, aliæque generis humani pestes & opprobria.

Inscriptio Secunda :

In Castris MONTIS-FALCONIS.

IVN. AL. AVG. MAIEIS. CASIROR S. III.
MIVS HONORARIVS PROC. AVGG. H. CÆS.

QUOD à Clariss. (1) Sponio correctum,
ita legitur.

IVLIÆ AVG. MATRIS CASTROR. SEPTI
MIVS HONORATVS PROC. AVGG. ET
CÆS.

Julia, Cara-
calli Gene-
trix,

ERAT hæc Julia Severi Imp. Uxor,
Caracallæ Genetrix ; de quo, ejusque Pa-
rentibus, ita suaviter (2) Oppianus,

Σοὶ μάγ' αἰεὶ καὶ γαίης ἐκκυδὲς ἔρεισμα,
Φέγγ' ἐνναλίῳ πολυέροτον Αἰνεαδάων,
Αὐσονίῳ Ζῆν' γλυκερὸν θέλ' Ἀντωνίνῃ.
Τὸν μεγάλην μέγαλ' οὐτήσῃ Δόμνῃ Σεβήρῳ,
'Ολβίῳ δυνθεΐσῃ, καὶ ὀλβίον ἀδύνασῃ, &c.

Φιλό-
σοφ' ὡς
appellata,

NON solum ingenii viribus donata
est (nam totos sæpe dies philosophando
disputandoque terebat cum Sophistis &
Philosophis ; unde φιλόσοφος a (3) Philo-
strato

(1) The History of the City and State of Geneva, by Isaac Spon,
M. D. 1687, p. 226. (2) Κωμῆτικῶν initio, (3) In vitis
Sophistarum.

strato dicta est) sed & corporis valetudine. Castris sæpe cum *Severo* tempus impendit, ideoque *Castrorum Mater* appellata est, tam in Nummis, quam hac Inscriptione, & apud *Gruterum* (1) aliis: Verum ex sententia Doctiss. (2) *Patini*, non ea ratione, qua olim *Faustina* eodem titulo fuerat nuncupata: [*Eam enim*, inquit *Capitolinus*, *Divam Marcus à Senatu appellatam gratulatus est, quam secum in æstivis habuerat, ut Matrem Castrorum appellaret.*] Utque *Severus*, *Aurelii Filii* appellari voluit, probabile est, eum uti sibi *Paternum*, ita mulieri *Maternum* nomen affectasse; & S. P. Q. R. *Julia*, tanquam *Faustina* Filia, eosdem Honores detulisse: Quæ utique *Patini* Sententia mihi verisimillima videtur.

Et Castro-
rum Mater,

AUGUSTA hic dicitur, & prima Romanarum fuit, quæ *Augustam*, *Felicem*, & *Piam* se nuncupari voluit. *Piam*, inquit, quamvis Adulteriis (3) (*Spartiano* teste) famosa: Nihilominus à *Severo* minime repudiata fuit: Cujus rei causam esse judico, (4) quoniam id genituræ haberet, ut Regi jungeretur. Voluit nempe

Et Augusta.

Quare Juli-
am, etiamsi
Adulteriis
famosam, mi-
nime repudi-
avit Severus.

Severus

(1) Pag. xxxix, s. cclxiii, 5. (2) Vide Rom. Imp. Num. finata per Car. Patinum, pag. 230. (3) In Severo. (4) Ibid.

Severus sibi gentique suæ totum hoc fervari.

Matres Senatus, Matres Patriæ.

MATRES *Castrorum* appellabantur *Faustina, Julia, Mammæa, & Victoria*: quinimo *Mulieres*. nonnunquam, *Adulationis* ergo, *Matres Senatus & Matres Patriæ* dicebantur: uti *Julia*, *Gruteri* Pag. CCLXV. 2.

Quodnam munus Procuratoris.

SEPT. *Honoratus*, qui monumentum hoc erexit, (*Septimii Severi* forsan *Liberus*) *Procurator* fuit *Julia*: Hoc est, ejus negotia ex ejus mandato administravit, tum in judicio; tum extra: Hoc enim munus fuit *Procuratoris*; idque interdum generale, interdum in *Provinciis* quibusdam particulare, & tunc *Procuratores Provinciarum* audiebant, ut [*Procurator Imp. Cæsaris Aug. Provinciæ Lusitaniæ.*] (1) Monumentum inscripsit *Augustis*, i. e. *Severo Caracallæque*, & *Cæsari*, i. e. *Geta*.

Quo tempore positum fuit hoc monumentum.

FUIT hic *Honoratus* aut latiori vocis significatione *Procurator*; itaque forsan etiam *Egregius Vir*, (de qua loquendi For-

(1) Vide *Ursatum* de notis *Romanorum*. Vide porro, quæ *Vir Doctiss. Humfridus Prideaux*, in *Notis ad Marmor Tingitanum*, de *Procuratoribus*, lectu dignissima collegit. *Marmora Oxon.* p. 135. & seqq. Quibus addi possunt, quæ in amplissimo *Gruteri* *Thesaurò* inveniuntur, *Indicum* Cap. vii. *Proc. Aug. & seqq.* *Fenestella* de *Magist. Rom.* Cap. xxvi.

Formula videantur *Pancirollus* & *Gutherrius*;) aut particulatim, quod probabilius, in *Biturigum* hac *Cuborum* regione muneris hoc obivit: idque *Juliae* forsan, quam hac Inscriptione celebrat, favore & auctoritate. Erectum est hoc monumentum, annos intra 199 & 209: Quod ex *Geta Cesare*, sed non *Augusto* manifestum est,

Inscriptio Tertia.

Altare apud *Brigantes*, e Clarissimi
Camdeni Britannia.

DUI CI. BRIG. ET NUM. GG. T. AUR.
AURELIANUS DD PRO SE ET SUIS, S,
M. A. G. S.

Quod ita lego:

DUI Civitatis Brigantum, & Numi-
nibus Augustorum, Titus Aurelius Aureli-
anus dedicavit pro se & suis, sacrum me-
mori animo gratis solvens.

Altero latere

ANTONINO III ET GET. COSS,

id est, *Antonino* tertium, & *Geta* Con-
sulibus.

F

ALITER

*Leſſio In-
ſcriptionis
aſſa.*

ALITER hæc Inſcriptio legitur à Clariff. (1) *Grutero*, ut & ab Antiquitatis ſtudioſiſſimo noſtrate (2) *Rog. Dodſworth*: Prior ille ſenſum Inſcriptioni prorfus alienum afferre conatur: Poſterior in prima linea DU. C. In ſecunda NUM. MGG. In tertia FL. pro T. In quarta S. FU, pro SE. In quinta E, pro ET. Et adverſo latere ANIO. NI. pro ANTONINO legit; itaque *Camdeniana* Editionis ſenſum minime pervertit.

*Dui cum
Numinibus
Augg. ad-
iungitur.*

DE Dui, ſive *Britannorum* communi, ſive ἐμχωέλω *Brigantum* Deo, fortasſe alibi. Notatu dignum in præſenti arbitror, primum huncce Deum cum Numinibus Auguſtorum, i. e. *Severi & Caracalla*, jungi. Deinde rem Chronologicam multum hic turbari: quam, ut potero, conabor recte repræſentare.

*Geta nun-
quam ter-
tium Coſ.*

CASSIODORI Chronicon affirmat, *Antoninum* fuiſſe III Coſ. cum *Geta* III. ſic etiam Faſti Conſulares, & ſecundum illos *Baronius* alique; ſed falſo omnes. *Geta* enim hic noſter nunquam III Coſ. fuit; ut ex optimæ fidei Auctore Anonymo

(1) In Notis ad Theſaurum Inſcriptionum. (2) *Camdenia Britannia* Anglice impreſſa, ipſo fine operis.

mo patet; cui suffragatur *Ant. Pagi*. Qui contrariam tuentur opinionem, ii primum illum cum *L. Septimio* (sed rectius *Fulvio*) *Plautiano* Consulatum; alterum cum *Antonino* Fratre, gessisse volunt. At *Geta* ille, *Plautiani* Collega, non *Severi* Filius, sed Frater fuit; quod ex duobus *Getae Caesaris* Numismatibus apud *Mediobarbum*, ita probavit Doctiss. (1) *Norisius*, ut nemini jam sit dubitandum.

Geta, Plautiani Collega, fuit Severi Imp. Frater.

REJECTO igitur hoc primo *Getae* nostri Consulatu, primum eum Cos. fuisse cum *Antonino II*, post Auctorem Anonymum, & *Antonium Pagi* opinor: Et *Getam* huncce *II* fuisse Cos. cum *Antonino III*; quod abunde testatur (2) *Ara Romae* servata, quæ *Domitium Valerianum* honesta missione fuisse missum declarat Imp. *Antonino III* & *Geta* nobilissimo *Cæsare II* Cos. Qua de re, cum uno ore consentiunt optimæ notæ Chronologi omnes, non est ut diffidamus: Hæc igitur Inscriptio, quæ contrarium affirmat, nempe *Antoninum III* cum *Geta* (id est, *Geta* prima vice) fuisse Cos. omnino errati arguenda. Proculdubio legendum *Antonino III*; & *Geta II* Cos. F 2 HÆC

Geta noster iterum Cos. cum Antonino III,

(1) Apud *Ant. Pagii* Criticam in *Annales Baron. Seculo III*, pag. 5. (2) *Gruteri Thes.* pag. xlv, 13.

A. post N.
C. 208.

HÆC de Consulibus vicibus, de eorum Consulatus anno jam dicemus. Clariss. (1) *Savilius*, Fasti Consulares, & ad (2) *Camdenum* Adnotator, eum post N. C. fuisse 209. *Cassiodori* Chronicon 210. Hoc novissime dictum manifeste falsum apparet, ex eo quod si anno 210 statueretur hoc Altare, non duobus, sed tribus Augustis (tres enim eo erant anno) fuisset dicatum. Longe probabilior annus 208; utpote qui ab Auctore Anonymo, ab Eminentiss. Cardinale, à Doctiss. *Pagi* comprobatus, & cum illorum temporum Historia maxime conveniens. Nam ante *Severi* in *Britanniam* iter, exercitum illi qualem qualem in ea fuisse, constat ex (3) *Xiphilino*, qui stomachari *Severum*, ex *Dione*; ait, quod cum aliorum opera Hostes in Britannia vinceret, Ipse in Italia Latrone, *Bula* appellato, quem frustra persecutus est, inferior esset. Forsitan ex [hisce aliis] fuit *Aurelianus*, qui & *Brigantibus* præfuisse, & hosti sub auspicio Augg. prospere pugnavisse, deindeque hoc Altare, quo se Augustis commendaret, erexisse, non immerito credatur.

S I N-

(1) In Fastis. (2) Brigantes. (3) In Severo.

SINGULÆ DD, & S. M. A. G. S.
opinante *Ursato*, Votivum ostendunt.

Inscriptio Quarta.

Ex Episcopi *Elwensis* Inscriptionum antiquarum Sylloge.

FORTUNÆ. AUG. SAC. PRO. SALUTE.
ITU. AC. REDITU. D. D. N. N. M.
AUREL. ANTONINI. PII. AUG. ET. P.
SEPTIMII. GETÆ. NOBILISS. CÆS. CIV.
BATAVI. FRATRES. ET. AMICI. P. R.
V. S. L. M.

ERUTA est hæc Inscriptio ad veteris
Rheni ostium, in Armamentario illo *Pop.* Quo anno
posita hæc
Inscriptio,
Rom. maritimo, quod hodie *Arx Britan-*
nica nominatur. Fieri videtur, cum *An-*
toninus Caracalla Augustus, & *Geta*, ad-
huc *Cæsar*, sub auspiciis *Severi* Imp. in
Britanniam iter intenderent; A. C. 209.
Sumebantur forsan ex hoc Armamentario
Ferramenta & Machinæ ad hanc expedi-
tionem militares: Educebantur e *Batavia*
milites forsan, qui sub *Augusto* hoc &
Cæsare stipendia mererentur in *Britan-*
nia. Nam *Fortunæ Augustæ* sacratum
hoc monumentum, idque pro Salute, Itu,
Redituque Dominorum, uti dicitur, no-
strorum,

*Ft quibus de
Caustis.*

frorum, hanc expeditionem, & hos in ea claris nominibus viros, omnino respicere videntur. *Fortuna*, nemo nescit, quæ nunc *Aurea*, nunc *Regia* dicebatur, quæque comitari Principes solebat, in eorum cubiculis poni (1) *Imaginem*, tanquam sacratissimum simulacrum : Atque huc, nisi me fallit animus, spectat Inscriptio *Fortunam* hanc appellans *Augustam*.

*Geta anno
post N. C.
209. Cæsar
Nobilissimus.*

PRŒBAT Inscriptio, contra quam à nonnullis pro certo affirmatum, *Getam* hoc tempore, nimirum Anno post N. C. 209, non *Augustum*, sed tantum *Cæsarem Nobilissimum* appellari. Nam vix credibile est, *Cives Batavos, Fratres & Amicos, P. R.* (sic Inscriptio jam memorata nominantur, at in alia (2) *Gens Batavorum, Amici, & Fratres Rom. Imp.*) in voto hoc religiosissime, pro salute *Getae*, (Bassianique) faciendo, illius tituli *Augusti*, certe præclari & honore pleni, non ita pridem à *Severo* delati, potuisse oblivisci. Enimvero fieri non potuit sine gravi contumelia. *Getam* igitur eo tempore non fuisse *Augustum*, malle opinari ; quam de *Batavis* tam insulse loqui.

DOCTIS-

(1) Vide *Shartium* in *Severo* sub finem. *Capitolinum* in *Antoninis Pio & Phil sopho*. (2) *Gruteri Thes.* pag. ccccxcix. n. 13.

DOCTISSIMUS Vir (1) *Jos. Scaligerus*,
nummi cujusdam auctoritate, *Getam*,
Anno post N. C. 204, *Augusti* nomen
obtinuisse tradit. Nummus habet IMP.
CÆS. P. SEPT. GETA. PIUS. AUG.

SÆCULARIA. SACRA. S. C.

Quia Sæcularia memorantur hoc Num-
mo, colligit Doctiss. Vir, eorum anno *Getam* ^{Scaligeri}
primum appellari *Augustum*. At frigidum ^{Error, 2}
hoc argumentum, & nullarum plane vi-
rium: Constat enim, in Decennalibus,
victorias ante decennium exactum repor-
tatas, aliaque ad gloriam principum faci-
entia, quinimo Ludos sæculares, in Num-
mis insculpi, sicque solere memorari:
quare nihil valet argumentum hac in re,
à Numismate, tam diu post hosce Ludos
excuso, ductum; quod adversus *Scalige-
rum* folerter & nervose urget (2) *Antoni-
us Pagi*.

A DECENNALIBUS, anno post N,
C. 208 celebratis, contendit hoc clarissi-
mum in re Chronologica lumen, *Getam*
eo anno creari *Augustum*, id est, antequam
in *Britanniam* expeditionem inciperet,
[quo-

(1) Vide Animadversiones in Chronologica *Eusebii*, pag. 228.
(2) Critica in *Baronii Annales*, Seculo iii. pag. 7, 8.

Et Ant.
Pagi.

[*quoniam*, (2) ait, *annis hujusmodi solenniis addictis novi Cæsares, aut Augusti creari solerent.*] Sed annon Vir egregie doctus ~~τοῦτος~~ nimium hic ~~αλαδῆς~~? Nihil hic profertur, quod de *Geta* particulatim hoc confirmet: Ex altera parte (1) legimus (uti jam dictum est) *Valerium Valerianum* honesta missione fuisse missum *Antonino III*, & *Geta Nobilissimo II* Cos. id est, Anno post N. C. 208: Et in nostro hoc Altari, Anno 209 exstructo, *Geta* iterum appellatur *Nobilissimus Cæsar*, non *Augustus*. Lapidibus omnino standum est, fide, præquam ex adverso quod opponitur, longe firmiori præditis; & illud Doctissimi *Pagii* Dogma jam dictum in iis paucissimis, quæ, Ipso confitente, à *consuetudine recesserunt*, est habendum. Recte igitur (2) *Camdenus* asserit, [*Getam, Augustum*, cum in *Britanniam* appulisset, creavisse] *Severum*.

QUAS ob causas *Cives Batavi, Fratres & Amici Pop. Rom.* dicerentur, à *Bataviæ* optimo illustratore simulque *Artis nostræ ornamento*, (3) *Hadriano Junio* fat dilucide ostensum est.

H I C

(1) Vide *Gruteri* Thes. pag. xlv, 13. (2) *The Romans in Britain. Page lxxi.* (3) *Bataviæ Historia. Dordrecht, ciziclii.*

Hic autem adicere non pigebit, ^{φιλορωμαϊς} ^{μνησ} ^{appellatio} ^{magni olim} ^{estimata.} ^{appellationem}, magni olim habitam (quippe quæ non uno nomine quæstum & commoditatem secum ferebat) in Nummis Cappadociæ Regum, *Ariarathis* & *Ariobarzanis*, aliorumque, quod Excellentissimo (1) *Spanhemio* referimus acceptum, fuisse cusam: Quin & unum e *Ptolemæis*, immani pretio, inter alia, hunc [*Amici Romanorum*] titulum, à *Romanis*, uti refert (2) *Dio*, comparasse.

PORRO præterire nequeo, longe melius ab hac Inscriptione, quam ab Actis istis SS. Martyrum, ab Eminentissimo (3) Cardinale, Domo *Oxonia*, memoratis, probari posse, antiquius, quam plerique existimarunt, Titulum *Nobilissimi* *Cæsaribus* fuisse impertitum.

AT bene pieq; *Batavi* (ut eorum erat ^{Batavorum} ^{hocce votum} Religio) votum solverunt, pro salute *Antonini* & *Getæ*, longi itineris terra marique pericula tentantium; bene, pro eorum, alterum orbem jam invadentium, itu felici, & bono rerum eventu: Belli enim genus

G

erat

(1) De Præstantia & Usu Numismatum antiquorum. Diss. oct. § 3.

(2) Lib. xxxix. pag. 108. Ed. Hen. Stephani, mxcii.

(3) De Epochis Syro-Macedonum, Diss. iv. § iv.

erat quodammodo novum, præsertim hisce
quæ pium
& idoneum. militibus novitiis; in quo non solum ho-
 mines Libertatis ab omni seculo amantes,
 (& si licet divinare, illam in omne secu-
 lum amaturi) sed & ipsa non parum ele-
 menta illis obsisterent. Quam autem apte
 pieque Reditum illis precarentur, ex eo
 disci potest; quod de exercitu, qui cum
Augusto hoc *Caledoniam* intravit, quin-
 quaginta hominum millia, qua præliis,
 qua velitationibus, qua infidiis, sublata
 fuere; neque ad suos, ex *Batavorum* voto,
 Receptum facere cis Vallum potuere.

Civitas Po-
pulum signi-
ficat, terra
tractum in-
colentem,
ejusque diti-
onem haben-
tem.

INSCRIPTIONE proxime memorata
Civitas Brigantum, hic *Cives Batavi* le-
 guntur. Neutrubi Urbs, ejusve Incolæ,
 sed Populus, certum quendam terræ tra-
 ctum incolens, ejusque Ditionem habens,
 utrobique intellegendus.

Inscriptio Quinta,

E CAMDENO.

PRO SALUTE AUGG. N. N. SEVERI
 ET ANTONINI ET GETÆ CÆS. P. SAL
 TIENUS P. F. MÆCIA THALAMUS HADRI
 PRÆF. LEG. II. AUG. C. VAMPEIANO
 ET LUCILIAN.

QUI

QUI hic *Vampeianus* errato cælatoris appellatur, rectius *Pompeianus*; qui hic *Lucilianus*, à Fastis Consularibus & *Baronio*, *Lollianus Avitus*, sed ab *Ant. Pagi* dicitur *Avitus*. Erant *M. Aurelius Pompeianus* (sic à Doctiff. (1) *Almeloveen* & *J. Pighio* dictus est, sed à (2) *Pagio Claudius Pompeianus*) & *Lollianus Avitus* Coss. Anno post N. C. 209. cujus initio Monumentum hoc erectum est; nimirum ante *Getæ* in *Britanniam* adventum: Quod ex verbis in eo *GETÆ CÆS.* omnino manifestum. Hic & duo Lápides supra (3) memorati, recte eos perpendenti, sunt irrefragabili argumento contra *Anton. Pagi*, *Getam* non *Augustum* appellari ante ejus in *Britanniam* adventum: Cujus ille contrarium (2) affirmat.

Tres adversus Pagi
Inscriptiones.

Quo anno
Monumentum hoc erectum.

MÆCIA, pro *MOESIA*, est Ablativus localis gentilitius; cujus apud (4) *Gruterum* & *Reinesium* exempla sunt quam plurima. Sic *Q. Tamudius Q. F. Palat. Grajus* Vienna: *Ti. Julius Stel. Verecundianus* Bononia: *Q. Tamudius Sex. F. Arrius* Reate: *C. Modius* Verona: *Arn.*
G 2 Afri-

Hominum
Cognomina

(1) Fastorum Rom. Consularium Lib. priore. (2) Critica in Baronii Annales, secul. iii. Pag. 8. (3) Pag. 40. (4) Vide Indicem utriusque, xix.

*Sepe summi-
tur à Læcis.*

Africanus Brixello: Proculus Faventia.
 Ubi Præpositio [*e*] ἐκλείπεται; sic, ut [*of*]
 in huiusmodi Nominibus crebro apud nos
 in usu: *Thomas Buckingham, York, Kent,*
Salisbury, Nicholas Burrington: Regio-
 num scil. & Urbium nominibus in Ho-
 minum cognomina mutatis.

*Hæc Inscrip-
tio non Anni
210.*

PATET hoc Consulum par non fuisse
 anni 210, quod à Chronico *Cassiodori*,
Fastis Consularibus, & ad *Camdenum* Ad-
 notatore, disertim affirmatum: Eo enim
 posito, non *Geta Casari*, sed tribus *An-*
gustis facta fuisset dedicatio.

P. F. significant *Publii Filius*.

NISI *Thalamus* legi debeat *Thermarium*,
 nescio fane, quid sibi velit. In *The-*
Gruteriano legimus [*D. M. Virino Vere-*
cundi F. Thermario.]

HÆC igitur Inscriptionis hujus esse
 mens videtur,

*Hinc signifi-
catio.*

P. Saltienus e *Mæsia*, Præfectus Legi-
 onis II *Augustæ*, pro salute *Augustorum*
nostrorum, *Severi* & *Antonini*, & *Geta*
Cæsaris. *Claudio Pompeiano* & *Lolliano*
Avito Coss.

LEG.

LEG. II dicta est ob virtutem *Augusta*; sic, ut *Ala Augusta*, &c.

Inscriptio Sexta,

Ex Grutero, qui ex Antonini Augustini schedis habuit.

IMP. CÆSARI. GETÆ. SEVERO. AUG.
DIVI. SEPTIMI. SEVERI PII. PERTINACIS.
AUG. ARABICI. ADIABENICI. PARTHICI
MAXIMI. PACATORIS. ORBIS. F. ET. M.
AURELIÆ ANTONINI. IMPERAT. FRATRI.
RESPUBLICA. TUCCITANORUM. D. D. D.

TUCCI, Populus *Hispaniæ, Turdulorum* in *Batica* Civitas, nonnunquam *Martos* appellata, monumentum hoc erexit, A. C. 212. *Severo* (qui Divus hic dicitur) defuncto.

Quo tempore Monumentum hoc erectum.

GETÆ *Severi* (sic enim hic appellatur) in gratiam illud erigi videtur, cuius nomen in eo *Caracalla*, quamvis ambo Augusti tum temporis, hicque Frater natus major erat, præponitur. Sed quæ de causa condidere *Tuccitani*, non apparet. Certissimum est, *Severum* post

Geta his Severus appellatur, quod notatum dignum.

Quæ-

*Conjectura
de Inscripti-
onis causa,*

Quæsturam forte (1) *Beticam* accepisse : cui dum præfuit, ita forte beneficiis eam obstrinxit, à *Mauris* ibi vastata instaurando, aliasve, ut eorum postea memores, hoc, in *Geta* Filii *Severo* carissimi honorem, *Μνημείον* erigerent *Tuccitani*.

*Et servanda
modo.*

CUM in *Geta* amicos, eo jam occiso, sæviit *Basilianus*, male proculdubio *Tuccis* evenit ; una cum aliis aliquammultis inclementer habitis. Nam ex iis, qui levem inodo cum *Geta* notitiam habuissent, reliquit neminem ; Ducesque Provinciarum universos, ac Procuratores, veluti *Geta* (2) amicos, interimi iussit. Hac gliscente sævitia, forte quidam ex *Geta* amicis, illius ergo, monumentum hoc abscondit, & in nostra hæc tempora servari voluit. Et ad mitigandam sive antevertendam *Antonini Caracallæ* iram, forte monumentum illud erexerunt *Tuccitani*, de quo *Gruterus* (*Thesauri Pag. cclxvii, 3.*) huic nostro non multum absimile.

QUONIAM magna pars Inscriptionis, in *Severi* longo Titulorum ordine recensendo locetur, operæ pretium erit illius vitam

(1) *Spartianus in Severo.* (2) *Herodian, Lib. 4,*

vitam exitumq; paucis exhibere. *Lepti* in *Africa*, rure tenui, hodie *Tripoli* de *Barbaria* dicto, oriundus, Imperii *Rom.* cæde & sanguine potitus, *Pius*, *Pertinax*, *Augustus*, *Arabicus*, *Adiabenus*, *Parthicus Maximus*, *Pater Patriæ*, *Divi M. Antonini Filius*, *Divi Commodi Frater*, *Divi Pii Antonini Nepos*, *Divi Hadriani Pronepos*, *Divi Trajani Abnepos*, *Divi Nerva Adnepos*, tanquam Affinis & Consanguineus horum Impp. audiri voluit; quorum neminem vel gradu centesimo (quod à Reverendo admodum Episcopo *Asaphensi* notatum) attigit. Cum securitatem orbi (i. e. Domui suæ) comparaverat, *Italiæ* *Galliæque* aura certe dulcissima, una cum reliquis earum deliciis, posthabita, tametsi sexagenario jam major, & *Arthritide* graviter afflictus, *Mactas*, & *Caledonios*, propter imbecillitatem plurimum operata lectica vectus, ambitiosus senex invasit: At quo eventu? Certe ambitioni tam inconsultæ pari. Nam ætate, morbo, itinere, *Bassianique* Filii nequitia confectus, pacato quidem hoste, sed non (ut murus ostendit) domito, conciso vero, quod dixi, exercitu, vitam *Eburaci*, pridie nonas *Februarii*, finivit; auso imprudenti, & *Arthritico* Imp. prorsus inepto. Ita qui omnia fuit, (ipso se fatente) nihil expedire sensit.

Severus titu-
lorum amans,

Vitam inepte
finit.

In-

Inscriptio Septima,
E CAMDEN O.

I. O. M.
OH. I. ÆL. DA
C—C—A. GETA
IRELSAURNES

*Vallum Im-
perii decus
Severiani
maximum.*

NON procul à Vallo, (quod ab Imp. Severo restitutum, affirmante (1) Spartiano, maximum ejus Imperii decus fuit) Stationem habuit Cohors prima Ælia Dacorum; ut aperte monstrant Altaria Jovi Opt. Max. ab iis eo loci posita, & nuper effossa: Quorum uno legitur hæc (2) Inscriptio; sed Literis adeo fugientibus & obscuris, ut in eo, præter Nomen Geta, nihil memoratu dignum inveniat. Quid significet Irelsaurnes, omnino nescius sum.

In-

(1) In Severo. (2) Apud Brigantes.

Inscriptio Octava,
E CAMDENO.

IMP. CÆS. L. SEPTIMIO
PIO PERTINACI AVGV. —
IMP. CÆSARI. M. AVRELIO A-
PIO FELICI AVGVSTO —

BRACCHIO CÆMENTITIVM-
VI NERVIORUM SVB CVRA LA.
SENECION, AMPLISSIMI-
OPERI L. VI SPIVS PRÆF-
— — — — — LEGIO. —

BRACCHIUM apud *Brigantes Ro-*
manorum militum fuit præsidium; opus
Cespititium, ætate fractum, & in ruinas
abiturum; ideoque Cœmentitio nunc in-
stauratum opere. *Sexta Nerviorum Co-*
hors hic in præsidio videtur egisse, & in
Colle Vallato proximo, *Ethelbury* nunc
appellato, æstiva tenuisse. Inscriptionem
ipsam, pulcherrimo Characterè, *Victoria*
sustentatam *Alata* vidit Antiquitatum
Britannicarum Antistes *Camdenus*. E quo
hæc sumuntur, & cujus hæc de illa In-
H scriptione

*Bracchium
ex Cespititio
fit Cœmentiti-
um.*

*Camdenus,
hanc Inscr-
ptionem vi-
dit.*

scriptione opinio, [*nimirum* *Getæ nomen hic eradi*] maxime probabilis.

*Getæ Nomen
Inscriptioni-
bus sæpe era-
sum.*

PLURES fuisse *Getæ* Inscriptiones omnino verisimile est, sed cum ejus Nomen adeo *Taranti* factum est odiosum, ut si quis illud scripsisset, aut pronuntiasset, e vestigiò morte multaretur, (quod tradit (1) *Dio Xiphilini*) eradi illud Inscriptionibus, agnoscunt eruditi: Cujus rei exemplum utique luculentum hic apponam. Vir Doctiss. (2) *Andreas Morellius*, in Specimine universæ rei nummariæ antiquæ, commemorat [*Virum Eruditiss. Hadrianum Auzout, Gallum, cum Vaillantio et aliis amicis, scalis admotis, Severi Arcum conscendisse*] singulas Literas examinasse, & foramina clavorum deprehendisse, quibus Literæ nominis *Getæ* affixæ antea fuerint, hunc in modum.

PUBLIO SEPTIMIO GETÆ CÆSARI PONTIF.

QUARUM loco postea, prioribus à *Caracalla* sublatis, substitutæ sunt,

OPTIMIS FORTISSIMISQUE PRINCIPIBUS.

QUAS

(1) In *Caracallo*. (2) *Acta Eruditorum*, Mensis, Julii, A. MDCXCV.

QUAS tamen, utpote æreas, Barbari
etiam fustulerint.

HÆ sunt omnes, quas videre licuit, ^{Getæ In-}
^{scriptiones}
Getæ Inscriptiones; paucae profecto, si ^{numero plu-}
^{res, quam}
omnino omnes: sed ignoscent Getæ ^{J. Cæsaris.}
manes, si Tarantis odio factum sit, ut
ex iis tantum octo nunc supersint (quan-
quam apud Inscriptionum Collectores
plures inveniri posse nullus dubitaverim)
cum Julii Cæsaris hominum,

*Quot sunt, quotque fuere,
Quotque post aliis erunt in annis,*

omnium maximi, Inscriptiones sex se-
ptem tantum hodie cernantur.

H 2

C A P.

C A P. III.

De GETÆ Nummis.

Getæ Num-
morum divi-
fio :

GETÆ Nummi in tres Classes apte possunt dividi : Quarum prima ejus *Vultum* ; altera *Virtutes* ; Tertia, *delatos ei à Civitatibus Honores* exhibet.

Classis prima Nummus Primus.

TABULÆ secundæ Fig. I. Nummum ostendit *Getæ* nostrum Argenteum ; agro *Somerfettensi*, annis ante aliquot effossum ; & à Muliere illustri, rarissima, Nobilitatis antiquæ, Pietate omnibus retro memorabili, Domina *Speke de Haslebury*, dono mihi datum. Habet ille altera parte Caput *Getæ* nudum, cum hac Epigraphe,

SEPT. GETA. CÆS. P. ON.

Altera Fœminam, Cornu copiæ sinistra, Victoriolam Dextera tenentem, &

FELI-

FELICITAS PUBLICA.

Cum Statuam *Bathoniensem* Ectypam, penecillo delineatam, cum hoc Numismate casu comparaverim, oris improvise apparuit tanta Similitudo, quanta ab utroque (tum Statua, tum Numismate) unius ejusdemque repræsentari Hominis Vultum argueret; quoque attentius hanc rem inspexerim, animoque perpenderim, eo me de ejus probabilitate magis persuasum habui. Memet in hac Sententia non parum confirmavit, quod cum Ectypum illud optimæ notæ Sculptori, ejus incidendi ergo, mandaverim, en! ejus Figuram, ab eo (quod ad rem nostram magnopere facit) *nondum viso Numismate*, sic cælatam, ut, utrum in Statua, an Numismate ori, similior sit, omnino dubitemus.

*Nostri cum
Statua simi-
litudo.*

Classis primæ Nummus Secundus.

ALTER ille Nummus *Getæ* Argenteus, quem Sanctissimæ Prænobilique Dominæ, Domo *Pembrokiensi*, grate refero acceptum, nudum etiam Illius Caput exhibet,

*Nummus
Getæ*

Pulcherrimus. exhibet, neque vel Laurea cinctum : Faciem insuper adeo pulcram, (vide Tab. II, Fig. 2.) ut nec *Adonis* ea pulcriorem ostendet. Inscriptio, qualis jam memorata est. Altera vero parte legitur,

SECURIT. IMPERII.

*Quo Anno
Geta pri-
mum Cæsar
appelatus.*

Ipsaque *Securitas* Sella fedet otiosa, Brachio sinistro neglegenter innixa, dextera orbem tenens. *Geta* in hisce Nummis *Cæsar* appellatur, at non *Augustus* : ideoque Caput ejus Laurea minime circumdatum. *Cæsar*is nomen accepit ille *Ti. Saturnino* & *C. Gallo* Coss. A. U. 951, post N. C. 198. subactis à *Severo* patre, (1) *Nigro* & (2) *Albino*, occisoque *Juliano* (3) competitoribus, & devictis hostibus *Parthis*, (4) *Arabibus*, & (5) *Adiabenis* : Quod ostendere videntur *Copia Cornu*, *Victoriola*, cum Inscriptionibus *Felicitas publica* & *Securitas Imperii* ; quæ utraque *Severo* nunc rerum potito, Orbi ab eo reddita posset existimari. Fuit hic Annus (scil. 198.) ætatis *Getæ* nonus. Parvulum Cæsarem ! Parvulum Pontificem ! Sed amabilem, & Patri jam senescenti carum & dilectum.

Ipsum

(1) *Herodian.* Lib. iii. § 14. (2) §. xxiii. (3) Lib. ii. § xli.
(4) Lib. iii. § xxviii. (5) Lib. iii. §. xxx.

Ipsū diem delatæ Illi *Cæsareæ* Dignitatis, Eminentiss. (1) *Norisius* Martii septimum esse vult; ex Actis nescio quibus Passionis S. S. Martyrum, *Perpetuæ* & *Felicitatis*. E contrario Calculus hic à (2) *Pagio* minime probatur: Sed ut aperte fabuler, cum de istorum Actorum auctoritate non constet, potius quam subleſtæ fidei testes citare, malle *ἐπεὶ*.

Classis primæ Nummus Tertius.

GETÆ Nummus est *Oiselianus*, qui ad hosce nostros quam proxime accedit. Vultum habet placidissimum, venustum, Gratiis plenum: Jurares ipsius *Getæ* esse. Epigramma idem, quod in prædictis. Tribus hisce Nummis *Getam* Pontificia Dignitate decorari constat. Post *Lepidum*, *Augustus* Pontifex Maximus appellari voluit, & post *Augustum* omnes ad *Balbinum* usque & *Pupienum* Imp. observata semper hac regula, quod, ubi plures simul *Augusti* (uti *Marcus* & *Verus Antonini*) fuerunt, eorum unus tantum

Geta Pontifex hisce Nummis dictus,

(1) De Epochis Syro-Maced. Differtatione quarta, § iv.
 (2) Critica Historico-Chronol. Seculo 11, pag. 89.

Severo scil.
adhuc vivo.

tantum Pontifex *maximus* appellaretur; ceteri vero *Pontifices*: Atque hac de causa in Nummis supradictis *Geta* PON nuncupatur; ut et Frater ejus natu Senior *Caracallus*, in Nummo (3) *Croyiaco*, tametsi *Augustus*: quia scil. tunc in vivis *Severus Pontifex* erat *Maximus*: sed eo defuncto *Caracallus* hunc titulum usurpavit. Interim minime dissimulandum, in (4) Lapide prope *Salisburgum* effosso, *Caracallum*, Imperatore *Severo* adhuc vivo, dici *Pontificem Maximum*: Quod in eum adulationi, quæ totam hanc Inscriptionem mire incestat,tribuendum arbitror. Contra, Nummis & Libris MSS, hocce ævo, unum tantum *Pontificem Maximum* eodem tempore, cunctis suffragiis statuentibus, potius quam monumento huic solitario, fidem habendam arbitror.

Vide hac de re *Pagii* Criticam (5) Historico-Chronologicam.

Classis

(3) Tab. 54. Fig. 9. (4) Gruteri Thes. Pag. clvii, 1.
(5) Sæculi 11, Pag. 54.

Classis primæ Nummus Quartus.

GETÆ Nummus est *Croyiacus*, qui
ejus *Cæsaris* habet Effigiem, placi-
dam & juvenilem, tanquam succo pleni
& *δισάκην*. Legitur in ejus ambitu

P. SEPTIMIUS GETA CÆS.

Geta hoc Nummo, uti alias sapissime, Geta in
Nummo quo-
dam Lucii
prænomen
habet: Q.
an recte?
Prænomen *Publium*, litera P. notatum,
habet; at in *Thesauri Regii & Electoralis
Brandenburgici* Vol. III. (*) *Doctiss. Bebero*
Auctore editi, Nummus est *Getæ* (*Caracallaque*) in quo Ille ΛΟΥ ΣΕΠΤ ΓΕΤΑ
i. e. *Lucius Septimius Geta* dicitur. Qui
hoc eveniat, quod duplici *Geta* gaudeat
Prænomine, non recte capio: Certe, si
Monetarii fiat Errato, Nummorum Au-
toritas eo dedecus admittet.

Classis primæ Nummus Quintus.

EST & apud Eminentissimum Cardi-
nalem *Norisum*, *Getæ* Numisma;
I in

(*) *Acta Eruditorum* Mensis Julii, A. MDCCCI.

in quo Vultus acer & durus, tanquam ad exprimendum *Capitolini* [*moribus asperis Adolescentem.*] Anticæ partis Epigraphe mutilata est :: ΕΠΤ :: ΓΕΤ :::: pro Σεπτίμιος Γετας accipiendum. In averſa parte legimus ſolum

ΚΑΙ *Capitæ* Σεβαστῆς ΙΕΡᾶς, i. e.
Cæsareæ Augustæ Sacræ.

C. B. in Nummi area, . notant annum ducentefimum ſecundum. *Pan* inflat Tibiam, & *Peram* habet paſtorales ex trunco arboris pendentem.

Noriffi *Er.*
Por.

NUMMUS, Eminentiffimi ſententia, repræſentat Urbis *Paneados Cæsareæ Augustæ* Natalitia, & eo cudi videtur anno (quod τϞ CEB innuitur) quo primum à *Septimio* Patre *Geta* designatus fuit *Augustus*. Is, ex Eminentiffimi computo, fuit A. U. C. 961, ſive poſt N. C. 208; à quibus ſi detrahantur anni, Literis Arithmeticis C B in Nummo denotati, manebit A. C. 6, U. C. 759; qui, ex calculorum fide, *Paneados Cæsareæ Augustæ* fuit Natalis, non, ut tradit Eminentiff. 758.

Num.

ad pag:60.

Tab. n

Fig. 1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

In Honorem et Memoriam
 IMP. ANTONINI. GETÆ. BRITANNICI. CÆS. AV
ob Aquas placide profilientes, hæc ejus Numismata cere den-
servari voluit Aquarum Calidarum ordo.
 MDCCXV.

MBurg. sculp.

*Nummorum Classis altera, quæ Getæ
Virtutes exhibet.*

HACTENUS de iis *Getæ* Num-
mis, qui ejus *Vultum* apertissi-
me ostendunt. Alii sunt apud
Camdenum, *Speedium*, aliosque, qui *Getam*
repræsentare præ se ferunt; etiamsi illi
maxime dissimiles: Hos silentio præterire
visum est; quis enim *Vultum* in Nummo
tetricum, durum, hirsutum, rugosum,
horridum, senilem, pro *Getæ* placido,
leni, amabilique *Vultu* acceperit. A-
page signa, quæ rei signatæ tam parum
convenient: Ad alios transeo, qui No-
bilitatem, Virtutem bellicam, Religio-
nem, Felicitatem, Fortunam, Liberali-
tatem, Trojam sive Lusum Equestrem,
Ludos Sæculares, Victoriâ, in regendis
Equis Dexteritatem ejus exponunt: de
quibus singulatim, & quidem maxime ex
Patino, rei nummariæ consultissimo,

*Nummorum
Getæ Classis
altera.*

Classis secunda Nummus primus.

Romani non
ex Genere
Nobilita-
tem,

Sed ex Im-
aginibus æsti-
mabant.

GETÆ Nummum habent (1) *Oiselius*, (2) *Gevartius*, & (3) *Patinus*; in quo ΕΠΙΦΑΝΗ NOBILITAS. Altera vero parte Mulier Ὀμορφῆ, procera, Hastam humo infixam & ad perpendiculum erectam, dextera tenens, sinistra Imagunculam, tanquam ipsammet Honoris Notam. *Romani* enim Nobilitatem non ex Genere, (sic, ut Gentes aliæ complures) sed ex Majorum multitudine Imaginum æstimabant. Imagines autem Magistratu solo obtinebantur; sed nec eo omni, verum *Curuli* tantum, ut Censura, Consulatu, Prætura, sed præsertim Ædilitate. Gloriatur (4) *Cicero*, se jam Ædilem designatum, Jus & *Imagines* habere, ad memoriam posteritatemque prodendam. Imagines, unde ducta est Nobilitas, summo *Romani* studio coluerunt: in Atriis posuerunt: Festis diebus Armariis (erant illa Lignæ Thecæ, in quibus servabantur Imagines) apertis, exornarunt: Noti sunt versus illi (5) *Juvenalis*,
Stem-

(1) Tab. lxxi. vi. (2) Vide Tab. liv. (3) Vide Rom. Imp. Numismata, pag. 251. (4) In *Verrem* lib. v. Cap. xiv. (5) Satyra Oct. Porro hac de re videantur *Lipsius* Elektorum lib. i. cap. 29. *Grævius* in *Ciceronis* locum jam laudatum; *Sigonius* de antiquo Jure Civium Romanorum, lib. xi. cap. xx.

*Stemmata quid faciunt? quid prodest,
 Pontice, longo
 Sanguine cenferi, pictosque ostendere
 vultus
 Majorum, & stantes in curribus Æmi-
 lianos,
 Et Curios jam dimidiq, humerosque
 minorem
 Corvinum, & Galbam auriculis na-
 soque carentem?*

Classis Secundæ Nummus alter.

Alterum *Getæ* Nummum habet *Getæ Virtus*
Doctissimus Patinus, in quo le- *bellica*
 gitur.

PONTIF. TR. P. II. COS. II. S. C.

Miles stat, tropæo dextera Coronam im-
 ponens, sinistra Clypei humo insistentis
 tenens fastigium. *Getæ* virtutem ista
 bellicam ostendunt. Percussum hoc Nu-
 misina fuit, sub anni finem 210, cum
 jam Consulatum alterum gessisset *Getæ*,
 & Severo patri, à *Mæatis* & *Caledoniis*
 pene oppresso, subsidia forte mittendo,
 aliaque

aliaque exercitui multum mutilato necessaria ministrando, feliciter opem tulisset; & quidem (ut innuunt S.C.) *Senatus Consulto* percussum, quando hæc ad honorem & tutelam *Romani* nominis multum tribuerent.

Nummo celebratur.

Clariss. *Patinus*, ut *Geta* celebret virtutem bellicam, *Spartianum* citat, ita de eo verba facientem [*Is in Parthico & Britannico Bello ingenti gloria floruerat.*] At Doctissimi viri, magnam partem in rebus suis satis oculati, pace, in *Spartiano* nihil hujusmodi legendum. Quod huic quam proxime accedit, ita se habet [*Post Parthicum Bellum Pater cum ingenti gloria floureret, Bassiano particepe Imperii appellato, Geta quoque Cæsaris & Antonini, ut quidam dicunt, nomen accepit.*] At æqui bonique nomine, quantum hæc à dicto jam citato diffident? Nihilò secius ad rem nostram satis esse judico, quod de Auxiliis, à *Geta Severo* missis, supra conjectavi.

Classis secunda Nummus tertius.

TERTIUM est hujusce Classis *Geta* Numisma, quod in Templo *Herculem* clavæ innitentem habet, inter duos

duos Serpentes, Caudis erectos; cum Epigrammate PONTIFEX COS. S. C. De quibus observare licet, primum Regiones Animalibus, quibus abundant, in Numismatibus signatis, sæpe denotari, ut *Agyptus* Crocodilo, *Mauritania* Caballo, *Hispania* Cuniculo, *Africa* nunc Leone, nunc Serpente; qui in ea non solum multiplex, sed & stupendæ interdum magnitudinis. Dein, ut Regionibus, sic <sup>Ut & Reli-
gio.</sup> etiam Familiis suos fuisse θεὸς Πατρώς.

† *Dii Patrii, servate Domum, servate Nepotem;*

———— *Patriosque penates.*

Et ut quævis fere Natio, notante * *Oiselio*, <sup>Quævis fere
Natio suam</sup> suum habuit olim *Herculem* Ἡρώου; <sup>habuit Her-
culem</sup> ita Regio *Tripolitana*, ita Gens *Severiana*, Ἡρώου. quæ illum utraque colebat impense.

Ex prædictis, satis perspicua rerum hoc latere Numismatis apparentium ratio: Percuti vero, post primum *Getae* Consulatum, aut in eo, videtur; id est, anno C. 205, 6, vel 7.

Classis

† *Virgil. Aeneid. lib. 11. (*) Thes. Numismatum Antiq.*
pag. 238.

Classis Secundæ Nummus quartus.

*Gryphum
Minervæ
sacrum, an
licet opinari?*

IN quarto Classis huiusce Nummo, legimus PONTIF COS. II. S. C. *Pallas* Capite galeata, Dextera Serpentem olivæ intortum pascens, Sinistra Hastam tenens. Gryphus infra humi eodem latere, & Bubo Ægidi insistens. *Minervæ* (†) conterraneæ plurimi *Geta* Nummi inscribuntur, nunc simplici, nunc *Sanctæ*, nunc *Victrici*; ut passim apud rei Nummariæ professores observare licet. In Nummo hoc interpretando, næ vehementer errat *Tristanus*; ceteroquin hoc studiorum genere peritissimus. Pro *Minerva Romanæ*, pro Noctua Cornicem intellegi vult; at irata Dea, & Figuris omnino repugnantibus. Ex hoc Numismate, Gryphum *Minervæ* adstantem exhibente, illum huic, ut *Apollini*, dicatum esse suspicor. Sed de hac re judicent eruditi.

CUM est hoc Numisma, anno circiter 210; cum Consulatum alterum *Geta* jam gessisset, & in regenda Australi *Britannia* Prudentiam ostendisset; cuius hoc præclarum videtur esse testimonium.

Classis

(†) *Mela* Lib. v. Cap. viii. *Lincoln* xix. Editione *Exonæ*

Classis Secunda Nummus Quintus.

HUJUS Nummi Epigraphe est

Numisma
Getæ Redi-
tum

FORT. RED. TR. P. III. COS. II. P. P. S. C.

Fortunæ Reducis Emblema fuit Mulier stolata, sedens, dextera temonem Navis, sinistra Cornu Copiæ, Fructuum omni genere plenum, tenens. Rota Sellæ adjicitur. Ita *Fortunam* hanc *Romani* in Nummis etiam *Augusti*, *Albini*, *Gordiani*que expressere, & cum mutatione quadam in aliis plerisque, de quibus vide (1) *Gevartium*, & (2) *Oiselim*. Hi vero omnes sic cuduntur, ut *Quietem*, & *Copiam*, sed & ex *Fortunæ* potestate in orbem universum, hæc incerta esse, significant. *Fortunæ reduci* Aram consecrari passus est *Augustus*, ut ex (3) *Dione* patet. Dicitur alias *Fortuna Felix*, *Obsequens*, & *Manens*, de qua (4) *Horatius* [*Laudo manentem*] & Imp. (2) *Commodi* Numisma.

K

Veri-

(1) Tab. 10. xv. 52, xxii. 57, xxii. (2) Classe iv, Tab. liii.
(3) Lib. liiii. (4) Carminum, lib. 3, Ode xxix.

*ExBritanni-
is celebrans.*

Verisimile mihi videtur, ex *Geta* II
Cos. hic dicto, Numisma hocce, post *Geta*
reditum e *Britanniis*, paulo ante cædem,
fuisse percussum ; post *Iter*, qua mari qua
terra, longum ; quod *Rota* & *Temo* o-
stendunt ; uti *Sella*, & in ea *Sessio*, *Quie-*
tem ; *Amalthææ* vero *Cornu Fructum*, tot
laboribus partum, hac *Quiete* capiendum.

Classis Secunda Nummus Sextus.

*Donativum
militibus,
propter Ap-
pellationes,*

GETÆ Nummum exhibet *Patinus*,
& quidem é rarioribus unum, cujus
Inscriptio,

FELICITAS. SÆCVLI.

sub Typo *Severi* Imp. in loco publico
sedentis, & congiarium populo largientis.
Hoc ille congiarium, orbe jam subactō,
& pace confirmata, dedit, adscitis, tan-
quam munificentiae testibus, *Bassiano* &
Geta, Filiis. De muliere iis adsidente,
loquitur *Patinus*, quam opinatur esse
Juliam sub *Liberalitatis* habitu : Sed in
nostra illius Nummi Figura, nihil est
hujus-

huiusmodi. *Caracallam*, qui *Cæsar* appellatus jam fuerat, annum decimum tertium agentem, *Participem Imperii* dixerunt milites. *Getam* quoque, minorem Filium, *Cæsarem* dixerunt. [*Harum appellatationum causa* (1) *Spartianus* *Donativum militibus largissimum dedit Imp. Severus.*] Hoc autem factum est Anno post N. C. circiter 202.

Nummo sexto
exhibitum.

REJICIENDA est τ̃ FELICITAS Scriptura cum Diphthongo, sive OE, sive Æ. τ̃ FELICITAS scriptura cum Diphthongo: τ̃ FOE usus, non nisi Inscriptione (2) una alteraque comprobandus; quibus, præ Libris antiquis, Lapidibus Capitolinis, & Inscriptionum immani numero, nequaquam habenda fides. Nihilominus (3) *Suidas*, etiam à Doctiss. *Kustero* editus, (non admodum recte) habet Κλαύδιον Φιλίξ; sed ex *Aldi*, uti videtur, auctoritate, potius quam ipsius verbi Ορθογραφία. Contra, *Plutarchus* in *Sylla* Φῆλιξ.

DIPHTHONGI Æ ratio longe probabilior; Nam ut *Romani* vocalem E fatis longam efficerent, primum eam duplicem, ut in duobus *Syllæ* (4) Nummis FEE
K 2 osten-

(1) In *Severo*. (2) *Gruteri* Inscriptiones pag. cclxxiii, 6. cclxxiiii, 9. (3) Vocæ Κλαύδιου. (4) *Oiseli* Tab. xlii. Figg. 11, 12.

ostentantibus, adhibuere ; eandemque ob causam alii, adjecta vocali A, scripsere FÆ : Quod (3) Inscriptione *Veronensi* constat. Hoc autem infrequens, & consuetudini alienum.

Quod In-
scriptionum
& Nummo-
rum

IN Cenotaphio *Caii Pisano* legimus FELIX. In (4) *Gruteri* Thes. FEL. In *Reinesii* Syntagmate, (5) FELICISSIMVS, (6) FELIX. (7) INFELICI. Similiter in Nummis *Hadriani* FEL. AVG. i. e. *Felicitas Augusti* : In *Traiani* FELICITAS SÆCVLI : In *Juliae Mamae* FELICITAS PVBLICA, plus semel : In *Cl. Albini* FELICITAS : In *Antonini Pii* FELICITATI AVG. In *Gordiani* tertii SÆCVLI FELICITAS ; In *Hadriani* altero FELICITATI AVGVSTI : In *Elagabali* FELICITAS TEMP. In *Septimii Severi* FELICITAS PVBLICA : In *Antonini Pii* altero FELICITAS AVG. In *Hadriani* FELICITATI AVG. In *Domitiani* FELICITATI PROVINCIA RV M : In *Juliae Mæse* SÆCVLI FELICITAS : In *Faustinae* idem : In ejusdem altero TEMPOR. FELICITAS : In *Antonini Pii* TEMPORVM FELICITAS : In *Alex. Severi* & *Juliae Mamae* FELICIT-

AS

(3) *Cl. Dausquii* Orthographica : Voce FELIX. (4) *Gruteri* Thes. pag. cclxxii, 1, 3, 4, 5, 7, 8. cclxxiii. 1, 2, 3, 5- & passim. (5) *Class. Sept. Inscript.* xiv. (6) *Class. Oct. Inscript.* xxi. (7) *Inscript.* xxiii.

AS TEMPORVM: In *Constantini* M. FELICIA Auctoritate manifestum est.
 TEMPORA: In *Constantis* bis FEL. TEMP.
 REPARATIO: In *Constantii* idem: In *Constantis* altero, idem: In *Magnentii* FELICI
 TAS REIPUBLICÆ. Quæ quidem exempla, ex
 tribus *Oisellii* Capitibus, sumuntur omnia.
 Et cum Nummi ab eo recensiti, vel ex
 Archetypis expressi, vel ex probatissimis
 fide dignorum Antiquariorum operibus,
 ipso affirmante, selecti sunt, magnum
 huic argumento pondus ab iis accedit; ut
 à Nummorum, una cum Inscriptionum
 Auctoritate, probetur hujus Syllabæ cum
 E simplici Orthographia.

SÆCULUM é diverso hic cum Diph- Sæculum cum Diphthongo scribi oportere.
 thongo Æ; sic, ut in Nummis *Oisellianis*
 & *Gevartianis* abunde patet: Sic etiam
 in Lapidibus (1) *Gruteri*, ter: In *Arela-*
tensi, & in *Romano*; de quibus *Sponius*,
 in *Miscellaneis*. In *Valerii Probi* notis
 est SÆC. pro *Sæculares*. *Gifanii* &
Creechii Lucretius habet [*Sæcla Ferarum*.]
N. Heinsii Virgilius [*Sæclorum*] & [*Sæclis*.]
 ΚΕΙΝΩΤΑΤΟ *Bentleius* Horatii Carmen
 [*Sæculare*] nominat. Quare, si verbum
 hoc, (ut Grammatici quidam volunt) à
Senex, vel *Sequi*, trahat originem, inter-
 poni

(1) cccxxviii, 1.

Nummorum
& Inscripti-
onum aucto-
ritas, Libro-
rum & MSS.
illa major.

poni vocalem A, ut longior reddatur Syllaba, licebit opinari: Quæ Clariss. (1) J. C. Scaligeri sententia fuit, ducentis *Seculum* à *Sequor*; e Simplicem, in æ Diphthongum mutando. Totam hancce rem Orthographicam, his, ut opinor, omnibus perspectis, brevi complexus est excellentissimus (2) Spanhemius; [Felicitas, *sine Diphthongo*, (ait;) *contra*, *Sæculum* (non ut quibusdam recentioribus Criticis placuit, *Seculum*) Romanorum *more scribenda*.] Sane miratus sum aliquando, viros utique perdoctos, eosque non paucos, adeo Libros hac in re Lapidibus & Numismatibus præferre, quando Librorum MSS. fide longe maiorem esse Horum fidem & auctoritatem, luce clarius sit meridiana.

Classis Secunda Nummus Septimus.

Getae Troja
Nummo,

ALIUD Getae Numisma est, quod *Principi Juventutis* inscriptum, exhibet *Trojam*, sive Ludum illum Equestrem Puerorum, qui *Trojanus* appellatur; in quo *Geta*, cum Pueris duobus aliis

(1) De Causis L. L. Lib. 1. Cap. xxix. (2) Diff. 11, de præstantia & usu Numismatum Antiquorum.

aliis Patriciis eum à tergo sequentibus,
Equis quam maxime pernibus vehun-
tur. Ludus hic à (1) *Virgilio* graphice
describitur, de quo ita concludit.

Hunc morem cursus, atque hæc certa- Secundum
Virgilium,
signata 3
mina, primus

*Afcanius, longam muris cum cingeret
Albam,*

*Rettulit; & priscos docuit celebrare
Latinos,*

*Quo Puer ipse modo, secum quo Troia
pubes :*

*Albani docuere suos : Hinc maxima
porro*

*Accepit Roma, & patrium servavit
honorem :*

*Trojaque nunc, Pueri Trojanum di-
citur agmen.*

GETAM Equis gaudere, (quod ante Que statua
Bathonienfis
favet. dixi) monstrat hoc Numisma, & Equestri
Statuæ *Bathonienfi* favet maximopere.

Classis

(1) *Æneid. Lib. v.*

Classis Secunda Nummus Octavus.

Nummus
oct. Ludos
habet sacu-
lars, de
quibus

CEREMONIAS veteres Sept. Severus, sic, ut vix quisquam unquam magis, fervare studuit, earum cultor religiosissimus: Ideoque *Ludos Sæculares*, sæculo, & quod excurrit, jam exacto, celebravit. *Ludos* hosce septimos *Domitianus*, se xiiii & L. *Minucio Rufo* Coss. anno DCCCCLVII, testimonio (1) *Censorini*, fecit: Id est, Anno post N. C. secundum (2) *Pagium* 88; at secundum *Lloydium* nostrum, Episcopum *Wigorniensem*, (nam discrepant hac de re Chronologi hi longe Doctissimi) Anno (3) sequenti. *Ludos* Octavos (4) *Severus* exhibuit *Cilone* II & *Libone* Coss. i. e. Anno post N. C. 204. Horum Consulatum intercapedo fuit annorum minimum 116, neque iis Sæcula discerni possunt ἀπὸς, (quod tamen ab aliquibus factum) sed hosce *Ludos* sciendum est appellari *Sæculares*, quoniam plerumque semel fierent hominis ætate. Eorum modum enucleatissime descripsit (5) Doctiss. *Patinus*, bona cum fruge consulendus: *Domitiani*

Enucleatissime
Patinus.

(1) De Die Natali, Cap. xvii. (2) Critica-Historico-Chronol. Sæculo I. pag. 79, & 80. (3) Pag. 80. (4) Criticam *Pagii* Sæculo III. pag. 6. (5) Imp. Romanorum Numismata, pag. 119.

mitiani quinque Nummos idem edidit, quibus Sacrificium multiplex, quod in hisce Ludis fieri solebat, exhibetur. His e meis unum adiiciam, in quo *Domitianus*, in Suggestu sedens, Suffimenta mulieri cum puello dat: quod ostendit SUF. P. D. Suggestui adscriptum. Vide *Zosimum* Lib. ii. Huic Nummo similem habet *Oiselius* T. 99. quid in Nummis significat.

IN Nummo hoc *Severi*, Pater inter Filios, tanquam horum testes solemniū, ara illis interposita, sacrificat: Et ut honoris hujus Filios participes esse voluit, ita in perpetuam rei memoriam, variis Numismatibus eam exprimi curavit.

Classis Secunda Nummus Nonus.

IN alio *Victoria*, Tropæo imposita, expansis alis, coronat *Caracallum* & *Getam*; illum rogatum, hunc paludatum. *Patinus* incertum esse putat, utrum *Parthicam*, an *Britannicam* Nummus hic *Victoriam* celebret: At omne tollit dubitandi locum Inscriptio VICTORIÆ AVGVSTORVM. *Geta* enim *Augustus*, non nisi post expeditionem in *Britannias*, fuit appellatus: *Victoria* vero *Parthorum* multis annis ante reportata est. Quare

L *Victoria*

Victoriam
Britannicam Num-
mus exhibit.

Victoria in Numismate *Augustorum*, *Britannica* potius quam *Parthica* sunt intellegendæ.

NUMMI quatuor novissime dicti, una cum illo *Getæ* sub forma *Castoris* (de quo supra Pag. 3. & seqq.) à Doctiss. *Patino*, consummatissimo harum rerum arbitro, rarissimi habentur.

Getæ Nummorum Classis tertia.

Classis Tertia.

TERTIA Classis est Nummorum, quibus Urbes & Populi, *Getæ*, vel ob bonam ejus indolem, vel ab Severo Patre gratiam ut inirent, gratulabantur. Hi vero Cl. *Harduini* observato (1) ordine, ita se habent.

Getæ sanitas.

I. AΔPIΑΝΘΠΟΛΕΙΤΟΝ: in quo Numismate *Telesphorus*, (is autem *Æsculapii* seu Filius, five Nepos) sanitatem indicans: quæ *Getæ* vera esse videtur.

II.

(1) In Nummis Antiquis Populorum & Urbium illustratis.

II. ALTER eorundem, cum *Herculis* ^{Geta Herculi compa-}
Leonem suffocantis effigie : *Getam* enim ^{ratus.}
Herculi comparabant, de quo *Hyginus*. (1)
[Leonem Nemeæum, quem Luna nutrie-
rat in Antro Amphriso, atrox necavit :
Cujus pellem pro tegumento habuit.]

III. ΑΝΚΥΡΑC ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC ^{De Deo Luna.}
cum Dei *Luni* stantis effigie. De hoc
Deo non illepide *Spartianus*, sive potius
Capitolinus, in *Caracallo* [*Quoniam Dei*
Luni fecimus mentionem, sciendum doctis-
simis quibusque id memoriae traditum, at-
que ita nunc quoque à Carrenis præcipue
haberi, ut qui Lunam femineo nomine ac
sexu putaverit nuncupandam, is addictus
mulieribus semper inserviat : at vero qui
marem Deum esse crediderit, is dominetur
uxori, neque ullas muliebres patiatur insi-
dias. Unde quamvis Græci, vel Ægyptii,
eo genere quo Feminam hominem, etiam
Lunam Deam dicant, mystice tamen Deum
dicunt :] quem in locum vide Doctissi-
mos interpretes *Casaubonum*, & *Salmasium*.

L 2

IV.

(1) Fabul. xxx. Alium apud *Thespienses*, *Herculem* occidisse
Leonem, ejusque pellem sibi induisse, refert *Apollodorus*, Lib. 1 r.
§ 10.

Nummus
Ατταίων,

IV. ΑΤΤΑΙΤΩΝ; qui censente *Har-
duino*, *Phrygiae* populus est, & nomen à
cognomine sibi Palude, videtur haurire.
Sic enim *Stephanus*, Πόλις Φρυγίας ἔχουσα
λίμνην Ατταίαν λεγομένην. Habent hæc Nu-
mismata Fluvii desidentis Iconem, cum
Arundine, soli palustris indice, Ab Ατ-
ταίᾳ ducitur Ατταίτης.

Βυζαν-
τίων,

V. ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. Epigramma est
Π. ΣΕΠΤ. ΓΕΤΑΚ. Κ. id est, Πούπλιος Σε-
πτίμιος Γήτας Καῖσαρ. Ex altera parte ΒΥ-
ΖΑΝΤΙΩΝ, &c. *Europa* Tauro vehitur,
quo Typo situs, ad *Bosporum*, urbis in-
dicatur.

Vox in
Nummo Ge-
tae quid sig-
nificet.

VI. ΓΕΤΑΚ. ΑΥΓ. *Geta Augustus*. ΒΥ-
ΖΑΝΤΙΩΝ, cum Uva, vini apud eos
abundantiam ostendente. *Gulosum* fuisse
Getam, *cupidum Ciborum*, & Vini varie
Conditi, supra traditum est à *Capitolino*.
An hujus ergo, *Byzantini Getae* Vinum
honorarium misere, eoque bonam in
partem accepto, Numisma hocce cufum?

Bassianus &
Geta, Ro-
mulo &
Re.no

VII. C. J. C. A. D. D. id est, Co-
lonia Julia Caesar Augusta, Decreto Decu-
rionum. In hoc Nummo Lupa Romu-
lum & Remum lactat. Videtur respicere
Caracallum

Caracallum & Getam, tanquam Romæ *Significan-*
tur.
Alumnos.

VIII. C. L. I. COR. i. e. *Colonia* *Exercitati-*
onum amalis
Geta.

Laus Julia Corinthi : Cum Dianæ Vena-
tricis Effigie. Tria fuere *Corinthi* hujusce
Dæ Tempia ; ut ex *Pausania* patet : In
quibus singulis *Dianæ Jaculatricis* Imago
fuit. Hoc autem Typo hæc *Colonia*
Geta, qui, ἐσπυδακῶς τε περὶ παλαίστραν καὶ
γυμνάσια ἐλάθεα. i. e. versatus est in *Pa-*
laestra ac reliquis ingenuis exercitationibus
(quarum Venatio semper in præcipuis
existimata fuit) se posse commendare,
non immerito censeatur.

IX. ΔΑΡΔΑΝΙΩΝ. Δάρδανος *secun-*
dum *Stephanum*, πόλις Τρωάδος : A *Mela*
dicitur *Dardania*. Incolæ sunt Δαρδάνιοι :
quorum hoc Numisma.

Dicuntur illi (2) Αλεκλερόνων μάχην, i. e.
Gallorum gallinaceorum pugnam, in
Nummis habere ; & hunc *Geta* Num-
mum ita fuisse cufum, innuere videtur
Harduinus : Cujus sententiæ favet id,
quod

(1) *Herodian. Lib. iv. Cap. iv.*

(2) *Ful. Pollucis, Lib. ix. Cap. vi.* Porro hac de re vide *Ælian-*
um Lib. ii. Cap. xxxii. cum Notis *Schefferi* : Præcipue vero
Doctiss. Gefnerum de Avibus, pag. 514.

Coturnicium
pugna.

quod ab (2) *Herodiano* traditum, de *Geta* & *Bassiani* Fratrum, δι' ὁρτύγων μάχας & ἀλεκτρούων συμβολάς, exorta discordia. (3) *Veteribus* erant ἀλεκτρονογέτροι & ὀρτυγέτροι, qui nempe Gallis huiusmodi Gal-
linaceis & Coturnicibus ad pugnam alen-
dis, occuparentur. Hodieque *Neapoli*
aliisque *Italiae* urbibus, fervari ad certa-
mina Coturnices, uti olim *Gladiatores*,
ex *Aldrovando* constat.

Geta salus
Nummo o-
stenditur.

X. ΔΙΟΚΛΕΠΕΙΤΩΝ *Geta* Nummus,
cum *Æsculapii* stantis effigie. Apud (4)
Plinium, *Dioshieretarum* mentio.

Nummus
Ἐλαϊτῶν

XI. ΕΛΑΙΤΩΝ Nummus, in quo
præter *Aurelii Antonini* nomen, ΠΟΤ-
ΣΕΠΤΙΜΙΟΣ ΓΕΤΑΣ ΚΑΙΣ. cum Ca-
pitibus *Antonini* & *Getae*. Est autem
Ελαία Civitas *Asiae*, per quam *Caicus* ela-
bitur. Ab ea dicuntur Incolæ Ελαῖται.
Cum *Severus* in oriente multa præclare
gessit, mirandum non est ejusce Filiis,
quos participes honorum esse voluit, hoc,
ut alia complura, cudi Numisma.

XII.

(2) Lib. iii. § xxxiii. (3) Vide *Pollucem*, Lib. vii. Cap. xxv,
Segment. 136; & in eum locum *Jungermanni* Notas. Ed. *Hes-*
sen (4.) Lib. v. Cap. xxix.

XII. ΕΦΕCΙΩΝ. ΤΡΙC. ΝΕΟΚΟΡΩΝ.

ΚΑΙ. ΤΗC. ΑΡΤΕΜΙΔΟC.

id est, interpretante Cl. (1) *Harduino*,
 (Ephesiorum, qui ter Cæsarum Neocori;
iidem Dianæ perpetui] ΝΕΟΚΟΡΟΙ
 erant, qui fanum alicui Deo, vel Au-
 gustorum Majestati erexissent; vel Sacra
 totius Provinciæ communia, pro salute
 principis ibi facerent; vel communia
 edi certamina curarent: idque vel Sena-
 tus Consulto, vel gratia Principis. *Ephesii*
Ludos, five Sacra, five Certamina *ter*
 (ut ostendit ΤΡΙC) edebant, in honorem
Getae & Caracallæ, quorum gratia cufum
 hoc Numisma. De *Neocoris* vide Doctiss.
Harduinum Nummo ΑΒΟΛΛΑΙΩΝ
 ΝΕΟΚΟΡΩΝ. (2)

De Neocoris

XIII. ALTER est ΕφεCιωΝ Nummus
 (cujus figuram (3) *Patinus* exhibet) cum
 Apri, qui *Dianæ* Venatricis Symbolum
 esse creditur, sagitta transfixi Effigie.

Geta venator.

XIV. ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΠΟΛΙC. ΕΛΓ. *Getae*
 Nummus, ex Cimelio Regio. (4) *Plinius*
 [*Helgas*, oppidum, quæ *Germanicopolis*,
 alio nomine *Booscæte*,] in *Bithynia*.

Booscætes
Nummus.

XV.

(1) In hoc Nummo.

(2) *Knowledge of Medals*, p. 68.(3) Inter Numismata *Getæ*.

(4) Lib. v. Cap. xxxii.

XV. ΖΗΤΙΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

ΣΕΠΤΙΜΙΟΥΣ ΓΕΤΑΣ ΚΑΙΣΑΡΑ

Et in aræ Segmento,

ET PMB.

ΖΗΛΙΤΩΝ
Nummus.

In Numismatum antiquorum Sylloge, *Londini*, Anno MDCCVII impressa, Tab. IV. Figura tertia est hujusce *Getae* Nummi, rari utique, & à viris literatis multum æstimati. Facies amabilis, utpote Juvenis pulcherrimi; sed Nasus eminentior, quam in Lapide *Bathonienfi*, vel in Nummis. Altero latere stat *Geta*, radiatus, in Quadriga. De Inscriptione non convenit: (1) Alii namque ΖΗΛΙΤΩΝ, alii ΖΗΤΙΤΩΝ legunt. Illi rectius; fuit enim in Ponto *Zela*, de qua (2) *Plinius*: Nul-la vero urbs *Zetis*. Literarum in Segmento PMB rationem reddere non queo: Notant Annum CXLII. qui cum A. U. C. DCCCXLIX incidit: At *Geta*, sæculo circiter integro post Natus, A. U. C. quasi DCCCL, juxta Epochom Urbis *Zela*, Anno CCXLIII. *Cæsaris* dignitatem accepit. In Chronologia vitium est adeo manifestum, ut mirari subiit Nummum, non uno nomine vitiosum, tam in pretio esse.

ΗΛΙΟΥ-

(1) *Acta Eruditorum* Mensis Januarii, A. MDCCXI. (2) *Lib. vii* Cap. iii.

XVI. ΗΛΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Heliopolis* ^{ΗΛΙΟΥΠΟ-}
 civitas *Aegypti*, in ejus cum *Arabia* con- ^{ΛΕΙΤΩΝ}
 finio; unde nunc illi, nunc huic à ^{Nummis.}
 Geographis attributa, & à *Stephano* du-
 plex, sed male, putabatur. [Unum (ait
 (1) *Plinius*) præterea intus, & *Arabiae*
conterminum, claritatis magna, Solis op-
pidum.] A (2) *Mela* [*Solis Urbs*] ap-
 pellata est. Hodie *Belbesa*, in Præfectura
Mansoura. Multum hisce regionibus *Se-*
verum occupari constat ex *Xiphilini Dione,*
Herodiano, & *Spartiano*: Constat eum,
 celebratis sæcularibus Ludis, in orientem
 exercitum duxisse; (3) ubi rebus pro-
 spere magna ex parte gestis, (*Augaro* ni-
 mirum *Osrhænorum* Rege liberos obsides
 tradente, & *Artabano* victo) in (4) *Aegy-*
ptum profectus est; cujus mirabilia per-
 scrutatus, & *Libros*, in quibus arcana
 continerentur, ex *Adytis* fere omnibus
 auferri jubens, *Romam* reversus est, (5)
Filios jam puberes secum adducens. Ex-
 peditione tam magnifica & gloriosa capti
 proculdubio ^{ΗΛΙΟΠΟΛΙΤΑΙ}, Numisma hoc
 cufere, in quo *Caracalla* & *Geta* Capita,
 cum Sole inter utrumque medio, dicantur

M

tur

(1) Lib. v. Cap. ix. (2) Lib. iii. Cap. 14. Lin. 32. Ed. *Exon.*
 (3) *Herodiani* Lib. iii. §. xxvii. (4) *Dio Xiphilini* in *Severo*. (5)
Herodian. Lib. iii. §. xxxi.

Diversa eodem Nummo
Capita pretii-
um ejus au-
gent.

tur Imperatori. Diversa eodem Nummo
Capita, illius pretium magnopere augent:
Quod *Ανδρὲ ἀγνώστῳ*, sed perquam erudito,
(6) Auctori de re Nummaria Libelli, Gallice
scripti, referimus acceptum. In Gruteri
Thes. extat Inscriptio, cujus hoc initium,
EX. IVSSV. I. O. M. HELIOPOLITANI, &c.

COL. HEL-
Nummus.

XVII. COL. HEL. Alium Geta
Nummum, verbis obscuris COL. HEL.
signatum, Coloniae *Helviorum* attribuit
Patinus; sed perperam: Coloniae eum
Heliopolitanæ, ex æquo adjudicat *Doctiss.*
Harduinus.

Ἡρακλεί-
ας ἐν Πόν-
τῳ.

XVIII. ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΕΝ ΠΟΝΤῳ.
Geta Nummus, qui *Bacchum* cum Pate-
ra, in dextra, & Uvis, (*Harduino* tra-
dente) in læva gerit. *Heracleas* plu-
res fuisse nemini non notum; imo quidem,
inquiens *Patina*, xxiii: sed hoc [oppidum
Heraclea Lyco Flumini appositum;] ut ex
Plinio (7) patet, *Ponti* cognomen habuit
à vicino mari, Ponticaque Provincia.
Dicitur hodie *Penderachi*. [Mariandyno-
rum Urbs, (secundum (8) *Melam*) ab
Argivo, ut ferunt, Hercule data: Hera-
clea vocitatur.] Proxime vicini Mari-
andynis

Pausanias
in Messenia-
ciæ.

(6) Pag. 47. Ed. Anglicana. (7) Lib. vi. Cap. 1. (8) Lib. 1.
Cap. xx. Lin: 12.

andynis, sunt *Bithyni*: [Severus Imp. ^{Corrigitur Spartianus.}
Heraclitum misit ad obtinendas Bithynias]
 Auctore (1) *Spartiano*. Ita enim legendum,
 non *Britannias*, quod Doctiss. *Salmasius*,
 in *Notis ad Pescenninum Nigrum*, confir-
 mavit. De *Baccho*, & *Uvis*, *Geta* gratif-
 icimis, supra diximus.

XIX. ΘΕΛΠΟΥΣΙΩΝ Nummos *Ge-* <sup>Θελπούσι-
ων Num-
mus,</sup>
a permultos, ita signatos, se vidisse tra-
 cit *Harduinus*. *Thelpusa* (nonnunquam
 appellata Θάλπουσα,) Regio fuit, affirmante
 (2) *Plinio*, in *Arcadia*; ad Fluvium *Ery-*
nanthum, affirmante (3) *Pausania*; cum
 ejusdem nominis Urbe Θάλπουσα, inquit
Stephanus, πόλις τῆς Ἀρκαδίας Ὀρχομεύ. A
Nympha nomen accepisse narrant, *Lado-*
is Filia. Eminuit in præcelso tumulo,
 etate *Pausaniae*, magna ex parte deserta:
 Quandoquidem Forum, quod olim fuisse
 dicunt in ipso Urbis Umbilico, in extre-
 mo, inquit Ille, (3) nunc recessu est.
Esculapii, & duodecim Deorum, ibi de-
 labrum erat; sed ætate solo pæne æqua-
 rum. An Imp. *Severus*, qua fuit muni-
 ficentia, Rudera hæc restituit, & ob eam
 Numismata hæc percussa?

M 2

XX.

(1) In *Severo*. (2) Lib. iiii. Cap. 6. (3) In *Arcadiis*.

Θυατε-
ρω
Nummus,
ejusque ra-
tio.

XX. ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ ΝΕΩΚ. *Thy-
atira*, Urbs *Lydiae*, *Pelopia* aliquando &
Eubippa, teste (1) *Plinio*, cognominata;
Lycos Flumine adluitur. Una ex septem
Ecclesiis *Asiae*, in *Apocalypsi* memoratis.
Meminit illius *Strabo*, (2) tanquam *Ma-
cedonum* Coloniae, quam ultimam *Mysso-
rum* esse volunt nonnulli. Hodie *Turcis*,
Akbissar. Equos illam aluisse generosos,
ex nomine *Eubippa* constat: Ideoque *Ge-
ta* nostro, Equorum amantissimo, forsi-
tan acceptior. Habet hoc Numisma vas,
apud *Tristanum*; ex quo *Palmae* binæ ex-
surgunt. *Palma* *Victoriae* in certamini-
bus signum; hic, uti videtur, est *Eque-
stris*, hujus Civitatis Equo, a *Geta*
adeptæ.

Ιαλίων
Σκαμάν-
δος.

XXI. ΙΑΛΙΕΩΝ. ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΣ. *Ge-
ta* hoc Numisma vidit *Doctiss. Hardui-
nus*. *Scamander*, vel *Scamandros*, Flu-
vius *Troados* in *Helleponticum* mare
ex *Ida* profluens, *Xanthus* olim appella-
tus est.

Ὁν Ξανθόν καλεῖσθαι Θεοί, Ἄνδρες δὲ Σκαμάνδρον.
ubi *Diis* nomen vetustum, hominibus recens

XX

s M

Homerus,

(1) Lib. v. Cap. 39. (2) *Strabo* Lib. xiii,

Homerus; suo more, assignat. Ἰλίου ha-
bet τὸ ἐθνικὸν Ἰλιδεῖ.

XXII. ἸΟΥΛΙΟΠΟΛΕΙΤΟΝ. E-
rant illi *Bithyniae* Populus. [*Julio-politæ* Ἰουλιόπο-
λιτῶν.
in *Bithynia*] (1) *Plinius*. Ex pluribus
huiusce Populi Numismatibus unum est
Getae, cum Dei *Luni* Effigie. De Epi-
cœno hocce Deo vide supra Pag. 75. Plu-
rima vero a vide expectamus à viro Doctiss.
Gisb. Cupero, cuius sub manibus (qui
antiquorum Theologiam optime potest
explicare) Differtatio est, cum publico
nondum communicata. *Julio-polis* (2) à
Gleone condita, & denominata est: Is
primum ab *Antonii* partibus; deinde
Cæsaris stetit; à quo factum est, ut ex
Latrone *Cleo* Reguli speciem indueret:
Deinde Sacerdotium accepit, & Gula
periit: Esu nempe, contra fas piumque,
supra modum Carnis suillæ.

XXIII. ΚΑΛΧΑΔΟΝΙΩΝ. Nummi Καλχαδ-
ων.
sunt *Getae* cum effigie *Apollinis* & Arbore
Lauri, & Ara. *Harduinus*. *Calchedon* oppi-
dum *Asie*, ex adverso *Byzantii*. *Turcis*
hodie *Kadikioi*, non procul à *Scutari*.
Vide Figuram in *Patino*.

XXIV.

(1) Lib. v. § xl. (2) *Strabo*, Lib. vii.

Κλαζο-
μένων.

XXIV. ΚΛΑΖΟΜ. Hunc *Geta* Num-
mum, majori forma, é Cimelio Regio,
profert *Hardmius*. *Jonia* Urbs *Clazo-*
mena, hodie *Kelisman* appellata, (priori
nomine non multum mutato) ad finem
Smyrneum est, in Isthmo pæne Insulæ.
De Nummi ratione nihil habeo dicere.

Κλεωναί-
ων.

XXV. ΚΛΕΩΝΑΙΩΝ. Nummus habet
Palladis effigiem. Duo eodem nomine hu-
jus Populi fuere Oppida, alterum ad mon-
tem *Athos* in *Macedonia*, de quo (1) *Me-*
la, & ad eum Tabula, in Editione *Ex-*
oniensi accuratissima, No. 28. alterum in
Achaia, medium inter *Corinthum* & *Ar-*
gos; de quo (2) *Strabo* τῆς εὐχαιρίας καλῶς,
& ποτὶ δοκεῖ ἁπλοῦς καλεῖται, i. e. pulchre mu-
ris ornatos, & *Cleonas* bene conditas esse:
At de iis (3) *Pausanias* πόλις ἐστὶν ἡ μεγάλη.
Urbs est non utique magna, post tot sæcu-
la forsân ætate ruinosa. Vide *Cellarii*
Notitiam Orbis Antiqui, Tab. 20. Nihilo-
minus hosce *Cleoneos*, novissime dictos,
hoc Nummo significari, non est impro-
babile, quoniam (ut *Pausanias* inquit)
ἐν ταυθαῖς ἐστὶν ἱερὸν Ἀθηνᾶς. Ibi fuit *Aedes Mi-*
nervæ, cujus in hoc Nummo effigies.

K O P-

(1) Lib. ii. Cap. ii. (2) Lib. 8. (3) In *Achaicis*.

ΚΟΡΚΥΡΑΙΟΙ uti Severo Imperat. & Κορυαί-
Caracalla, sic etiam *Geta* Nummos ob-
 tulere : quorum duo apud *Patinum*.

XXVI. ΚΤΗΡΑΙΣΣΑΙΩΝ. Urbs est Κυταισ-
Messenia, in sui nominis Sinu *Cyparissio*.
 & quidem, affirmante (1) *Plinio*, LXXII.
 millium passuum circuitu. Ἐστὶ δὲ ἡ Ἀβάλ-
 λων ἐν Κυταισσίαις ἱερὸν, ἡ Ἀθλῳᾶς ἐπὶ κλησὶν
 Κυταισσίας, i. e. *Extat ad Cyparissias*,
Apollinis Templum, ἔρ *Minervæ cognom-*
ento Cyparissæ.

XXVII. ΚΟΙΝΟΝ ΚΤΗΡΙΩΝ, i. e. Κοινὸν
Commune (scil. Urbium) *Cypriorum*. Plures Κυπρίων.
 istiusmodi sunt Nummi. Ita Κοινὸν Μακε-
 δόνων, Κρητῶν, Λεσβίων κοινόν. Cum decreto
 communitalis ederentur certamina, ho-
 rum memoria, voce Κοινὸν impressa Num-
 mo, servata est.

XXVIII. S E P. C O L. L A U D. M E-
 T R O. Quæ verba sunt in Nummi corona
 laurea, & denotant *Septimia Colonia Lau-*
dicea Metropolis, *Septimii Geta* in hono-
 rem percussi. Alium *Geta* Nummum
 exhibet *Patinus*, cum Epigraphe ΛΑΟΔΙ-
 CEON.

(1) Lib. iv. Cap. vi

CEON. Et Characteres in eo notat partim Latinos, partim Græcos.

Λέσθων
Nummus,

XXIX. ΛΕΒΕΔΙΩΝ. In *Ionia* Nummus. Apud quos Certamina, in honorem *Bacchi*, quotannis celebrabantur. Quam *Getæ* conveniens sit hoc Numisma, supra de eo Vini cupido, notavimus.

Μήθυμ-
ναίων.

XXX. ΜΗΘΥΜΝΑΙΩΝ. Nummus *Getæ* Fortunam habens, cum Temone & Copiæ cornu. Μήθυμνα πόλις ἐν Λέσῳ, ὁ πο-
λίτης Μήθυμναῖος. i. e. *Methymna Urbs in
Lesbo Ins. Civis Methymneus*. Stephanus
Byzantinus. Propertius (1)

———*Methymnæi grata Saliva meri.*

Ubi *Broukhufius*, *Cantabrigienses*, & *Poe-
tarum Corpus Londinense* legunt *Graia*.
Prior Lectio probabilior, quæcum concor-
dat (2) illud *Hon. Servii* [*Lesbos Ins. cujus
Civitas Methymna Vinum habet pretiosiss-
imum.*] Nisi ex *Scaligeri* sententia, Vi-
num intellegatur à (3) *Celso* dictum, *Salsum
Græcum*.

XXXI. ΜΥΛΑ-

(1) Lib. iv. Eleg. viii. (2) Ad *Virgilii* Versum 90, *Georg.*
ii. Lib. (3) Lib. iii. Cap. vi. Vina fere omnia sale *Græci* condie-
bant. *Athenæus* Lib. i. Pag. 32. *Cato de R. R.* § xxv. *Plautus*
Rud. Act. ii, Sc. ult. *Plinius* lib. xiv. Cap. viii. *Columella* Lib. xii.
Cap. xxv. *Palladius* L. b. xi. Tit. xiiii.

XXXI. ΜΥΛΑCΕΩΝ cum Effigie Μυλασίων.
 Templi ; apud *Sponium* in Itin. *Athen.*

XXXII. ΝΑΞΙΩΝ. Nummus in Ναξίων.
 quo *Fortuna* sculpta est. *Naxos* una
Cycladum, quæ *Liberum* coluit, affir-
 mante (1) *Lactantio*. Erant & in *Sicilia*
 ΝΑΞΙΟΙ, sed priorum hunc fuisse Num-
 mum contendit *Harduinus*.

XXXIII. ΚΟΙΝΟΝ. ΝΕΟΚΑΙC. Νεοκαισι-
ΜΗΤΡ. ΕΤ. ΡΜΒ. Κοινὸν Νεωκαισαρείων ῥέων.
 ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC, i. e. *Commune Neocæsarien-*
sium Metropolis. Anno cXLII. *Neocæsa-*
ream, Urbem *Cappadociæ*, *Lycus* præfluit,
 ut *Plinius* (2) inquit. Literæ Numerales
 ΡΜΒ. annum Libertatis, à *Vespasiano* ei
 concessæ, videntur significare.

XXXIV ΝΙΚΑΙΕΩΝ. Erat horum Νικαίων.
Nicæa, Urbs primaria *Bithyniæ*, à Mari
 semota, Concilio primo generali notissi-
 ma ; ab altera, ejus nominis Civitate,
 quæ (secundum (2) *Plinium*) oræ fuit
 propior, diversa. Nummi hujusce Populi
 duo fuerunt *Getæ* inscripti, quorum alter
 N Hercu-

(1) De Falsa Religione, Lib. i. § xv. (2) Lib. v. Cap.
 xxxii.

Herculem, alter *Palladem* armatam habet: Hujus figuram videre licet in *Patino*. De octo *Nicæis* Urbibus vide *Stephanum Byzantinum*.

XXXV. ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ. ΠΡΟΣ. ΙΣΤΡΟΝ,
Ε Τ

XXXVI. ΟΤΑΠ. ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ. ΠΡΟΣ.
ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ. Nomen habet hæc Civitas ab
Ulpio Trajano: Sita est ad *Mestum* am-
nem, in Thracia. Vide Doctiss. *Hardui-
num* in Notis ad *Plinii* Lib. iv. N. liv.

XXXVII. ΠΑΤΤΑΛΙΩΤΩΝ. Erant Illi
Thraciæ Populus, cujus tres Nummi sunt:
In eorum uno *Mercurius* insidet *Arietis*;
in altero *Calathus* Fructuum est; in
tertio *Uva*: Quæ quidem omnia *Geta*
nostro satis conveniunt. Vide secundæ
figuram in *Patino*.

XXXVIII. ΠΕΡΓΑΙΩΝ. Πέργη, πόλις
Παμφυλίας. τὸ ἐθνικὸν, Περγαῖος. Ita *Stepha-
nus*. Erat ibi *Fanum antiquissimum* &
sanctissimum, (Cicero in (1) *Verrem*)
quod *Dianæ* fuisse (2) *Strabo* affirmat.
Hinc *Diana* (3) *Pergæa*; hinc *Apolloni-
us*, *Pergæus*. XXXIX.

(1.) Lib. i. § xx. — Lib. iv. § xxii. (2) Lib. xiv. (3) *Mela*
Lib. i. Cap. xiv.

XXXIX. ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ. ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Περειθί-
 (4) *Herodianus* & (5) *Dio Xiphilini* refert, ων.
Severum Imp. capto *Byzantio*, Regionem
 omnem, quæ ejus sub Ditione fuit, *Perin-*
thiis concessisse, ipsamque adeo Urbem
 iis subjecisse.

XL. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΝ. ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ.
 ΝΕΩΚΟΡΩΝ. *Perinthii* Ludos Phila-
 delphenses, in *Getæ* & *Caracallæ* gratiam
 edidere.

XLI. ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ. ΝΕΩΚΟΡΩΝ.
Getæ Nummus in quo vas scalptum, ma-
 lis refertum.

XLII. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ. ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ.
 ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Ludi hoc Nummo si-
 gnificati, à Fratrum Concordia, non tam
 perfecta, quam optata, nomen accepere.

XLIII. ΠΕΤΡΑ. ΜΕΤ. *Getæ* hoc Nu- Πέτρα.
 misma ab *Harduino* omisum, cum pub-
 lico communicavit Auctor Numismatum
 Antiquorum Sylloges, Anno MDCCVIII,
Londini editæ. *Petra Nabatæorum Me-*
 N 2 tropolis,

(4) Lib. iii. § xix. (5) In *Severq*, xxi.

tropolis, unde ea pars *Arabiae Petraea* nuncupatur : Vicit autem *Arabiam Severus*, unde dictus est *Arabicus*.

Περυσσε-
ων.

XLIV. ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ. *Prusa* sub *Olympo* Urbs in *Bithynia*, ab *Hannibale* condita ; secundum (1) *Plinium* : Sed rectius, secundum *Harduinum*, opinemur, dum à patria profugum hospitio *Bithyniae* Rex *Prusias* exciperet, eum condendae urbis operibus praefuisse : (2) *Strabo* enim affirmat *Prusiam* hanc urbem condidisse. In ea claruit *Asclepiades*, ut ex *Reinesii* patet Inscriptione, Classe xi. § iv. ubi de variis eo nomine Medicis doctissime ab Auctore πολυμαδεστάτω lucubratum. (3)

Περυμνησ-
ίων.

XLV. ΠΕΡΥΜΝΗΣΕΩΝ. Περυμνησία πό-
λις Καρίας. — — — τὸ ἰθὺς κδγ, Περυμνησίδης. Ita *Stephanus*.

Ptolemais.

XLVI. ΠΤΟΛΕΜΑΙΣ. COL. PTOL.
M. Quatuor hujusce nominis Civitates sunt ; quarum hæc *Cyrenaica* nomen à *Ptolemæo* conditore accipit. Vide hujus Nummi figuram inter *Romanorum* Impp. Numismata à *Patino* edita.

XLVII.

(1) Lib. v. Cap. xxxii. (2) Lib. xii. § 564. (3) Vide Clariss.
Salmæsi Plinianas Exercitationes, Cap. xliii.

XLVII. CAMION. Occo Getæ & Ca-^{Caίαν.}
racallæ Nummum exhibet, in cuius Epigra-
 phe sunt ΝΕΟΙ ΗΛΙΟΙ. i. e. *Novi Soles.*
 Sic eam legit *Harduinus*, & *novi anni*
initio eum cudi opinatur. Nisi simplici-
 us, uti *Novus Bacchus Caracalla*, *Nova*
Venus Julia, *Nova Ceres Sabina* passim
 appellatur, ita in hoc Nummo *Novi Soles.*

XLVIII. ΟΤΑΠΙΑΣ. ΣΕΡΔΙΚΗΣ. ΣΕΡΔΙ-
Sardicam esse vult *Harduinus*, Urbem ΚΗC.
Thraciæ, ab *Ulpio Trajano* cognomina-
 tam. Lectioni huic, (1) *Gruteri* favet
 Inscriptio, in qua DIOGENES ——— NAT.
 THRAX. CIVITATE SERDICA, & (2) *Am-*
miani Marcellini [*Nobilis Serdica.*] in
 quorum utroque locum habet [e]. *Tripto-*
lemi Effigies est in Nummo, qui binis Dra-
 conibus in Curru trahitur.

XLVIII. ΣΙΔΗΤΩΝ. *Sida Pamphy-* ΣΙΔΗΤΩΝ.
liæ Metropolis, à (3) *Strabone* ΣΙΔΗ dicta,
 nunc *Scandalor*. Ὁ πολίτης, ΣΙΔΗΤΗΣ. *Ste-*
phanus.

L. ΣΙΚΤΟΝΙΩΝ. Populi *Achaia*, ΣΙΚΤΟΝΙ-
Corin- ων.

(1) Pag. 540. No. 2. (2) Lib. xxi. Cap. x. (3) Lib. xiiii.
 § 664.

Corinthis vicini; cui, *Corinthus* deleta à *Mummio*, ludorum Isthmicorum cura (1) commissa fuit. Oleo abundavit *Sicyonia*, & Marmoris & Metallorum officinis. Horum forte aliquo *Geta* se commendare visa est. In Nummo, *Salutis* collo Serpens involvitur; dextera tenentis Pateram; Quod in eo Symbolum videtur respicere Oleum magni usus in re culinaria; quando veteres, sic, ut nos Butyro, cibos fere omnes (2) Oleo coxerint: Unde malis de *Cocis* [*Operam* & *Oleum* perdere] Adagium.

Sinope.

LI. C. I. F. SINOPE. AN. *Colonia Julia Felix Sinope*, est illa *Chalybum* Urbs, *Cynici Diogenis* patria. Coloniam eo deduxit Imp. *Severus*, ut tradit (3) *Ulpianus*. AN conatur annum exprimere, sed defunt Literæ numerales. Vide hunc Nummum in *Patino*.

*Κυρραι-
ων.*

LII. ΚΜΤΡΝΑΙΩΝ. ΠΡΩΤΩΝ. Γ. ΝΕΩΚΟΡΩΝ. ΤΩΝ. ΣΕΒΑΚΤΩΝ. Sunt hi Augusti *Geta* & *Caracalla*, quorum in gratiam Ludos jam tertium edidere, & sacra fecere *Smyrnaei*.

LIII.

(1) Vide *Pausaniam* in *Corinthiacis* (2) *Is. Casauboni* Animadversiones, in *Athenai* Lib. x. Cap. xiii, (3) *D. de Censibus*, Tit. xv.

LIII. Est & *Getæ* Numisma, cujus Figuram videre licet in *Patino*, cum Inscriptione sat difficili explicatu. In medio *Bos* est; supra *STA*; infra *BOV*. Duo hic Oppida significari vult *Harduinus*, *Stabias* Stabiarum & *Bovillas* & Bovillarum: Hoc in *Latio* Mediterraneum, in *Via Appia*, decimo circiter à *Româ* Lapide; (de quo vide *Cluverii Italiam Antiquam*, Lib. iii.) Illud in *Campania*, non procul à mari, Sinu nimirum ejus medio. [*In Campano autem Agro, ait* (1) *Plinius*, *Stabiæ oppidum fuere, usque ad Cn. Pompeium & L. Catonem Consules, pridie Calend. Maii, quo die L. Sylla Legatus Bello sociali id delevit, quod nunc in villam abiit* ;] *Surrentum* inter & *Pompeios*. Dicitur hodie *Castel à mar di Stabia*, & Episcopali Dignitate insignitur; quas tamen *Novas Stabias* Vir Doctiss. *Nic. Lloydius* non procul à veteribus fuisse conditas, nescio quo auctore, (2) affirmat. (Vide *Cluverii Italiam, Antiquam*, Lib. iiiii. & ad eum *Campaniæ Tabulam*) Vicinum Litus *Stabianum* à (3) *Seneca* dictum est, & de eo (4) *Silius*,
Lætæq; complebant Stabiarum Litora plebes.
 De

(1) Lib. iii. Cap. v. (2) Dictionario Geogr. voce *Stabia*.
 (4) Lib. xiiii.

De vocis Orthographia non convenit: (6) *Galenus* nullum habet in initio Sigma, sed *Ταβίαις*, *Ταβίαις*, *Ταβίαις*, idque plurifariam: Sic, ut ejus Interpres, ut & (7) Epitoma-
tor *Lacuna*: (8) *Suidas* etiam habet *Τάβεια*,
ὄνομα πόλεως, i. e. *Tabia*, *Nomen Urbis*;
sed an hujusce, non certo scio. Contra,
sunt qui primo *Σταβίαις*, *τὰς Σταβίαις*, scribi
contendunt, & à Librariis Sigma demum
omitti, sicque in alios Casus Erratum ir-
replisse. Hisce favet, quod in utroque
Plinio, quod in *Ovidio*, quod in *Silio*,
Columella, *Symmacho*, *Tabula Peutingeri-
ana*, & passim alibi Sigma retineatur;
adeoque in *Everb. Vorstii Galeno* (de quo
(9) *Cluverius*) cum Mss. *Romæ* & *Venetis*
comparato, Sigma in marginibus scriba-
tur. A Voce ad Typi rationem transeo:
Celebre olim fuit in Medicina *Lac Sta-
brianum*, idque *Galeno* teste: Usus est qui-
dam Ulceribus scatens (ait (6) ille) ad *Ta-
bias* Lacte *θαυμαστὴν ἵνα δυνάμιν ὅντως ἔχοντι καὶ
καὶ μάλιστα ἐπὶ πνεύματι* i. e. *quod & mirificam
plane vim habet, nec sine causa predicatur.*
Lactis hanc excellentiam ille derivat à
Loco satis edito, ab Aere sicco, à Pascuo pe-
coribus salubri, & Mari vicino. (10) *Sym-
machus*

(6) De Methodo Med. Lib. v, (7) *And. Lacuna*, Pag. 867.
(8) Voce *Ταβία*. (9) *Italia Antiq.* Lib. iiii. (10) Lib. vi.
Ep. xvii.

machus Filios Juvenes, imperante Medico, ad *Stabias* misit, [ut reliquias longa egri- <sup>Lac Stabi-
anum mede-
tur Ulceribus</sup> tudinis armentali Lacte depellant.] *Sta-*

bias & *Surrentum* mons interjacet à *Pro-*
copio (1) dictus τὸ γάλακτος ὄρεος, i. e.
Lactis Mons; à (2) *Cassiodoro* [*Mons*
Lactarius.] Proculdubio à *Lactis* in eo
bonitate. Ut autem hæc à boni fucci
Herbis magna ex parte oritur, ita é con-
trariis (ut puta *Helleboro*, *Mercuriali*, &
istiusmodi aliis) secundum (3) *Dioscoridem*,
γάλα, quale in *Vestinis*, ἀναλρεπτικὸν σμάχου,
καὶ ναυτίας ποιντικὸν γίνεσθαι, i. e. *Lac evertendi*
Stomachi vim habens, atque nauseosum:
Adeo nempe verum est, *Quale Pascuum,*
tale Lac. Pecora, quæ in Colle ad *Stabi-*
as pascebantur, Boves esse, tradit (4) *Ga-*
lenus. In Nummo hoc unius est Imago,
ut Gregem repræsentet: Veterum more,
qui id, quod proprium vel pretiosius habe-
bant, (ut Equum *Carthaginenses*, Uvam
Perinthii, Pruna *Damasceni*, Cuniculos
Hispani) Nummis suis insculpere solebant.

LIII. ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΕΩΝ. *Stratonicea*, <sup>Nummus
ΣΤΡΑΤΟΝΙ-
ΚΕΩΝ.</sup> Urbs *Macedoniæ*; ab *Adriano* instaurata
fuit, & dicta *Adrianopolis*. Vide Num-
mi

(1) *Rerum Gothic.* Lib. iv. Ubi de hoc lacte fusius. (2) *Varior*
Lib. xi. Ep. x. (3) *Lib. ii. Cap. lxxv.* (4) Loco jam nunc laudato.

mi huius figuram, inter Numismata *Getae*, à *Patino*, cum aliis aliorum Impp. edita. Habet *Cererem*, quæ facies ambabus manibus tenet, (iis *Proserpinam* quæsiisse dicitur) & Draconum biga curru vehitur.

Tomensium.

Est & *Tomensium* Nummus, quem exhibet *Patinus*, hic interponendus; *Geta* in eo Victoriæ & Gloriæ tribuunt honores, dum Aquilam Aræ impositam, inter duo signa militaria, signatam habent.

*Θουπίας
Τοπίρου.*

LV. ΟΥΛΠΙΑΣ ΤΟΠΕΙΡΟΥ. Et in alio *Geta* Nummo ΤΟΠΙΡΟΥ. Quæ *Thraciæ* Urbs ab *Ulpio Trajano* cognomen habet. Tres ab hac Urbe Nummos, *Geta* inscriptos, recenset *Lucas* (1) *Holstenius* in *Stephanum Byzantinum*.

*Τραλλιαν-
ων.*

LVI. ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. ΤΩΝ. ΣΕΒΑΚΤΩΝ. i. e. *Getae* & *Caracallæ*, Fratrum Augustorum. Ludos in honorem *Caracallæ Trallianos* edidisse, & eorum *Neocoras* (i. e. Auctores, Curatoresque) percusso hoc Numismate se profiteri, suggerit *Harduinus*: Quo certe posito, (nisi statuerimus, illud post *Geta* in *Britannias* Iter, cum primum Augusti nomen

(1) Pag. 325. Editione Lugd. Bat. MDCLXXXIII.

nomen accepit, fuisse cufum) *Geta* adulatione *Trallianorum* Augustus appellatur.

LVII. ΣΕΠΤ. ΤΥΡΥΣ. ΜΕΤ. ΚΟΛΟΝΙΑ, i. e. *Septimia Tyras Metropolis Colonia*, sic à *Septimio* Augusto, cujus Filiorum hic Nummus, appellata. Septimia Tyrus.

LVIII. ΤΠΑΙΠΗΝΩΝ. Nummus *Geta*, cum *Æsculapii* stantis effigie. *Stephanus*. Nummus Τπαυ-πλωων.
 *Τπαυπα, *ὁλῖς Λυσίας----τὸ ἐθνικὸν, *Τπαυπλωός.
Ovid. de Arachne,

Orta domo parva, parvis habitabat Hypæpis.

LIX. ΦΙΑΛΕΩΝ. Nummi *Arcadiæ* Φιαλείων.
 populi, in *Severi* & *Geta* honorem percussi, cum *Icone Æsculapii*.

LX. ΦΙΛΟΜΗΛ. *Phliomelienses Phrygiæ* magnæ adjudicant *Ptolemæus* & *Stephanus*. Φιλομηλέων.

LXI. ΚΡΗΤΙΕΩΝ. ΦΛΑΟΤΙΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. *Flaviopolis Urbs Bithyniæ*. Κρητιέων. Αγγαλί-

HIS adde ΑΓΧΙΑΛΕΩΝ Nummum ων.
 apud *Patinum*, ut & ΑΠΟΛΛ, i. e. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ, quo in Nummo *Geta* Augustus appellatur: ΑΝΘΕΙΕΩΝ apud Αθηναίων.

Βυζαντι-
ων.

Κολοφω-
νίων,

qui Canes
ad Bella in-
struebant.

Ligorium Numisma, in quo *Cybeles* & *Atta* effigies: Quibus de Numinibus *Pausani- as* in *Achaicis*: De oppido *Stephanus*, Ἀρχαία, πόλις Πελοποννήσου. ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ ΕΠΙ. ΤΙΤ. ΑΙΔ. ΚΑΠΙΤΩΛΕΙΝΟΤ. *Sub Tito Aelio Capitolino*: Quo in Nummo *Caracalla* & *Geta* Dextras jungunt. ΚΟΛΟΦΩΝΙΩΝ. Nummus in quo *Canis* insculptus: [Propter *Bella Colophonii Cohortes Canum* habuere. *Hæ primæ dimicabant in acie, nunquam detractantes: Hæc erant fidelissima Auxilia, nec stipendiorum indiga.*] *Plinius*, Lib. viii, § lxi. quem in locum vide *Harduinum*. Secundum *Plinium* (1) *Solinus* [*Colophonii Canibus in bella productis primas acies instruebant.*]

AT ex *Antonini Getae* Numismatibus, quæ ad *Britannias* spectant, vix ullum eo præclarior, quod apud *Goltzium* exstans, hanc habet επιγραφή.

COL. DIVANA. LEG. XX. VICTRIX.

*Getae Num-
mus,*

Eo ostenditur *Devam*, quæ multis ante annis, sub *Agricola* Legionem vicesimam accepit, (quæ diu ibi morata est, &, ut contra

(1) Cap. xv.

contra *Ordovicum* Incurſiones ſe defende-
ret, urbem munivit) à *Geta*, rebus in
auſtrali *Britannia* præſidenti, *Colonia* no-
mine inſigniri. Plurimi enim erant in ex-
ercitu *Romano* veterani, plurimi poſt con-
ſictus in *Caledonia* graviffimos vulnerati
mutilique, qui in *Deva* urbe coeuntes,
privilegiis & honoribus aucti, *Colonia* fie-
bant; idque (ſentiente, non ſine ſumma
probabilitate, Cl. *Leigho*) A. C. 211. i. e.
paulo ante *Geta* è *Britannia* reſeſſum.

*Devam eſſe
Coloniam
oſtendens.*

ITA *Geta* *Britannici* Nummos, quot
ſe nobis obtulere, percurrimus omnes;
quos etiamſi genuinos eſſe omnes non
auſim affirmare, tamen nobis ſufficere
videtur, quod de contrario non liqueat:
De illis notatu neceſſarium eſt, non eos
omnes unius *Geta* gratia fuiſſe cuſos;
imo forſan ex eorum numero perpau-
cos; ſed Imperatoris *Severi* ergo maximam
eorum partem; cujus etiam gratia *Julia*
Domna & *Baſſiano* multi fuere, à *Populis*
& Imperii *Romani* Urbibus, inſcripti. Ut
huiusce rei ratio clarior appareat obſervatu
dignum eſt, Primo, quod *Sept. Severus* ita
fuit à Natura factus, ut ad ſummum hu-
manæ Dignitatis faſtigium, ipſumque Ho-
noris Culmen adtingendum, aptus & quaſi
deſignatus

*Getae Num-
morum mag-
na pars In-
ſcripta, Se-
veri ergo.*

Qualis ille,

designatus esse videretur. Fuit enim (1) acutissimo & excellentissimo Vir ingenio; (2) promptus excogitandis, acer exequendis rebus; simulator & dissimulator egregius; Ἀνὴρ πολύτερον, (3) nihil non astu, & arte tractans; (4) Gloria porro appetens, & ambitiosus; Studiosus bonarum Artium, itemque (5) Literarum; (6) avidus pecunia, sed in sumpta parcissimus, unde magnas adeptus est divitias, itaque præpotens evasit: (7) Nominis sui neglegens, contumelias sprexit, sic, ut a nullo facinore deterreretur; (7) Gratus interim erga amicos, inimicis gravissimus: Ad hæc fortis, & (8) Virtute bellica præcellens.

DEINDE,

(1) Τὴν ἢ διὰ ψυχρῶς δεινότητος καὶ ἐρρωμένους αἰσθ. Xiphilin. in Severo.

(2) Σεβήσας ἀνὴρ, ἐς ἃ ἔτ' ἀεὶ πρὸς πραγμάτων διοικῶσιν γινώσκων, νοῦσαι τὸ ὅξος, καὶ τὸ νοθεὲν ὀπιλέσαι ταχὺς. Herodian. Lib. ii. § xxiii.

(3) Ἀνὴρ πολύτερος τις, καὶ μὲν τέχνης εἰδὼς προσφέρει δὲ πρὸς γράμματα, ὑποκρίνασθαι τε καὶ προσποιήσασθαι, πᾶν ὅππεν ἱκανώτατος ἔστιν ἀνύσαι. Herodian. Lib. ii. § xlvii.

(4) Φιλόδοξος ἄλλως ὑπάρχων. Lib. iii. § xlv.

(5) Eutropius, Lib. viii. § xix.

(6) χρηματιστής δὲ ἀπαντῶν τρόπος. Xiphilin. in Severo. Οὐδεὶς γοῶν βασιλέων οὕτω χρημάτων ἡτλήθη. Herodian. Lib. iii. § xxvi.

(7) Φίλοις ἐκ ἀμνήμων, ἐχθροῖς βαρύντας, ἀμελὲς τὸ ἀπὸ αὐτοῦ λογοποιεῖσθαι. Xiphilin. in Severo.

(8) A. Victor de Severo. Herodiani, Lib. iii. § xlix.

DEINDE, quod à natura sic instru-^{Quantusque Vir.}
ctus, etiamsi loco humili natus, se *Marco*
Antonino commendavit, occisisque com-
petitoribus Purpuram usurpavit. Deinde,
quod Imperium, tam in oriente, quam
occidente & aquilone dilatavit; pluri-
mas Civitates privilegiis auxit; ædificiis
ornavit; munitionibus firmavit: Unde
eas, Imperatori valde obstrictas, multum
illi debere, grates persolvere, & honores
quos potuerint maximos decernere, in
promptu est opinari.

HISCE de causis, nempe quia *Severus*^{Quot Domus Severianæ Numismata.}
Imperatorum omnium maximus & cla-
rissimus, *Imperii* (9) *Fundator*, quique
(ipso teste) (10) *omnia fuit*, & *Urbes* & *Po-*
pulos passim tot tantisque beneficiis sibi
devinxit, in eorum memoriam & illius
honorem tot ab iis Numismata cuduntur,
quorum exstant hodie *Severo* Octoginta,
Julia Domna Sexaginta, *Geta* Numerus
æqualis; id est, summa ducentena; cui si
Caracallæ addas centum & viginti; *Plau-*
tilla, ejus Uxoris, septem; erit summa
Nummorum *Domus Severianæ*, (11)
instar

(9) Gruteri Inscript. Pag. 56. N. 5. 6.

(10) Spartianus in Severo.

(11) Vide Nummorum Catalogum apud *Harduinum*, ipso Libri
Æne.

Plura quam
Vespasia-
nez: Quaeque
Caesarea non
multum ex-
cessant.

instar CCC ; quam utiq; Domus *Vespa-
siana* gloriari non valet, & sex Impera-
tores, ex *Augusti* familia, non multum ex-
superant. [Ut Severum vicisse fama divul-
gavit, repens confestim in iis locis seditio,
discordiaque urbes invast. Non tam qui-
dem ipsorum Imperatorum odio aliquo aut
studio, quam emulatione quadam, & con-
tentione, invidiaque inter ejusdem gentis
homines funestissima.---Ea vero labes emu-
lationis atque invidiae florentibus etiam-
num aetatis nostrae Civitatibus incubuit.]
Ita de Severo ejus σύγχρονος (12) He-
rodianus.

C A P.

(12) Vide Lib. iii. § vi. Ὡς ὃ δίδραμι φήμην τὸ Σεβήρου
εἰκής, εὐθὺς ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις αἰσῶς καὶ
διδόρος ὁ γνώμην ἐνέπεισε ἥ πόλεσιν, ἔχ' ἔτι τὴν
πρὸς τοὺς πολεμουῦντας βασιλείας ἀπεχθεία πρὶν, ἢ
ἐυνόια, ὡς ζήλω καὶ ἐκείνῃ τῇ πρὸς ἀλλήλους, φθόνῳ
τε καὶ κατὰ κράτος τῶν ὁμοφύλων. ἀρχαῖον τὸ τοῦ
πατρὸς Ἑλλήνων, οἱ πρὸς ἀλλήλους σαστάζοντες αἰεὶ
καὶ τοὺς ἑαυτῶν δοκούντας κατὰ κράτος θέλοντες ἐπύ-
χουσαν τὴν Ἑλλάδα. ἀλλὰ τὰ μὲν ἐκείνων γνησάμενα,
καὶ παρ' ἀλλήλοις σωτὴρ ὄντα, Μακεδόνων ἐνάλωτα,
καὶ Ῥωμαίοις δεύλα γέννηται. τὸ δὲ πατρὸς τῆς
ζήλῃ καὶ φθόνῳ μετῆλθεν εἰς τὰς κατὰ ἡμᾶς ἀκμαζού-
σας πόλεις.

C A P. V.

De Reliquis ad GETAM spectantibus.

CÆCILIE rescriptum est ab Imp. Severi & Antonini A. A. Eboraci datum [De mancipiis bona vel mala fide possessis.] ut in (1) Codice legitur hodieque; qui præterea Faustino & Ruso Coss. i. e. Anno 211. id fieri contendit. At (2) Emin. Norisus & Doctiss. Ant. (3) Pag. hoc anno Gentianum & Bassum, sicut etiam (4) Cassiodorus, Consules fuisse volunt; Anno 210 Faustinum, & Rufinum, five Rufinianum.

Severi & Antonini A. A. Eboraci, Cæcilie rescriptum, A. D. 211.

TAMETSI de Chronologia lis sit, inter omnes constat, *Getam*, cujus nomen in Lege hac ferenda minime profertur, hiæc Annis, scil. 210 & 211, appellari *Augustum*: Unde vero sit, quod Augustorum unus in re hujusmodi reticeatur, & quatenus hoc exemplis similibus confirmari queat, in præsentī non est mihi tempus ad inquirendum. P TANTA

In quo *Getæ* Aug. Nomen omittitur.

(1) Lib. iii. Tit. 32. De rei vindicatione. (2) Vide Diss. ejus primam ad Fastos Consulares. (3) Critica in Annalibus, pag. 8. (4) In Chronico.

Getæ &
Bassiani di-
versa in-
genia.

Bassiani ma-
lita.

TANTA morum ex usu, & tanta inge-
nii à natura diversitas, *Getæ* cum *Bassiano*
fuit, & tanta Fratrum inde Discordia ;
quanta raro inveniatur. *Getam* lenem,
moderatum in congressibus, placidum &
humanum fuisse diximus ; unde plurimos
ad se allexit. [*Getæ Ingenium modestius*,
inquit *Aur.* (5) *Vistor.*] Contra *Bassianus*
atrox & truculentus cuncta asperius fero-
ciusque gessit : Nihil non acerrime faci-
ens, minitendo quam suadendo, metu
quam benevolentia (quod tradit (6) *He-
rodianus*) amicitias sibi potius quæsit.
Id autem sedulo fecit, ut in gratiam cum
Fratre ne rediret : [*In summum discrimen*
(ait *Spartianus*) *etiam Cilo, iterum Præ-
fectus & Consul venit, ob hoc quod con-
cordiam inter Fratres suaserat.*] *Papini-
anus J. C. Severo* amicissimus, & (ut
aliqui volunt) adfinis, quoniam *Antoni-
norum* concordiam promoveret, & *Getæ*
fautor esse videretur, à (7) *Bassiano* de-
mum interfectus est. Quid quod ipsi
communes eorum parentes, ut liberos in-
ter se conciliarent, inani opera tentare, o-
rare, jubere, hortari, monere, persuade-
re, minitari, nec non omnibus modis uti:
Severus

(5) De Caesaribus. (6) Lib. iii. § xxxiii. (7) *Spartianus* in *Caracalla*.

Severus Argumentum gravissimum firmis-
 simumque sumens, à Discordiarum, præci-
 pue fraternarum, malitia; Amicitiae vero
 utilitate, & commodo: *Julia* vero per
 Matris sanctum nomen, per similem eorum
 Ortum, per eadem Cunabula, per Viscera
 sua, pacem iis, inter lacrymas & amplexus,
 adprecata: sed incassum omnia. In stu-
 dia penitus contraria rapti sunt, & utrique
 sua Factio, in re propemodum omni:
 Quam, ingeniorum diversitate cæptam,
Μοραρχίας ipse continuatam auctamque,
 promovebant utrinque nequissimum ho-
 minum genus, & Principibus infestissi-
 mum, Adulatores, nihil non (*Herodiano*
 teste) suggerentes, ut ad se quisque pro
 virili diversos retraherent.

*Concordiam
iis Parentes
suasera,*

sed incassum.

PRIMA Fratrum in Ludis Jurgia, in
 Gallorum pugnis gallinaceorum, sic, ut
 ipsos Gallos se imitatu-
 rentur. *Romam* mortuo jam *Eburaci* *Se-
 vero* adeuntes, Seditiones in itinere mo-
 verunt, neque diverforiis, neque mensis
 iisdem uli. Ita demum indies gliscebatur
 odium; ut *Coci*, & *Pincernæ* in partes
 traherentur, adhibendi veneni ergo: Do-
 nec à *Bassiano Geta*, Frater à Fratre con-
 fossus est, & quidem in Matris utriusque
 communis sinu. Quid quod Ensem, quo

*Caracalla
Fratrem oc-
cidit,*

facinus perpetravit, Deo (nefandum!) Fratricida (1) consecravit. Ut hominum sceleratissimus, & natura plane indignissimus humana, crimen excusaret, coram Senatu, *Romuli* exemplo id fieri (2) declaravit: Neque tantum *Hostem publicum* appellari *Getam*, sed & in (3) Divos referri iussit; impudentissime & nequissime jocus, *sit Divus, dum non sit Vivus*. Monstrum hoc, & propudium humani generis, vix *Tarantis* nomine dignum, ante annum ætatis trigesimum, inter alvum inaniendam, sicut tam nequam & improbum decuit, e medio sublatum est. *Caracalla* Fratris occisi corpus (4) statim cremari præcepit: imitatus hac in re *Neronem*, qui *Britannicum*, à se occisum, raptim inter maximos imbres translationis extulit funere. Cineres *Getæ* ferebantur in *Septizonium*, quod est Sepulcrum à *Severo* conditum in *Via Appia*. Vixit annis xxii. mensibus ix.

Statuas ejus
dejici, In-
scriptiones
evadere jussit.

NOTISSIMUM est, quod *Bassianus*, ut in Fratrem, etiam occisum, iram evomat, Statuas ejus dejici, Acta publica rescindi, aliaque plurima, quæ oblivionem maturare censerentur, fieri curavit; unde

(1) Vide *Xiphilini Dionem* in *Caracalla*. (2) *Herodiani*, lib. iv. § x. (3) In vita *Getæ*. (4) V. *Spartianum* in *Caracalla*.

de fit quod *Getam*, qui *Cæsar*, qui *Antoninus*, qui *Augustus*, qui *Britannicus* est appellatus, & qui *Pontifex*, qui *Romanus* fuit Imperator, vix hodie fit, exceptis Nummis, quod pro dignitate referat. Nullæ enim, sive in Pandectis, sive Codicibus Leges, (quamvis *Severi* & *Antonini* Augg. permultæ) nulla Ædificia, pauca admodum Inscriptiones supersunt, quæ illum Auctorem Condito remque glorientur: Nummi tantummodo restant, & hæc *Imago*; ideo majoris æstimanda, quoniam *Getæ* utique, quæ restat, unica videtur.

MERITO culpanda, sic existimo, in Filios, *Severi* Lenitas: Cui (ut rectissime *Severi in Filios cuius panda Lenitas.* (1) *Xiphilinus*) *Filii multo cariores, quam Cives*; quanquam in hac re alterum ex *Filiis* prodidit, dum certo sciret, quid ei esset eventurum. Melius profecto Familix suæ, & *Antoninorum* nomini consulisset Vir alioquin solers, & contra hostes astutus satis, si inter eos Imperium, in Occidentale & Orientale, divisisset; quod Uxori (2) *Julia* demum in mentem venit; sed nimis fero, & tanto impari forsan negotio.

HÆC

(1) Τότε ὃ φιλότεκνον μᾶλλον ἢ φιλόπολις ἐχέετο, καίτοι καὶ τὸ ἕτερον ἐν τούτῳ παῖδα παρέδωκε, σαφῶς εἰδὼς τὰ χυσινομήνα. *Xiphilinus* in *Dionisio Severo*. (2) *Herodian*. Lib. iv. § v.

*Geta unus
ex Imp.
Rom. obscu-
rissimis.*

HÆC sunt, quæ de *Geta* lucubra-
rim, *Romanorum* Imperatorum ad suum
usque tempus, (sed aliorum culpa, non sua)
uno ex obscurissimis: Etsi enim *Galba*,
Otho, *Vitellius*, aliique Imperium citius
amifere, Bello, aliisque rebus præclare
gestis sunt insigniti: At *Geta*, è contra-
rio, paci & otio studens, præmature oc-
census, & post mortem male tractatus, à
nonnullis ad Tyrannorum numerum (1)
adscriptus fuit, ab aliis vix quidem Impe-
rator habitus: Quæ utique omnia *Taran-
tis* odio (*Caracallæ* nomen id infame (2)
fuit) ejusque magnam partem ex mandato
sunt effecta. Huic ut pro virili occurre-
rem, & *Getam* luci denuo restituerem,
quæ de illo mihi se passim obtulere, in
unum congeffi, & in publicum misi.

*Que hic de
Statua Getæ
Bathoniensis,
non nisi caute
proferuntur.*

Sed de *Getæ* Statua, quæ habui dicere,
cum à me, tamquam è Tripode, non di-
cantur, sed ut rei latentis, & obscuræ in-
dicia; si ex Statuæ, quod desideratur,
reliquo, post hæc effodiendo, vel si alio
quovis argumento apparebit, aliam ejus
significationem esse, (quando Veritati, non
Opini-

(1) Vide *Prælectiones Academicæ*, à Clariss. Dodwello editas,
pag. 87. & seqq. (2) *Xiphilini* *Caracallam*.

Opinionem perlitem) indicta, quæ ad Statuam spectant, hæc haberi, omnino velim omnia. Sin e contrario *simulacrum* Sed cum illius spe nequaquam exigua. *hocce* (quod, ob argumenta pagg. hujus Dissertationis 2, 3, & seqq. præcipue vero locum e *Dione* pagg. 6 & 7 citatum, mihi persuasum habeo) si, inquam, *Getæ* esse censebitur, certe felicem & fortunatum me judicavero. Nam, si *Marco Tullio Ciceroni* sibi gratulari licuit, propter repertum in dumeto post annos C C. *Archimedis* Cippum; cur non idem mihi liceat, *Antonini Getæ Britannici Augusti* Statuam, annos jam sesquimille, & quod excurrit, abditam, auspicato detegenti, & palam ostendenti.

S E V E.

SEVERIANÆ
DOMUS
AUGUSTÆ
Synopsis Chronologica.

Anni Post.
U. C. N. C.
898 145

NATUS est *Severus* tertio Idus Aprilis, secundum (1) *Dionem*, *Lepti*, in *Africa*, Patre *Geta*, Matre *Fulvia*. Namque obiit (2) Anno post N. C. CCXI, pridie Nonas Februarii; vixit autem Annos LXV. menses IX, dies XXV. Quibus e priori numero subductis, reducemur ad numerum 146, annum Nativitatis *Severianæ*.

IN

(1) In *Severa* Spartianus ait Sexto, sed perperam. (2) Ib.

Synopsis Chronologica.

113

IN prima Pueritia, nullum alium inter Pueros Ludum, nisi *ad Judices*, exercuit: Cum Ipse, prælatis fascibus, ac securibus, ordine Puerorum circumstante, sederet ac (1) judicaret: Itaque futuri dedit omen Imperii. Meminit hujus Lulionis (2) *Chrysostomus* ἔχ' ὁμοίαν τὰς παῖδας ὅταν παίζοντες τάξιν ποιῶσι καὶ σεβασίαν; περιγυῖν δ' αὐτῶν κήρυκες, καὶ παῖδες, καὶ μετὰ ὁ παῖς ἐν χάριτι Ἀρχόντι βασιλεῖ. Meminere *Plutarchus* in *Bruto*, in *Antonio*, in *Catone*, & *Pollio* in *Gallienis*: Uti notat *Doctiss. Faber* in *Semestrium*, Lib. i.

Ann. Post.
U. C. N. C.
199 146

OCTAVO decimo ætatis anno publice Declamavit: Eratenim Latinis Græcisque Literis eruditissimus. (3) *Spartianus*. [*Philosophia*, Declamandi, cunctis postremo liberalium (Artium) deditus studiis.] *Sext. Aur.* (4) *Victor*. Quanti usus essent, in Juventute informanda, Declamationes, & quam apud Romanos, secundum Græcos, frequentes, à *Suetonio*, *Quintiliano*, aliisque discipolest: Quibus, ex causis fictis & Hypotheticis, quid de veris dici oporteat, docemur.

916 163

Q

H o c

(1) *Spartianus* in *Severo*, sub initium; & in eum *Casaubonus*.
(2) In Caput primum prioris ad *Corinthios*. (3) In *Severo*.
(4) De *Casariis*.

Anni Post.
U. C. N. C.
918 165

H O C circiter anno, studiorum ergo, *Romam* (1) adiit : Ubi Hospitem nactus, qui *Hadriani* vitam Imperatoriam eadem hora legeret, sibi omen futuræ felicitatis arripuit ; ut & alia deinceps huiusmodi permulta.

922 169

S U B hoc tempus *Latum Clavum* (quod Dignitatis Senatoriæ fuit insigne) à Divo *Marco* (2) petiit, & accepit ; favente sibi *Septimio Severo*, ad fine suo, bis jam Consulari. Adeo perturbate rem hanc (ut pleraque alia) tradit *Spartianus*, ut *Severus*, anno, quo *Romam* venit, eodem, aut proximo, *Latum Clavum*, itaque Senatoriam Dignitatem accepisse videatur : At ipsa res clamat, illum *Fisci Patrocinium*, quod *Honorum ei fuit Auspicium*, prius obisse.

923 170

I U V E N T A M plenam Furorum, nonnunquam & Criminum habuit *Severus*. *Spartianus* in *Severo*.

925 172

S U B hoc tempus Uxorem *Martiam* duxisse visus est : de qua tacuit in Historia Vitæ privatæ : Cui postea in Imperio
Statuas

(1) *Spartianus* in *Severo* (2) *Ibid.*

Synopsis Chronologica.

115

Statuas collocavit. Idem Filias ex ea
binas habuit. Idem.

Anni U. C.	Post. N. C.
925	172

PRÆTOR designatus à *Marco* est
Severus, non in *Candida*, sed in Com-
petitorum grege, anno ætatis tricesimo
secundo. Idem.

930	177
-----	-----

TUNC ad *Hispaniam* missus est, ubi
fomniavit ea, quæ Imperium polliceri vi-
derentur. Idem.

LUDOS, hisce fere diebus, absens e-
didit. Legioni quartæ *Scythicæ* deinde
præpositus est, circa *Massiliam*, uti *Spar-*
tianus : At *Mæsiæ* mavult *Casaubonus* ;
Syriam Salmasius.

932	179
-----	-----

ATHENAS circiter hoc tempus, a-
missa forsan Uxore *Martia*, petiit, studi-
orum sacrorumque causa, & operum ac
vetustatum : Ubi cum injurias quasdam
ab *Atheniensibus* pertulisset, inimicus his
factus, minuendo eorum privilegia, jam
Imperator se ultus est. (1) Idem. At
nimis severe ; nequaquam enim Impera-
torium est injurias vindicare privatas.

933	180
-----	-----

COMMODUS Imp. Bellum *Britanni-*
Q 2 cum,

936	183
-----	-----

(1) In *Severo*.

Anni Post.
U. C. N. C.
936 183

cum, quod, ut (2) *Xiphilinus* ait, *omni-um longe maximum fuit*, hoc anno inchoavit. Dicitur ob victorias hoc bello reportatas, in nummis, *Britannicus. Pagi* 1.

940 187

ROMA Peste, Fame, & Incendio afflicta est. *Pagi*.

941 188

JULIAM, natione *Syram*, (*Martia* jam defuncta) in Uxorem duxit *Sept. Severus*. Eodemque anno natus est *Lugduni Bassianus*. (1) *Idem. Severus* hoc anno *Lugdunensem* Provinciam rexit. *Pagi*.

942 189

DUOBUS *Silanis* *Coss.*

Hujus anni res, à *Spartiano* & *Onuphrio* mire turbatas, (hi enim ad annum *CLXXXV* eas referunt) notata *Perennii* morte, *Antonius Pagi* clariores reddidit. Unum autem deest, ut de *Severi* consularatu primo, quo nimirum anno gereretur, constet. Refert (2) *Dio Xiphilini Cleandrum*, *Commodi* auctoritate, Consules *xxv* in annum unum designasse, (quod neque ante id tempus, neque post unquam factum est) & ex eorum numero *Severum*, qui postea Princeps erat, fuisse. Consulatum hanc *Designationem* ad annum perti-

(1) In *Severo*. (2) In *Commodo*.

Synopsis Chronologica.

117

pertinere 189. vult *Antonius*, & anno 190. *Severus* primum gessisse consulat-
tum. Anno ante consulatum *Designati*
erant hi Coss.

Anni M.C.
U. C. Post.
942 189

Hoc, uti videtur, anno primum egit
consulatum *Severus*, & quidem affir-
mante (1) *Spartiano*, cum *Appuleio Rufino*,
Imperatore *Commodo* se inter plurimos de-
signante: Quocum concordat (2) *Dio*.
Consules autem ordinarii, secundum
Auctorem Anonymum & *Anton. Pagi*,
erant *Commodus* vi. & *Septimianus*.

943 190

Hoc anno natus est *Geta*, *Mediolani*:
Eti aliter alii prodiderunt *Capitolinus*.
Nam in *Severo* *Spartianus* ait, [*Eum*
Romæ suscepisse alterum Filium.]

SEVERUS anno ferme integro *Romæ*
fuit otiosus.

944 191

IN *Germaniam* profectus est *Severus*;
& ita se in ea legatione egit, ut famam,
nobilitatem jam ante, cumulet. *Spar-*
tianus.

945 192

A GERMANICIS Legionibus, ubi
auditum est *Commodum* occisum, *Julianum*
autem

946 193

(1) In *Severo*. (2) Loco jam citato.

Anni Post.
U.C. N.C.
946 193

autem cum odio imperare, multis hor-
tantibus Imperator est appellatus apud
Carnutum, Die prima *Junii*. *Pagi*.
Quingenta fectertia, quod nemo un-
quam principum, militibus dedit. *Sparti-*
anus. Filias, ex *Martia* uxore, maritis
Probo & *Ætio* (sive *Ælio*) dedit, & u-
trumque Consulem statim fecit. (1) *Spar-*
tianus. Hi vero Coss. suffecti erant:
Nam ex Anonymo Auctore huius anni
Coss. fuisse *Falconem* & *Claram*, asserit
Norifius; cui consentit *Ant. Pagi*.

OCCISO *Pertinace* Imp. Legiones
Illyricæ *Severo* fidelissimæ fuerunt. Earum
Fides nummo apud *Patinum* celebratur.
Severus à Senatu declaratur Imperator.
Julianus occiditur. *Severus* *Romam* in-
gressus, à Senatu gloriose (qua de re *He-*
rodianus) excipitur. Numisma cufum
est, (de quo *Patinus*) ADVENTVI. AUG.
FELICISSIMO.

947 194

Imp. Septimius Severus II } Coss.
D. Clodius Albinus Cæs. II }

Severus in honorem *Pertinacis* (cuius
mortem vindicare præ se tulit) *Pertinacem*
fe

(1) In *Severo*.

Synopsis Chronologica.

119

se cognominari iussit. (2) *Eusebius* : quamvis postea id nomen aboleri voluerit, querimonia amicorum. (3) *Spartianus*.

Anni	Post.
U.C.	N.C.
947	194

Hoc anno Nummum percuti curavit, *Herculem* & *Bacchum* repræsentantem: Illum, ut Tyrannorum domitorem, hunc, ut *Indiarum* triumphatorem, coluere veteres. Ita *Patinus*, qui Nummi hujus Iconem exhibet.

IN *Osdraenos*, *Arabes*, *Adiabenos*, & Urbem *Nisibin* proficiscitur *Severus*; quibus subactis, Imp. v. appellatus est. *Pagi*.

948	195
-----	-----

SUB (2) hoc tempus, floruit *Clemens*, *Alexandria* Ecclesiæ Presbyter: Et decennio proxime sequenti varia conscripsit, Eloquentia & Eruditione plena: Quorum Editionem accuratissimam e Prelo *Sheldoniano*, opera Doctissimi *Potteri*, jam nunc *Oxonienſi* Episcopatu aucti, expectamus.

BASSIANUS septennis Puer, cum collusorem suum puerum ob *Judaicam* Religionem gravius verberatum audisset; neq; Patrem suum, neq; Patrem pueri, vel auctores verberum diu respexit. *Spartianus*. Sic autem misericors fuit, utpote (*Tertulliano* scribente) *Christiano* lacte nutritus.

BASSI-

(2) *Eusebius* in Chronicorum Libro posteriori. (3) In *Severo*.

Anni Post.
U.C. N.C.
951 198

BASSIANUS, qui *Antoninus* & *Caracalla* dictus est, hoc anno, apud *Viminatium* in superiori *Mæsia*, *Cæsaris* nomen obtinuit à *Severo*. In (1) *Camdeni* quadam Inscriptione dicitur CÆS. DESTINATUS.

IN Nummis hoc anno percussis, & à *Mediobarbo* recitatis, *Severus*, ob nuperas in oriente victorias, appellatur *Parthicus*, *Arabicus*, *Adiabenicus*: unde falsi *Spartianus* (2) arguitur, eo quod *Severum Parthicum* nomen respuisse, tradiderit. *Pagi*.

952 199

BASSIANO *Cæsaris* nomen à Senatu ratum est. Porro *Imperator* hoc anno *destinatus* est, itaque nuncupatus: ut ex Inscriptione patet, apud (3) *Scaligeram*. Præterea hoc anno *Tribunitia Potestas* à *Severo Caracallæ* data est in *Galliis*.

956 203

TRIBUNITIA Potestas hoc anno *Caracallæ* decreto Senatus confirmata est. *Severus Romæ* dedit *Quinquennalia*: Ad *Lugdunum*, cum *Albino Cæsare* pugnavit, eumque, xi Kal. Martii, ut *Spartianus* in *Severo*, vicit. *Caracallam Augustum* dixit,

(1) *Brigantes*. (2) In *Severo*. (3) Vide ejus *Animadversiones* in *Eusebium*, pag. 128.

Synopsis Chronologica.

121

dixit, *Getam Cæsarem. Saturnino & Gallo Coss.*

Anni Post-
U.C. N.C.
956 203

ANULLINO II. & *Frontone Coss.*
ex duabus Inscriptionibus *Onuphrianis.*
Tertullianus Librum de *Corona Militis*
composuit. *Plautianus Severum Imp.*
(quod adversarium est *Baronio*) per Ori-
entem comitatur : ut ex (5) *Gruteri* In-
scriptione licet colligere.

952 199

FABIANO & *Muciano Coss.* Secun-
dum *Aurel. Cassiodori* Chronicon, hoc
anno *Thermæ Severianæ* apud *Antiochi-*
am & Romæ sunt, & *Septizodium* in-
structum est. Huic consentaneum est
Chronicon *Eusebii.* Nova *Ædificia*
construxit : Vetera, quæ temporum vitio
labebantur, restituit, tradente *Xiphilino* :
Ob quæ *Severus*, in Nummo, apud *Pati-*
num, appellatus est RESTITUTOR URBIS.

954 201

Sept. Severo Aug. III } *Coss.*
Aur. Antonino Caracalla Aug. }

955 202

Consulatus hic ab utroque sumitur Im-
peratore, tradente *Pagio* toties laudato,
juxta ejus secundam Consulatum *Cæsare-*
R
orum

Anni Post.
U.C. N. C.

orum Regulam, nimirum propter Severi Decennalia, & Imperii Augustæi Caracallæ Quinquennalia : Quæ tamen utraque in annum sequentem dilata censeat.

956 203

L. Fulvio Plautiano

P. Septimio Geta

} Coss.

Omnino hic notatu dignum est, *Getam* hunc Severi Fratrem, non autem Filium fuisse : Quod cum minime adverterunt Auctores aliqui satis celebres (in quibus sunt *Eusebius*, *Cassiodorus*, Fastorum Consularium Editores, aliique non pauci) graviter errarunt. Nobilis (1) *Savilius* *Getam* huncce non Severi Filium esse judicans, eum simpliciter *Getam* appellat, sed é diverso *Getam* nostrum Severi Filium. Omne dubium adimit *Ant. Pagi*, qui ope duorum apud *Mediobarbum* *Getæ* *Cæsaris* Nummorum, hujus anni Consulem Severi Filium esse non posse ostendit. Plura statim hæc de re, cum *Getæ* *Cæsaris* Consulatus persequar accuratius. Severus vota Decennalia celebravit, decimo hoc Imperii anno, Mense Majo exacto, cum annum undecimum Principatus iniisset. *Norisius*. Severus ob hæc Dec-

(1) Vide Illius Fastos, Regum & Episcoporum *Angliæ* Scripturibus post *Bedam*, adnexos.

Synopsis Chronologica.

123

Decennalia Nummum percussit, cujus apud *Mediobarbum* Icon Figuram habet velatam, coram Ara sacrificantem. *Pagi.*

Anni	Post
U. C.	N. C.
956	203

Caracallam Imperii *Augustai*, *Getam* Imperii *Cæsarei* Quinquennalia edidisse censet *Ant. Pagi*: Ut & *Severum* *Getæ* Filio minori *Togam* virilem dedisse, majori vero *Plautiani* Filiam matrimonio junxisse. Ejus Pater, ut erat divitiis abundantissimus, Filiae suæ dedit tantum, quantum Reginis quinquaginta satis fuisset. *Dio Xiphilini*. Porro hoc anno fieri probabile est *Indulgentiam* Augustorum in *Carthaginem* Senatus consulto: de qua Nummus *Caracallæ*. Erat autem *Indulgentia* remissio Tributorum ex Annonis.

Hoc anno, rebus in Oriente compositis, *Severus*, Filios jam puberes secum adducens, Urbem triumphans ingressus est. Unde Nummus *Severi* ADVENT. AUGG. Et *Caracallæ* Nummus, in quo ARCUS. AUGG. S. C. est Arcus trium Fornicum, qui (tradente *Patino*) hodieque *Romæ* visitur, sed Vetustate pæne consumptus; Inscriptus est *Severi* & *Caracallæ* Nominibus & Titulis.

Severus Ludos sæculares Octavos celebravit, & honoris participes Filios fecit, unde in Nummo *Getæ* (cujus Iconem

957	204
-----	-----

R 2

Tab.

Ami. Post.
U. C. N. C.

Tab. iv. Fig. viii. videre licet) inter Filios, ara in illorum medio posita, sacrificat Pater. De hisce Ludis vide *Zosimi* Lib. ii. De iis, generatim acceptis, vide *Patinum* in *Nummis Domitiani*, Pag. 219.

958 205

Coss. *M. Aurelius Antoninus Caracalla* Aug. 11, & *P. Septimius Geta*.

Est hic primus *Getae Caesaris* Consulatus, non secundus, ut *Eusebius*, *Cassiodorus*, *Fasti Consulares*, *Baronius*, alique, falso tradidere. De hoc *Getae* nostri Consulatu, vide quæ ad Inscriptionem ejus No. tertiam supra notavimus. Hoc anno cussum est *Numisma* Tab. iv. No. 6, quo *Felicitas sæculi* ostenditur.

959 206

Albino & *Æmiliano* Coss.

Origenes seipsum (*Antonio* tradente *Pagio*) castravit, sed postea facti pœnituit, aliosque, ne simile quid patrarent, vehementer absterruit.

Intra annos 199 & 209, *Getae Caesaris* Procurator, *Septimius Honoratus*, *Juliae Augustæ* monumentum posuit. Vide Inscriptionem No. secundam.

Coss.

Synopsis Chronologica.

125

Coss. *Aper & Maximus.*

Anni	Post.
U. C.	N. C.
960	207

Severum hoc anno Quindecennalia celebrasse verisimile est: Ut & *Caracallum* Tribunitiam Potestatem X suscepisse, & Imp. ii. appellatum esse. *Pagi.*

Coss. *Caracalla Aug. iii. & Septimius Geta ii.*

961	208
-----	-----

Baronius Getam hoc anno *Augustum* nuncupari scribit; quocum *Ant. Pagi* consentit; propter Decennalia Imperii *Augustæ Caracallæ*, hoc anno celebrata; cum annis hujusmodi solenniis addictis (quæ illius Regula est) novi *Cæsares* aut *Augusti* creari solerent. Sed Inscriptione Quarta contrarium evincitur, & Regulæ *Pagianæ* fides in dubium vocatur. Hoc anno Imperii *Cæsarei Geta* Decennalia celebrabantur. Hoc anno *Dui Civitatis Brigantum & Numinibus Augustorum* (i. e. *Severi & Bassiani*) *Titus Aurel. Aurelianus* Altare dedicavit, pro se & suis: De quo, Inscriptione tertia. Videtur hic *Aurelianus* ὁ τῆς Βεστρίας ἡγεµὼν esse, de quo, Literas seditiones Barbarorum exponentes, ad *Severum* dante, *Herodianus*.

Coss.

Anni Post.
U. C. N. C.
962 209

Coff. *Claudius Pompeianus & Avitus.*

Bassianus & Geta, jam pridem à *Plautiano*, tanquam à Pædagogo, liberati, intemperantes & effrænes facti sunt, adeoque se in omne genus voluptatum ingurgitavere: quare, ut *Severus* à *Romæ* deliciis eos abduceret, simulque vitæ militari (i. e. sobriæ & severæ) adsuesceret, una cum Exercitu duxit hoc anno in *Britannias*; ubi, etiam post *Albini* interitum, motus erant civiles: Quibus utique componendis, Insulaque sibi concilianda (quam multo majorem esse, quam revera est, existimavit) Vir appetentissimus gloriæ sibi multum pollicitus est.

Batavi Fratres & Amici P. R. pro *Aurelii Antonini* Aug. & *Geta* nobilissimi, hic dicti, in *Britanniam* ita redituque, Fortunæ Augustæ Votum solverunt. Vide Inscriptionem No. Quartam, & ad eam Adnotata.

Hoc etiam anno, percussa sunt duo Numismata; in quorum altero, *Geta* cum Casside; altero, ejus ad Milites Adlocutio. Utrumque Bellum ostendunt, quod jam inchoatum est contra *Britannos*. Cum jam ad *Britannias* appulsus est *Severus*, *Geta* primum *Augusti* nomen

nomen impertivit: Vide Adnotata modo dicta. Anni / N. C.
U. C. Post,

Britanni, repentino *Severi* adventu perculsi, Legatos ad eum de Pace mittunt; sed nihil precibus loci relictum.

Hic annus *Severi* Imp. 18. *Caracallæ* Imp. 13, *Getae* Imp. 3, *Faustino* & *Rufino* Coss. *Severianæ* Domus, sicut etiam *Britanniæ* nostræ, fuit omnino gloriosissimus: In quo illius tres Augusti Romano Orbi imperarunt, & in eum, quæqua patet, universum mandata, ex hac Insula, miserunt. 963 210

Severus, cum Filio *Caracallæ*, duxit Exercitum in *Maatas* & *Caledonios*: Et dum hæc aguntur, *Geta* in parte Insulæ australi *Romanis* subjecta, relictus est à patre, ut Juri dicundo (quam ob rem *Eburaci* Prætorium, cujus hodie visuntur reliquæ constructum est) rebusque Civilibus administrandis præesset: Consiliariis ex amicis grandioribus (*Papiniano* forte inter alios) in auxilium adhibitis. *Herodianus*.

Devam, hoc anno exeunte, vel sequentis initio, *Colonium*, & quidem à *Geta* Imp. factam probabile est: Ut & Eum, in *Aguas Calidas* liberalem & beneficium, munificentia suæ Monumenta, Vias

Anni Post.
U.C. N.C.
963 2 10

Vias instaurando, Aquas ibi saluberrimas ab impuris servando reliquisse, & à Civitate Statuam Equestrem accepisse. Rebus à *Severo* in Septentrione vario cum eventu gestis (militum enim quinquaginta Millia sine prælio amisit, & paulo post defecere cum *Maatis Caledonii*, nec quidem unquam à *Severo* victi sunt;) Vallum (i. e. Murum Cespititium) hoc anno, per Millia passuum xxxii, non per cxxxii, ut omnino perperam *Eusebius*, *Hieronymus*, *Cassiodorus*, *Eutropius*, secundum *Peanium* Paraphrastem, (de quo vide *Scaligeri* Animadversiones Pag. 210, Ed. Lugd.) à mari ad mare, nempe à Fluvii *Tinæ* Ostio, ad *Itunæ* Æstuarium deduxit; ut ab hostibus, omni ævo strenuis & bellicosis, suos *Eboraci* & in Australi *Britannia* tueretur. Ab hoc Vallo, crebris Turribus communito (quod maximum ejus Imperii Decus habebatur) *Britannici* nomen accepit, una cum duobus Filiis, *Severus*.

964 2 11

VERUM ut pateat, quam non æterna, quam non immortalis, imo quam dubia, quam brevis sit humanæ conditionis, ut ut celsissimæ, Gloria, hoc anno capit inclinare Domus *Severiana*. Imperator enim *Severus*, ita multos annos *Arthritide* gravatus,

gravatus, ut hac Expeditione propemodum omni Vectica veheretur (quod utique malum, in regione frigida, & corpore frigori non multum assueto, non parum exasperavit Hyems) Mærore porro, propter res domesticas Voto minime respondentes, accedente, mirum quantum ab iis passus est. Crapula enim *Arthritidi* superveniente, & ad τὰ ἔνδον eam alliciente, (quod ex *Aurelii Victoris* Epitomatore patet) tanquam Causa evidenti *πενυθειᾷ* subjuncta, extinctus est, pridie Nonas Februarii, annos habens LXV, & quod excurrit.

SEVERI Corpus, à militibus elatum, imponitur in rogum, militum & Filiorum ipsius Decursione honestatum. Milites in eum Dona coniecere militaria: Filii ignem accendere: Eo, ut aliqui opinantur, loco *Eboraci*, qui hodieque *Sever-Hill*, quasi *Severi* Collis, appellatur. In Urnam (de qua *Severus*, paulo ante mortem manibus tractata, Tu, inquit, *Virum capies, quem totus Orbis terrarum non cepit*) Ossa secluduntur, & *Romam* perferuntur.

BASSIANUS & *Geta* Augusti, una cum Matre *Julia*, quæ hac Expeditione tres Imperatores comitabatur, hujus anni vere solventes ex *Britannia*, *Romam* reversi sunt.

S

MULTA

Anni Post.
U. C. N. C.
964 211

Anni Post.
U. C. N. C.
964 211

MULTA in itinere Fratrum Discordia, magna Dissentiones; ut neque diversiis illdem uterentur, neque mensa eadem, Venenum metuentes.

NUMISMA hoc anno cufum est, in quo; ob victorias à *Severo Bassianoque* partas, *Geta* (qui ad eas in Australi *Britannia* non parum contulit) *Britannicus* appellatur,

HUC etiam Nummus spectat, Classis secundæ numero quintus, *Fortuna Reduci* inscriptus: De quo Pag. 65. 6. *Roma*, cum acclamationibus, Augusti duo, *Severi* successores excipiuntur.

APOTHEOSIS *Severi* sequitur, de qua fuse *Herodianus*. In *Antoniniano* reponitur Urna, *Severi* Cineres & Ossa comprehendens; isque inter Divos refertur. Discordia Fratrum Augg. indies augescente, Populus *Getae* favebat. Mater, ut Filios inter se reconciliaret, Imperium dividi *Romanum*, in *Europæum* & *Asiaticum* proposuit: Sed improbato hoc consilio, *Bassianus*, Imperii totius ambitione ductus eique inhians, magnum aliquod ferro & cæde molitur; itaque, cum secus processerunt latentes insidiæ, *Getam*, in communis eorum Matris cubiculo, sicut *Dio*; in ejus sinu, sicut *Herodianus*, *ἐκλυψεν* & *ἐκλάττει*, i.e. lamentantem & excla-

Synopsis Chronologica.

131

clamantem, manu sua (proh. facinus!) jugulavit.

Anni	Post
U. C.	N. C.
964	211

GETÆ Corpus statim crematum est, ex mandato *Caracallæ*, majorum sepulcro, quod in *Appia* Via, specie *Septizonii*, constructum est.

MILITES largitione compositi, *Getam* Hostem appellarunt: *Bassianus* in Fratris domesticos & amicos sæviit, & quæ ejus oblivionem maturare possent, omnia sedulo perfecit. Liberti, Fautores, & Amici *Getæ* occisi sunt ad millia hominum permulta, & in eorum numero *Papinianus* J. C. ipso jubente conspicienteque *Bassiano*, tractumque ejus per plateam Cadaver sine aliqua humanitatis reverentia. *Capitolinus* in *Caracallo*.

TUCCITANI, populus *Hispaniæ*, hoc anno, duobus *Asperis* Coss. *Getæ* *Severo* Aug. Monumentum erexere. Vide Inscriptionem No. Sextam.

Coss. *Caracalla* Aug. iv. & *Balbinus* II. 966 213

Quindecennalia celebravit Imperii Augustæi *Caracalla*: secundum *Ant. Pagi*.

Coss. *Messalla* & *Sabinus*. 967 214

Imperii *Cæsarei* *Caracallæ* Vicennalia.

S 2

Idem.

Anni Post.
U. C. N. C.

Idem. Unde *Cassiodorus*, [His *Coff* Antoninus *Caracalla* nominatur, propter genus vestis, quod *Romæ* erogaverat.]

969 216

Coff. Sabinus II, & Anullinus.

Antoninus *Thermas* sui nominis ædificavit, *Cassiodorus*, & *Eusebius*, in *Chronicis*. Porro *Caracallam* hoc anno posterioris Imperii *Augustei* *Quinquennalia* dedisse, refert *Ant. Pagi*: Ut & *Thermas* annis huiusmodi festivitibus dicatis ædificari solitas fuisse.

RELIQUIT & *Porticum* sub hoc tempus, *Patris* nomine: Quæ gesta illius contineret, & triumphos & bella. *Spartianus*, sive potius *Capitolinus*, in *Caracallo*.

VIAM novam idem munivit, quæ est sub ejus *Thermis Antoninianis*, scil. qua pulchrius inter *Romanas* plateas non facile quicquam invenias. Idem.

POSTQUAM Imperii *Rom. Caracalla* jam *Monarcha* factus esset, omne genus sceleri se dedit: Quatuor *Vestales Virgines* occidit; ex quibus unam, *Clodiam Lætam*, primo, quantum in ipso fuit, vitia vit; deinde exclamantem, & *Virginitatis* suæ *Testem* illum ipsum invocantem vivam (1) sepeliri iussit. (2) *Helvium Per tinacem*?

(1) *Dione Xiphilini*, Lib. xxii. (2) *Vita Caracalli* Cap iv.

Synopsis Chronologica.

133

tinacem, virum Consularem, ob hoc solum quod esset Filius Imperatoris, occidit.

Anni Post.
U. C. N. C.
969 216

POST innumeras cædes, ad hominum mulierumque (1) (*Dione* teste) viginti millia, in *Italia* patratas, & fautoribus amicisque *Getæ* omnibus deletis, non tam Urbi, (in qua vel Nomen ejus odiosum fuit) quam Exercitui fidens, huc illuc quo ferebat animus, eum duxit. Primum (3) *Galliam* petiit, & quam primum in eam venit *Narbonensem* Proconsulem interfecit: Dein (3) *Germanias* adiit. Per *Thracias* tunc in (3) *Asiam* migravit; bellum *Armeniacum*, *Parthicumque* gessit; tunc (3) *Alexandriam* petens, magnam in ea cædem fecit; dato militibus signo, ut quisque Hospitem occideret. (1) Sepulcra Regum *Parthorum* subvertit. Ut Provinciis placeret, simulque Pecuniam ex iis corrogaret, legem tulit, qua [*In Orbe Romano qui sunt, ex constitutione Imperatoris Antonini Cives Romani effecti sunt.*] D. de statu Hominis, L. 17.

HUJUSMODI vagationibus, cædibus, aliisque rebus impiis sceleratisque annos circiter quatuor consumpsit *Tarans*: Nomen hoc Gladiatoris deformissimi, perexiguique, ac nefarii hominis, *Caracallæ* à Populo, datum est.

Tolstoy,

(1) Vita Caracalli, Cap. v.

Anni Post.
U. C. N. C.

Τοῦτο, inquit (1) Dio, μὴ ὁ τὸ Τάραντος καὶ
βίον καὶ ὁλοθῆναι ἐξήσκησεν, i. e. *Hæc Tarantis
Vita, hic Interitus fuit.*

970 217

Coss. *Bruttius Prasens*, &
Titus Messius Extricatus II.

Ad Domus Severianæ trium Antoninorum
annum jam ultimum devenimus. Nam
Caracalla Imp. fere cunctis ob sævitiam
odiosus, à quodam *Martiale*, quem af-
fecerat injuria, *Carras* inter & *Edessam*,
in *Mesopotamia*, Alvi inaniendæ satagens,
inter fæces & urinam, confossus est, 6
Idus Apriles. Natus est die Octava A-
prilis, Anno post N. C. 188. Vixit Annos
29. Regnavit Annos 6, Menses binos.

MACRINI, qui Cædis auctor fuit,
ex mandato, Corpus igni traditur; reliqua
ejus, curante *Julia Domna*, (quæ tunc *Antiochia* morabatur) *Romam* relata, *Antoninorum* Sepulcro reconduntur.

DIXI illum Annos egisse 29: neque
enim audiendi sunt, qui tamquam *Martia*
genitum, annos xliii eum attigisse volunt;
cum Fratres, *Getam* & *Bassianum*, eodem
tempore Infantes esse, tradat *Herodianus*.

Τὸν τε παῖδων ἀντὶ ὄντων πάντων νηπίων.
Porro *Caracallam* *Julia* Filium fuisse asse-
rit

(1) *Xiphilini*, loco jam nunc citato.

rit Oppianus in Poemate illo aureo ad eum
dedicato,

Anni	Post.
U. C.	C. N.
970	217

Ἀντωνίνε,

Τὸν μεγάλην μεγάλην φύσιν αὐτοῦ Δόμνα Σεβήρα.

Dio tradit apud Xiphilinum Taran-
ti fraudem & malitiam Matris in-
esse, Syrorumque, ex quibus illa fuerat.
Hi vero tres, Herodianus scil. Dio, & Op-
pianus, istorum erant temporum, Anto-
nino & Juliae Domnae coevi, Romae agen-
tes, & qui notitiam illorum habuere :
Contra, qui de Antonino, tamquam Mar-
tia nato, Juliam Novercam Uxorem
ducente, & annos xliii agente, figmenta
tradidere, (Capitolinus scil. Cassiodorus,
Victoris Epitomator, Eusebius, Eutropius,
aliique) longo post tempore vivere, annis
circitur octoginta post scripsere, ab aliis
decepti, & alios decipientes. Sed & In-
scriptiones hujus rei veritatem arguunt,
extraque omne dubium ponunt : Nam
in Gruteri Thesauro Pag. cclxvi No. 7.
legitur Inscriptio JULIAE DOMINAE (pro-
DOMINAE) M. AUREL. ANTONINI. CAES.
MATRI. Iterumq; Pag. eadem, JULIAE
AUG. MATRI. CASTRORUM. ET. MA-
TRI. M. AURELII. ANTONINI..

HÆC qualiscunque Domus hujusce
Chronologia est ; quæ A. C. 145. inci-
piens, & in annum 217 producta, annos
Horum

Anni Post.
U. C. N. C.
970 217

complexa est 72, & tres habuit *Antoninos*. Horum primi annorum viginti Pueritiæ *Severi* sunt attribuendi; qua exacta, proximis sex annis supra viginti, Vir hic, humili loco natus, & Dignitati Imperatoriæ ne vel remotissime adfinis, astu, industria, consilio, labore, quacunque arte, quocunque modo, magnaque sui fiducia, partim ex Oraculis, partim ex Somniis, aliisque Præfagiis orta, per varios Honorum gradus, promptus excogitandis, acer exequendis rebus, Imperium adeptus est *Romanum*. In quo exercendo, Competitoribus suppressis, & devictis Hostibus (qua in re, *Herodianus* ait, *nihil ejus Victoriis æquale*) ita se per annos xvii gessit, ut *Romanorum* Impp. vix quisquam unquam, ab Augusto, melius. Literis ipse imbutus, Eruditione & Doctrina claris hominibus magnopere favit. Pontes & Vias passim munivit. *Ædificia* publica, tum *Romæ*, tum in Provinciis, construxit. Titulos habuit, quot ante nemo forte Imperatorum; omniaque gloriose egit, tamquam ad Imperium à Natura designatus, & (1) à nonnullis appellatus est *Fundator Imperii*. Verbo dicam, *Severum* Ambitio, Doctrina, Superstitio,

(1) *Græver* Thes. Inscript. Pag. lvi. 5. cclxii, 9.

stitio, Diligentia, Simulatio, Dissimulatio, Liberalitas, Avaritia, Labor, Severitas, Fortuna, Magnificentia, non solum ab omnibus Romanis Imperatoribus, sed & ab omni humano genere distinxerunt.

GETÆ notanda est Forma, in vestitu Elegancia, Gula, *Μοραρχίας* adfectatio quædam, Urbanitas, Lenitas, singularis Innocentia, & bona Indoles, summaque in *Britannos* Australes Beneficentia.

CARACALLÆ animus omni virtute expers, Libido insatiabilis, Crudelitas Puellorum, Virginum, Anuum, Præceptorum, Adfinium, Consanguineorum Morte insignis. Nihil *Tarante* turpius, nihil unquam execrabilius, nihil humana natura hoc monstro indignius. O dignum Imperii infiniti arbitrum! Hi tres sunt Imperatores, quos eodem tempore tenuit *Britannia*. Brevi curriculo xxiv annorum, Virtutum atque Vitiorum omnium, statuum ac conditionum fere omnium, Domus isthæc cursum absolvit, & in compertis habuit, quod à *Severa* dictum extremo spiritu, *Nihil expedire*.

PROFECTO, ex omni retro antiquitate, si duo illa tempora seligere voluerimus, in quibus *Britannia* nostra clarius

T

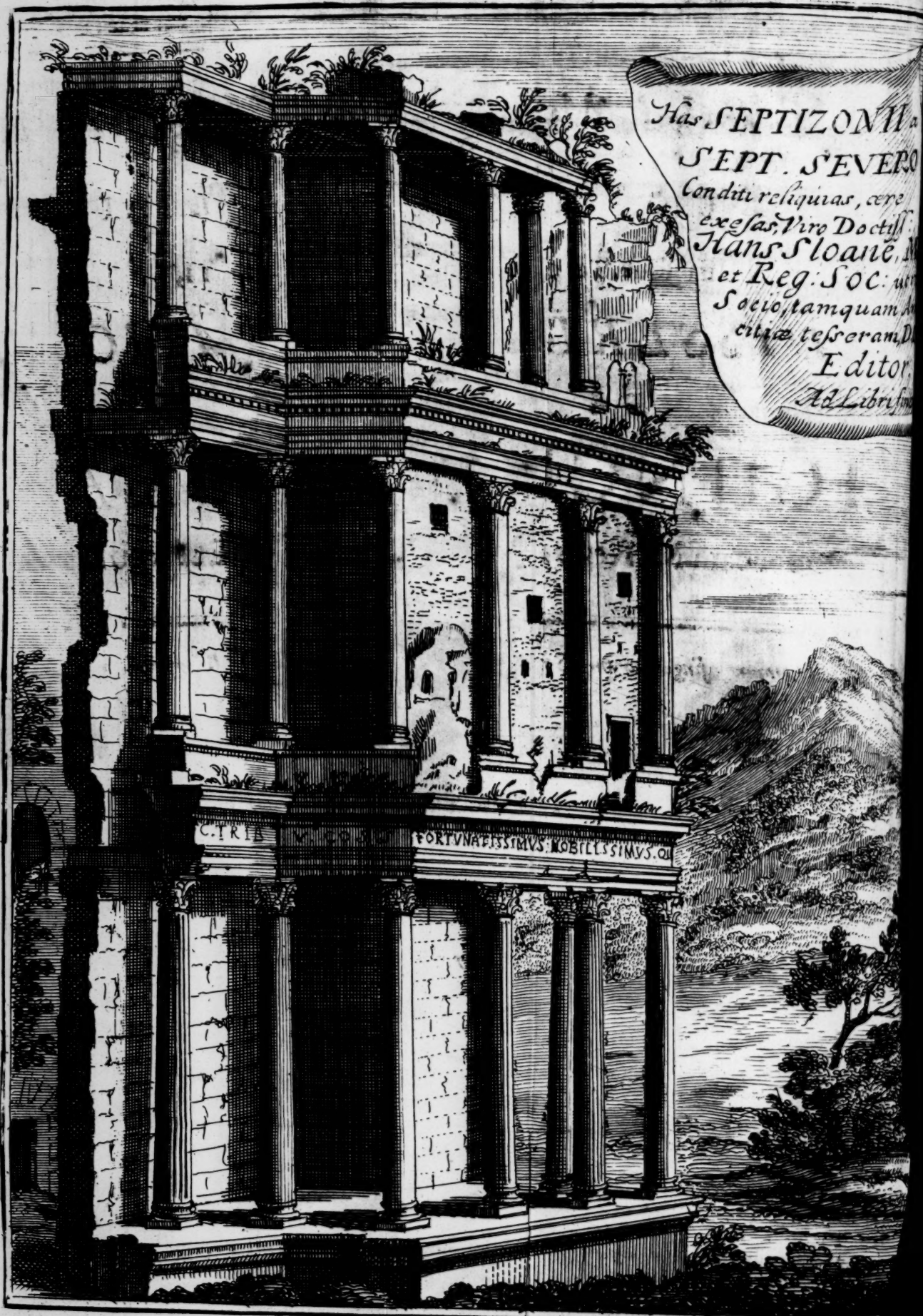
emicuit,

emicuit, & supra omnes alias Gentes,

Quantum lenta solent inter Viburna Cupressi,

Caput extulit, alterum eorum erit trium
Antoninorum, Severi, Caracallæ, & Getæ
Imppp. A. A. A. & *Britannicorum* in hac
Insula Triennium : Alterum, jam pridem
emortuæ; Octennium ANNÆ. Quæ ta-
men eo differunt, quod in priori Virtute
aliena, nempe *Romana*, effulsit ; in poste-
riori vero sua : Hoc Ipsi vidimus ; Illud
hic Libellus, uti spero, exhibebit.

Hæc SEPTIZONIUM

SEPT. SEVERO

Conditi reliquias, cere

exesat, Viro Doctiss.

Hans Sloane, M.

et Reg. Soc. ut

Socio, tamquam A.

citæ teseram, D.

Editor.

Ad Libri

SEPTIZONIUM SEVERI Imp.
in qua sepultus est GETA.

Guilbelmi Musgrave
REGIÆ SOCIETATIS
Utriusque SOCII,
DISSERTATIO
DE
ICUNCULA
Quondam M. Regis ÆLFREDI.

*Nam omnino fingendarum Similitudinum ratio
iccirco ab hominibus inventa est, ut posset eorum
memoria retineri, qui vel morte subtracti, vel
absentia fuerant separati. Lactantius.*

Isca Dunmoniorum :

Typis PHILIPPI BISHOP : Sumtibus PHIL. YEO.
A. MDCCXV. Veneunt etiam Londini, & in
utraque Academiâ.

Ex Chronico Fani Sancti Neoti, sive (ut nonnullis
videtur) Annalibus Joan. Asserii.

ANno DCCCLXXVIII. *Alfredus*, Rex Occi-
dentalium Saxonum, per silvestria & gron-
nosa *Sumertunensis* Pagæ loca, in magna tribulati-
one & angustia inquietam vitam ducebat. Et,
ut in vita Sti. Patris Neoti legitur, diu latebat
apud quendam suum Vaccarium.

Out of the Life of King *Alfred* the Great, by
Sir John Spelman.

THE River-Island *Athelney*, in *Somersetshire*,
which for the greatest part was anciently nothing
but a vast Fen, and *Alderkarre*, having afforded
the King [*Alfred*] a commodious place of Refuge, in
the time of his Distress, grew of that note, that loosing
the Name *Athelney*, it came to be called *Æthelinge*,
i. e. the Island of Nobles, from the frequent Res-
t and Residence of Noblemen there with the King.
Book iii. §. ii.

VIRO HONORABILI,
CIVI OPTIMO,
THOMÆ WROTH

DE

*Petherton-Park, in Comi-
tatu Somerset, Baronetto,*

SALUTEM.

RATAM acceptamque, Vir Amplissime, se Tibi fore, pollicetur hæc, qualis qualis ea sit, Dissertatio : Tibi scil. omne genus Literarum amanti, & Antiquitatis investigatori sollicito, ea, quæ de Ælfredi rebus aliquot tradendis exponendisq; tota versetur.

IS enim Magnus ille Rex fuit, qui
(Asserio, ejus æquali, tradente) in Loco
Alre

Epistola Dedicatoria.

Altre appellato, Prædio nunc Tuo, Guthræ-
 mum, illum Paganorum Regem, in Fi-
 lium Adoptionis sibi suscipiens, de Fonte
 sacro Baptismatis eum Elevavit, & una
 cum illo, Æthelstani nomine in Ecclesiam
 admissio, pro hujus in Ditibus suis guber-
 natione, (1) leges sancivit. Ille fuit,
 qui Athelneia, Tuis Possessionibus adja-
 centis, summo discrimine latens, Hospitium
 ibi invenit, in Tugurio, præclarum; neque
 minus ob Placentas, ad Ignem positas, (ut
 festivum hoc adiiciam) quoniam minime
 vertebat Is, ardentes, quam Ævo nuper
 elapso, Rex Carolus, ejus nominis Secun-
 dus, ob neglectum Automaton, à Vetula
 fuit increpatus: Ibi, inquam, Ælfredus
 invenit Tutamen, ut diebus hisce nostris
 in Aedibus Tuis, tamquam in Asylo, plerique:
 Neque enim minus ille Beneficus, qui Pau-
 peres alendo, qui Vicinos sublevando, ali-
 aque boni Civis munera obeundo, eos ab
 Inedia & Egestate, quam qui ab Hostibus
 defendit. Porro, Ille Rex fuit, qui Aca-
 demia, sive Conditor, sive Restitutor Ox-
 oniensis, sic eam Aedificiis & Immunita-
 tibus auxit; ut, Literas Humaniores, &
 Veram Sapientiam docendo, non Orbi so-
 lum Britannico, sed & universo, perenne
 Lumen,

(1) Exstant earum nonnullæ apud Spelmanum, Conciliorum
 Tomo primo Pag. 375 & seqq.

Epistola Dedicatoria.

iii

*Lumen, plus octo jam annorum sæcula,
præbuerit.*

*TE vero maxime delectabit, Optime
Vir, quod piam hic Ælfredi Mentem, &
ad Deum in periculis erectam, (quo nihil
Viro sapiente dignius) abunde hoc Cimelio
testatam habes. Unde enim afflicto Ho-
mini solatium, nisi ab Eo, qui Arx, qui
Clypeus, qui Rupes, qui Propugna-
culum, qui Salutis Cornu, qui denique
Numen cui confidat: Quæ Regis Solymæi
Verba, Saxonico nostro, Psalmos in sinu
fere perpetuo gerenti, sæpeque perlegenti,
proculdubio gratissima fuere.*

*DE Rege tam magnifico, prudente, pio,
tamque omni Virtute ornato, nihil non ali-
cujus momenti omissum, vel non satis ex-
plicatum, eruditis & doctis Hominibus
minime displicere arbitror: Præcipue,
quod Imagines in Ecclesiam irrepentes
(quæ hujusce Dissertationis opera est) expo-
suerit.*

*UTCUNQUE res illa ceciderit,
hoc certo scio, propter innumera mihi
meisque à Te & Domo Tua collata Bene-
ficia, pergrati hoc erga Te animi mei
Pignus & Testimonium esse: Non dicam*
Remu-

Epistola Dedicatoria.

Remunerationem ; *nam qui Tecum Muneribus certabit, (quæ Tua est Munificentia) frustra erit.*

VALE, præstantissime Pacis & Justitiæ Cultor, *Et ex Horatii Tui Voto,*

Serus in Cælum redeas, diuque
Lætus inter sis Populo.

Iterum vale, Et favere perge

Tuæ Salutis studiosissimo

GUIL. MUSGRAVE.

*Dabam Hæc Dunmoniorum, Nonis
Junii, A. D. MDCCXV.*

D E

ICUNCULA

Quondam Magni Regis ÆLFREDI,

DISSERTATIO.

§ I.

E hac *Icuncula* jampridem ad Doctissimum *Hans Sloane*, Regiæ Societatis tum temporis à Secretis, Literas dedi: Et paulo post eidem a-

Icuncula
hac, de qua
olim, ad
incudem
revocatur.

lias, rogatu Viri Reverendi D. *Geo. Hickes* S. T. P. Ex prioribus quædam

(1) *Actis Philosophicis* inserta sunt: Ex alteris aliqua *Thesauro Linguarum Septentrionalium* ab eximiæ Doctrinæ, & Antiquitatis *Saxonica* scientissimo Auctore.

Cum autem Illæ iterum perlegenti per-

U

pen-

pendentique mihi minime placuerint :
 Hæc autem à Celeberrimo Auctore, pro-
 positi sui ergo (i. e. ut Linguam *Saxoni-*
cam exponeret) adhibita fuerint, visum
 mihi fuit *Iconem* hanc ad incudem denuo
 revocare, & viam prorsus aliam calcando,
 [quatenus Imaginum in rebus sacris usum
 & antiquitatem ea demonstret] exqui-
 rere. Quibus præfatis, e vestigio rem ag-
 gredior.

§ II.

Ubi, & quan-
 do inventa.

TRIGINTA circiter anni sunt,
 cum ad *Tona*, Fluvii in Belgio nostro,
 ripam, ubi ille in *Pedredam* lente festinat,
 in prædiolo, quod vocatur *Athelney*, his
 vicino Fluviis, casu inventa fuit *Icon*,
 quæ Tab. iv. Figuris tribus apte expri-
 mitur. Hæc cum perite admodum fa-
 bricata, inter *Κεμήλια*, quotquot undique
 collecta studiose conservantur, longe præ-
 stantissima, locum mereatur, hodieque
 penes sit *Αρχαιοφίλον*, omnibusque meritis
 illustrem, *Nathan. Palmer*, de *Fairfeild*
 in Comitatu *Somerset*, Armigerum, (quo
 favente, mihi commodatam sæpius eam
 hisce oculis vidi, hisce manibus tractavi)
 de ea jam accuratius edisseram, & pri-
 mum, ejus Figuram Opusque describe-
 re ; deinde, Usum à veterum moribus

non

non multum abludentem, exponere conabor.

§ III.

DIMENSIONES habet *Icon* easdem fere, quas *Figuræ*: Quarum Prima illius partem anticam, altera posticam exhibet; tertia *Craffitudinem*. De quibus ordine.

ANTERIOR pars *Cryftallum* habet *Pyriformem*, quam in loco suo servant *retinacula*, sive folia parva *semilunaria*, toto ambitu quasi quinquaginta. *Cryftallus* obtegit *Encaustum*, in quo *Pictura*, per *Cryftallum* aspicienda, *Homini* severo & tristi *Vultu*, *Caput* in *dextram* nonnihil inclinantis, *sella* sedentis. Videtur is utroque cubito *Sellæ* prominentiis inniti, & ambabus manibus, *Iridis* *Caules*, tamquam *Sceptra*, tenere. Hæ *Caules* circulo infra coeunt, sive potius (secundum istius *Plantæ* morem) ab uno *Cespite* oriuntur; & divaricatæ hac illac ascendunt, donec utroque *Capitis* latere *Florem* emittunt. Hujus *Planitie* pars acutior, in immanis *Belluæ* cujusdam *marinæ* caput definit, quod *Delphini* esse videtur. *Linea* circumdatum est, quæ *Punctis* distincta: *Punctis* etiam illud interspersum est. Ex ore *Belluæ* *Tubulus*

lus se exporrigit ; cuius Orificii medium ex Auro Filum transecat, tamquam Diametrum. Hæc de plano hujus Cimelii supremo, Fig. 3. repræsentato.

Postica,

IN Fundo, sive Basi, Lamina est, quæ Bracteolis Aureis acuminatis, numero tribus supra viginti, in loco fixa & retenta, Encaustum in suo loco pone retinet, firmeque comprimit. Lilium habet hæc Lamina, Florum Delicias, artificiose sculptum, ex Olla triquetra in angulo minori exortum, & primo duo Folia minutiora, dein altera duo largiora emittens, sed quæ supremo fine excisa cernuntur: Deinde, minora & angustiora duo. Flos ex scapo assurgit, cum senis pinguibus repandis Foliis ; in quorum medio stylum longiusculum trifidum circumstant Stamina. Varias inter Floris hujusce partes, opus apparet craticium. Laminæ hujus finis acutior in Cutem Piscis squamosam definit. Belluæ Caput inferiori mandibula caret. Hæc in Fig. No. 4ta spectantur omnia.

LAMINA Postica (aurea) cum sit antica (CrySTALLINA) & Encausto largior, facit, ut Cimelii latus sive margo sit obliqua. Hujus marginis Limbo exteriori adnexa est Fimbria, punctis & arcuato opere notabilis, visu pulcherrima. In ipsa

ipsa margine (propter Laminarum, uti dixi, inæqualitatem) obliqua, legitur E- *Lateralis,* pigraphe, cujus initio Crux est, quæ à nonnullis *Crux Passionis* appellatur. Literæ prominentes sunt, & ut firmetur opus, Aurea super subterque ligatura, aliquando etiam Auro inter se continuato, vinciuntur. In Ectypis paulo majores sunt, quam in Prototypo; ut clarius appareant. In Literarum interstitiis splendet CrySTALLUS: Aurum & CrySTALLUS se mutuo commendant, & spectantium oculos insigniter oblectant. Hæc exhibent Figg. 3 & 5.

TOTIUS Cimelii Materia, præter Encaustum & CrySTALLUM, est ex Auro omnis. Totius Pondo, Drachmæ quasi tredecem: Auri vero solius præterpropter Uncia,

§ III.

INSCRIPTIO sic se habet.

† AELFRED MEC HEIT GEVVRCAN.
Id est, (Doctissimo interpretante *Hickesio*)
Ælfredus me jussit fabricari.

Inscriptio,

CUIA fuerit *Icon*, declarat Inscriptio, nimirum *Ælfredi*; Magni illius *Saxonum Occidentalium* Regis, qui cum *Danis* sæpe prælium committens, ab iis in Agro *Somersettensi* victus, ad *Bubulcum* in *Ulinosa*

ginosa ejus regione se contulit; ubi in paludibus (tamquam *Marius* in *Minturnensibus*) se abscondens, ad tempus aliquod ibi moratus est, & (uti licet opinari) tum temporis hoc *Κεμήλιον* amisit. Hunc terræ tractum, *Danis* in fugam missis, pretio Rex *Ælfredus* emisse dicitur, & in eo Cænobium erexisse: Eo loci, post tot sæcula, inventum est hoc *Κεμήλιον*.

*Quia in eo
Facies.*

CUIA in Encausto depicta sit Imago, diu mecum dubitavi, sed jam pridem in Doctiss. *Hicestii* sententiam, Domini nostri Sospitatoris eam esse contendentis, eo lubentissime. Hoc arguit Oris gravitas & tristitia; qualis Illius fuisse perhibetur: Hoc etiam non parum arguit *Cruce* illa, quam dixi, *Passionis*, initio Inscriptionis. Quid quod, *Hicestio* sentiente, Duo Sceptra manibus comprehensa, duplicem illam Potestatem, quam Pater in Cælis & Terra Filio dedit, ostendere videntur. Ex altera vero parte, quod ab operis elegantia, magna profecto & admirabili, adversus ejus antiquitatem urgetur, abunde satisfiet eo, quod e diverso profert Doctiss. Ille, Nimirum illud *Romo*, quam plus semel adiit *Ælfredus*, ab Artifice quodam perito & Artis suæ gnaro, fuisse fabricatum. Cæterum, huic, utut difficili, nodo cuneus satis aptus accommodari

dari potest; eo, quod in *Ælfredi* vita traditum, nempe Illum, ut Regnum omni ex parte cultum & ornatum redderet, non solum Artium liberalium professores, sed & Mechanicarum gnaros, ex omni fere *Europa* operarios evocasse, & pretio conduxisse; à quorum fortasse aliquo fabricatum hoc *Κεφάλιον*.

A CRUCE hic initio posita, non est ut de ea multum asseram: Nemini non notum est, ea, tamquam re notabili & sancta, passim Agrorum Terminos signari; & ei, tamquam Numini, Domos sanctas dedicari; creberrime vero eam Testimoniorum, omnisque generis Scripturarum, adeoque ipsius Alphabeti initio, felici cum auspicio, præfigi; ut Veri indicem, & Religionis sacerrimæ signum. Quicumque fuerit *Infancia*, ad Sospitatorum in memoriam revocandum, usus, eundem & ejus *Crucis* esse cogitandum est.

LITERARUM ductus qualis esset *Ælfredi* sæculo (mortuus autem ille est A.D. 900. Regnavit annos fere 30) ostendit Inscriptio: Cui binæ ex Alphabeto *Saxonico* Literæ inferuntur. Literarum hæc Miscella, nunc ex diversis ejusdem Linguae Alphabetis, nunc ex diversis Linguis (ut in hac *Icone*) sumptarum, apud Auctores

In ejus initio
Cruz.

Literarum
Auctus, &
miscella no-
tabilis.

Auctores nequaquam infrequens. Sic
 CoMMoDVS, & CONSTANTIVS.
 NoB. CÆS. in eorum Nummis apud
 me leguntur. Sic in *Julii Vitalis* Epita-
 phio [IX.] Sed de hac re alibi verba
 fecimus.

§ V.

*Iconcula
 istius.*

HISCE jam positis, non erit difficile;
 de celeberrimæ hujus *Iconis* usu conjectu-
 ram facere: Cum enim (1) *Ælfredus*
 omnino Vir sanctus esset, à Leone Quarto,
 Pontifice Romano sive Baptizatus, sive
 instructus; cumque idem fortis & belli-
 cosus sæpe pugna cum Paganis decertaret,
 & quidem eventu belli vario, mirandum
 non est, si ex illorum temporum more,
 quæ Imaginibus (2) favebant, hanc *Icona*
 fieri curavit, ut in angustiis & rebus du-
 biis, quibus sæpe premebatur, universi
Sospitatoris aspecta imagine, solatium ex
 eo caperet, & posita in eum fide, fortius
 in hostem irrueret. Profecto, huic opi-
 nioni non parum favet ille Paxillus, qui
 Tubuli orificium transecat. *Na puer.*
 Huic enim adligata Tænia, colloque-
 gerentis

(1) *The Life of Alfsred the Great, written by Sir John Spelman, publish'd with Historical Remarks by Mr. Hearne, Oxford, M DCCIX. Pag. 202. (2) Vide Opuscula à Leone Allatio collecta, & Paf. sis, Anno MDCLXIV Edita. partem alteram.*

gerentis circumdata, Gestamen hocce, pectore dependens, facillime pro re nata posset in aspectum erigi, & usui proposito respondere.

§ VI.

HUIC consentaneum est, quod de Ælfredo Rege tradit, æqualis illorum temporum, (1) *Asserius*, [*Eum*, nempe, *Cursum diurnum*, (id est, *Celebrationes horarum*) ac deinde *Psalmos quosdam*, & *Orationes multas*, quos in uno Libro (2) (*Hand-Book*, i.e. *Enchiridion* appellavit) congregatos habuit, in sinu suo, die noctuque, sicut ipsi vidimus, secum inseparabiliter, *Orationis gratia*, inter omnia præsentis vitæ curricula, ubique circumducere.] Quare non improbabile videtur, Ælfredum, aspecta in periculis hac *Icone*, Deum (quoniam Regis *Solymæi* verba, *Saxonico* nostro Regi fuere gratissima, & melle dulciora) invocare, tamquam *Arcem*, *Rupem*, *Clypeum*, *Cornu Salutis suæ*, *Propugnaculum*, *Numen cui confidat*: Forsan etiam à Psalmo xxii, duxisse *Christi* hanc *Languentis Imaginem*.

Ælfredi
Pietas.

X

§ VII.

(1) De Ælfredi Rebus Gestis. (2) Life of K. Ælfred, Page 265.

§ VII.

Alfredus
Idolatriæ
non arguen-
dus :

MINIME vero cogitandum est, hanc Imaginem, tanquam Ipsum Deum, ab *Alfredo* coli & adorari. Quis enim sanæ mentis opinabitur, Regem, cum primis sæculi sui sapientem, quique toties Idolorum vanitatem, à *Davide* perstrictam, audiri legitque, Encausto demum & Pigmenti ita capi, ut iis cultum faceret divinum? Quis ab *Alfredo* , Dei O. M. Celitudinem, Gloriam, Omnipotentiam, à Rege *Davide* tantopere celebratam, toties legente, Fabricæ hæc omnia Humana posse tribui iudicabit? E diverso tantummodo hanc Iconem esse, licet opinari; quo aspectu, *Alfredi* in mentem venit Tolerantiæ, Patientiæ, ceterarumque Virtutum, quarum Humani Generis *Sospi- tator* magnum existit Exemplar.

Hæc Iconcu-
la tantum,
Mytho-
suvoy.

INTEREA minime negandum, quin Imagines sub hæc tempora plus nimio colerentur. *Arturus* , Britonum ille Rex bellicosus, in octavo bello contra *Saxones* , in Castello *Gunnion* , Imaginem Crucis & *Str. Mariæ* super humeros portare, sicque paganos, à *Nennio* refertur, in fugam (1) vertere Hoc ingruente malo,

&

(1) Vide *Nennii Historiam Britonum* , Cap. lxlii.

& Evangelii puritatem turpiter inquinate, *Alcwinus*, *Eboracensis*, (qui floruit A. D. 780, & *Parisiensis* Academiae Fundator fuit) *De Imaginum Adoratione* scripsit, quem utique Librum se vidisse refert (1) *Lelandus*. De eo sic *Clariss.* (2) *Galens*, *Alcwinus* popularis, [*Iussu* *Ecclesiae* *Britannicae*, auream Epistolam *Alcwinus* noster scripsit, contra cultum *Imaginum*: *Fulta* erat ea Epistola plurimis e *S. Scriptura* legitime petitis testimoniis: *Suffragiis* confirmabatur totius *Britannici Clerici*, *Synodum* *Frankfurtanam*, & *Carolus* *magnum*, de Cultu illo Imaginose *Fluctuantes*, mirifice erudit; errorem nascentem confutavit; veritatem asseruit. *Hac Epistola, O factum male! desideratur.*]

subscrip-
sit
vitalis
libri
venera
lib.

Defideratur
Alcwin
Liber.

libri
venera
lib.

§ VIII.

HAUD dubium est, quin ab *Ethnicis* ad *Ecclesiam* manavit *Imaginum* usus; quibus solenne fuit huiusmodi *Idolus* adorare, & nonnunquam ubique secum portare: Cujus rei Exemplum unum alterumque in medium feram. *Asclepiades* *Philosophus*, (3) (*Anmiano* tradente *Marcellino*)

Ab Ethnicis
ad Ecclesiam
manavit I-
maginum u-
sus.

X 2

(1) De *Scriptoribus Britannicis*. (2) In *Prefatione* ad *Historiam Britannicam*. *Scriptores* xx. (3) *Libro* xxii.

cellino) *Dea Caelestis* Argenteum breve Figmentum, quocunque ibat, secum efferre solitus est. Idem (1) *Arriani* verba significant *Δοκῆς με λέγειν ἀργυρῆσιν* (Θεὸν) ἢ χρυσὸν ἔχοντες; ἐν σαυτῷ φέρεις αὐτόν. (2) *Octavio Casari* Imagunculam fuisse auream, nomine *Thurinum*, narrat *Suetonius*; quam ille nactus *Adriano* Imp. & *Domino* dedit, cuius inter Cubiculares colebatur. Vide quæ *Doctiss. Casaubonus*, ad illum *Suetonii* locum commentatus est uberrime.

Imaguncula-
rum apud
Ethnicos u-
sus,

SYLLA (3) dicitur *Apollinis* ἢ χρυσὸν ἀγαλμάτιον in sinu circumferre, & manu comprehenso in periculis oscula dare, preces effundere, vehementer orare, obsecrare.

ALEXANDRI M. in Deorum numerum relati, Effigies, à *Macrianorum* gente portabatur, quia (scribente (4) *Pollione*) [*Juvari in omni actu suo dicuntur, qui Alexandrum expressum, vel auro gestitant, vel argento.*]

SIGILLARIA dicebantur hæ, cum aliis, *Iconcula*; de quibus (5) *Arnobius* [*Abstinetis a risu, cum pro Diis immortalibus, Sigilliolis hominum, & formis supplicatis humanis?*]

(1) In *Epiſt.* Lib. ii. Cap. viii. (2) In *Octavio Casari*, Cap. vii. (3) *Pſitarobus* in ejus vita. (4) Vide *Treb. Pollionem* in *Quieto*. (5) *Adverſus Gentes*, Lib. vi.

*humanis? Quinimo Deos esse Sigillaria ipsa censetis.] Earum autem Opifex Faber Sigilliarius: Ut ex Reinesii patet Inscripti-
onum (1) Syntagmate, & ex (2) Græveri Thesauro.*

APULEIO nihil luculentius, [Morem, (3) inquit, mihi habeo, quoquo eam, Simulacrum alicujus Dei, inter libellos conditum gestare; eique diebus festis, Thure & Mero, & aliquando Victimis supplicare.] Mercuriolum aliquando se gessisse constat: Nam paulo post addit [Jussi curriculo iret aliquis, & ex hospitio Mercuriolum afferret, quem mihi Saturninus iste Oea fabricatus est.] Eumque deinceps fatis lepide describit, [En! vide, quam Facies ejus decora, & succi plena sit, quam hilaris Dei vultus: Ut in Capite crispatus capillus, sub imo pilei umbraculo appareat; quam lepide super tempora pares pinnula emineant; quam autem festive circa humeros vestis substricta sit.]

Exemplo non
uno illustra-
tus.

QUIN & Harpocratem, sive Imagunculam illam argenteam, quam in Viri Celebb. Joh. Smetii Gazophylacio Neomagi visam, Commentario illustravit Doctissimus D. Gisb. Cuperus, harum gentium

(1) Classe xi. Inscriptioe lxxxix. (2) Pag. cioxxxv. Inscript.
3. (3) In Apologia.

gentium Deum esse, minime dubitandum est. Eruditissimus (1) Auctor, tamquam ex Antiquitatis Adyto, suspicari se scribit [vel Laribus, sive Diis domesticis annumeratum esse breve hoc signum, vel quempiam Religionis ergo & instar Amuleti illud secum portasse.] In cuius rei confirmationem, Diis servatoribus adscriptum fuisse Harpocratem, inque, qui in extremis periculis versabantur, non secus ac alios, auxilio venisse, ex Artemidoro, docet.

§ X.

Imaguncula
Cultus impro-
batur,

SED dic, *Adriane*, an *Thurino* debeatur, quod ad *Romanum* euectus sis Imperium? quod a Barbaris *Romanos*, passuum Muro multorum millium, tutatus sis? Et quod triginta Legiones habueris? Dic, *Apuleie*, Deusne fuit iste tuus, qui decora facie, vultu hilari, lepide compositus, comte vestitus; quo in describendo, ab risu nec ipse quidem abstinens; istene, inquam, fuit, qui in humano Corpore partium Symmetriam mensuravit? Istene fuit, qui πείσως & cogitandi Officinam condidit? Qui spiras in Corde torfit?

qui

(1) Pag. 85.

qui in Venas Sanguinem infudit? qui
Genis Rosas, Oculis Aciem, &

Os Homini sublime dedit?

At Deum dixi, imo Puppis iste tuus, ^{quia peridi-}
Oea, te confitente, fabricatus; id est, ^{culus.}
malleis tusus, & incudibus figuratus;
Verbo dicam, istene fuit, qui *Homini*
fabricavit? Dic, *Alexandrine*, num *Har-*
pocrati tuo debeatur *Aegypti* fertilitas, &
Nili, ex intervallis certis, *Inundatio*?
Quindic, *Asclepiadisce*, num à tua *Celesti*
Dea, *Coeli Fornix* statutus sit, & in eo
Sidera fuerint appensa, simulque motus
eorum, tamquam in *Chorea* tripudian-
tium, *καὶ αὐτὰ μετ' ὅσων*, ordinati? Apage, *Phi-*
losophi, vestram huiusmodi *Theologiam*.
Hæc sunt, quæ habui dicere, de *Alfredi*
Icuncula

TABU-

(1) 784

TABULARUM EXPLICATIO.

TABULA I. **F**ragmentum exhibet A-
naglyptici, quod paucis
ante annis prope *Bathoniam* effossum,
GETAM Imp. videtur representare, hodie-
que, ad Cœnobii, juxta *Julii Vitalis* Cip-
pum, ibi muro affixum est.

TAB. II. Figura 1 & 2 duas GETÆ
Facies, ex ejus Nummis exhibet. 3,
4ta & 5ta *Alfredi* Icunculam, triginta
circiter abhinc annos, apud *Athelney*,
juxta *Tonam* Fluvium, in Comitatu *So-
merset*, inventam: quarum Prima Faci-
em ejus anticam, Altera posticam, Tertia
lateralem ostendit.

TAB. IV. (quæ III dici debuerat) GETÆ
Nummos decem rariore, e Doctiss. *Pa-
tino* sumtos habet. Figura cetera, No.
II. notata, *Purpure* sunt, non ita pridem
in *Belgico* Litore *Sabriniano* reperta; de
qua in *Capitolini* GETA, Pag. 23. &
Nota. 5. TAB.

TAB. Ultima Sept. Severi Septizonium exhibet, quod ex magnificis ejus operibus unum, Gentis Severianæ fuit Sepulcrum: In quo trium hujusce Domus Antoninorum, Severi scil. Getae, Caracallæque condi Cineres, in prædictis retulimus. De eo sic (1) Fabricius [Severi Septizonium inter Palatinum & Caelium. De septena Columnarum serie, ex qua assurgebat, tres series jam visuntur, una alteri superimposita. Integra Series illa est, quæ Eurum spectat, in cujus prima secundaque parte supersunt Columnæ octo, in tertia sex: Intra illas Columnas Moles ex quadratis lapidibus assurgit, quæ in altum, Pyramidis aut Obelisci more, magis magisque contrahitur atque acuitur. Opus sane mirum & magnificum.] Ita vero Cl. If. (2) Vossius [Septizonii, quod Severi esse creditur, ne quarta quidem altitudinis superest portio. Vementibus ex Africa in ipso mari culmen ejus olim conspiciebatur. Septem quippe adsurgebat Zonas, totidemque Columnarum ordinibus invicem sibi superstructis, Collium Romæ & simul totidem Planetarum præ se ferens imaginem.] Verum à nupero docemur Auctore (3) Gallico,

(1) Kie Illius Romæ, Cap. xx. (2) De Magnitudine Romæ
(3) Bernardo de Montfaucon, in Diario Italico.

Tabularum Explicatio.

Gallico, [nulla ejus superesse Vestigia, ne quidem lapidem lapidi impositum, sed angulum ejus novissimum, atate conlapsurum, exeunte seculo sexto supra decimum, Pontifice Sexto quinto, funditus everti.] Hujus Septizonii Figuram, ut est apud (1) Stephanum Perac, ære exesam, ultima Tabula hic apponi fecimus.

De nobilissimo hocce Monumento, Dionis Ἀντωνίου, vide Scaligeri Animadversiones in Eusebium, Pag. 229.

Roma Antica di Famiano Nardini; Alex. Donatum, de Urbe Roma; aliosque Romæ Vet. Τόπος ἑσῶς à Cl. Geo. Grævio, in Thesauri Antiquitatum Rom. Vol. III, congestos.

(1) I Vestigi dell' Antichità di Roma, da Stefano Du Perac, In Roma, MDCLXXX.

F I N I S.

Δόξα τῷ ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

81

Syllabus Caputum

I N

DISSERTATIONIBUS.

CAP. I. *De Statua Bathoni-*
ensi. Pag. 1

CAP. II. *De Getæ aliis.* 23

CAP. III. *De Getæ Inscriptioni-*
bns. 26

CAP. IV. *De Getæ Nummis.* 52

CAP. V. *De reliquis ad Cetam*
spectantibus. 105

Severianæ Domus Augustæ Synopsis
Chronologica. 112

De Icuncula quondam M. Regis
Ælfredi. 1

Tabularum Explicatio.

DISSERTATIONUM EPITOME.

DE GETA BRITANNICO.

C A P. I.

De Statua BATHONIENSI.

S *STATUA* jam pridem Aquis Ca-
dis effossa, Pag. 1

Qua Getæ Imp. esse videtur; 2

Quod ejus Nummi ostendunt. ibid

Argumenta ab Oris similitudine

ibid

in Nummis & Statuis magni æstimanda. 3

Statua Hasta pura, & Equus, ibid

tamquam Castoris, cujus sub forma Geta hic

representatur.

45

Geta Eques egregius.

Romani

Dissertationum Epitome.

Romani Fortes Hasta Pura, seu Præmio, donabant.	ibid
Hasta pura, cum aliis Donis militaribus,	6
Sapissime donata; sed cum Parma & Statua Equestri, non nisi Cæsari.	7
Equitis Interula.	ibid
Sic, ut in Figura Tavegrala & Oxoniensi	8
Equites interdum plane Nudi.	ibid
Parmae Diameter unciarum xx,	9
Peripheria lx.	10
Romanis initio Frena non in usu:	ibid
Postea, multiplex eorum forma.	11
Getae indoles,	12
Et Caracalli.	13
Geta Australi Britanniae præpositus.	ibid.
Qua sub Administratione statui videtur,	14
Aquis Calidis, (eo tempore celebribus)	hac
Imago, ab Ordinibus,	15
Propter Aquas servatas, Vias restitutas, aliamve ingentem aliquam hujusmodi munificentiam;	
Cujusmodi Exempla sunt permulta.	16
De Basi Statua, & ejus Epigrammate, conjectura.	17
Cæsarum Capita non semper Laureata;	18
Othonis raro; ideoque pretiosissima.	ibid.
Augustorum Statuas non semper in locis celebratissimis,	ibid.
Interdum in ignobilibus statui,	19
Extra Portam, & in Vitis.	20
Via J. Vitalis Sepulcretum inter & hanc Urbem, illustris fuit.	ibid.
Statuam in Sepulcreto illo abscondi, verisimile est.	21
Translatarum Imaginum Exempla.	ibid.
Argumenti summa.	22

C A P.

Differtationum Epitome.

C A P. II.

De GETÆ aliis.

U nde Nomen Getæ.	23
Quando Natus.	ibid
Imperatorum Rom. Ætas communis.	24
Temperate Vitam agentes	ibid
Ceteris ætate grandiores, & quot annis :	25
Quot ex iis e medio sublati. Mite Imperium Anglicanum.	ibid.

C A P. III.

De GETÆ Inscriptionibus.

G ETÆ Inscriptiones admodum pauca.	26
Prima quo tempore posita fuit.	27
Vaillantii Error.	28
Solus Severus Pon. Max. hic appellatur.	ibid
Opera Severi publica, tum multa, tum egregia	ibid
Inscriptionibus passim memorata.	29
Domus Severianæ, aliorumque, Pietas.	ibid
Inscriptione secunda, Julia, Caracalli genetrix, & appellata,	30
	Et

Dissertationum Epitome.

Et Castrorum Mater,	31
Et Augusta. Quare Juliam, etiam Adukeris famosam, minime repudiavit Severus.	ibid
Matres Senatus, Matres Patriæ.	32
Quodnam Munus, Procuratoris.	ibid
Quo tempore positum fuit hoc Monumentum.	ibid
Inscriptio Tertia.	33
Ejus Lectio varians.	34
Dui cum Numinibus Augg. adjungitur.	ibid
Geta nunquam tertium Cos.	ibid
Geta, Plautiani Collega, Severi fuit Impera- toris Frater.	35
Geta noster iterum Cos. cum Antonino I I I,	ibid
A. post N. C. 208.	36
Quo anno posita fuit Inscriptio quarta,	37
Et quibus de Causis.	38
Geta, Anno post N. C. 209, Cæsar Nobilif- simus.	ibid
Scaligeri Error,	39
Et Antonii Pagii.	40
Φιλορωμαϊς appellatio magni olim habita.	41
Cæsarum Titulus Nobilissimi, quam antiquus.	ibid
Batavorum hocce votum,	ibid
Quam pium, & idoneum.	42
Civitas Populum significat, Terra quendam tractum incolentem, & Ditronem ejus habentem.	ibid
Quo anno Monumentum hoc (quintum) erectum.	43
Tres adversus Pagium Inscriptiones.	ibid
Hominum Cognomina	ibid
Sæpe sumuntur a Locis.	44
Hæc Inscriptio non Anni 210.	ibid
Ejus significatio,	ibid
	Legio

Dissertationum Epitome.

<i>Legio II dicta, ob Virtutem, Augusta.</i>	43
<i>Inscriptionis sexta Monumentum quo tempore erectum.</i>	ibid
<i>Geta in eo Severus appellatur : Quod notatu dignum.</i>	ibid
<i>Conjectura de Inscriptionis Causa, & servanda modo.</i>	46
<i>Severus Titulorum amans ; Vitam finit inepte.</i>	47
<i>Inscriptio septima.</i>	
<i>Vallum, Imperii decus Severiani maximum.</i>	48
<i>Bracchium ex cespitio fit camentitium.</i>	49
<i>Camdenus Inscriptionem Octavam vidit.</i>	ibid
<i>Getae Nomen Inscriptionibus saepe erasum :</i>	50
<i>Getae Inscriptiones numero plures, quam J. Caesaris,</i>	51

CAP. IV.

De GETÆ Nummis.

<i>Getae Nummorum divisio.</i>	52
<i>Classis prima ejus Vultum ostendit.</i>	ibid
<i>Nostri, cum Statua, similitudo Nummi.</i>	53
<i>Nummus alter pulcherrimus.</i>	ibid
<i>Quo anno Geta primum appellatus Caesar.</i>	54
<i>Geta Pontifex in Nummis dicitur,</i>	55
<i>Severo scil. adhuc vitam agente.</i>	56
<i>Geta in Nummo quodam Lucii Prænomen habet.</i>	
<i>Q: An recte.</i>	57
<i>Norissii Error.</i>	58

Nummorum

Dissertationum Epitome.

Nummorum Getæ Classis altera, ejus Virtutes exhibens.	59
Romani non ex Genere Nobilitatem; sed ex Imaginibus, aestimabant.	60
Getæ Virtus Bellica	61
Nummo celebratur ;	62
Ut & Religio.	63
Quævis fere Natio suum habuit Herculem <i>ἑπὶ χεῖρ.</i>	ibid
Gryphum Minervæ sacrum, an licet opinari?	64
Numisma Getæ reditum.	65
Ex Britannia celebrans.	66
Donativum Militibus, propter Appellationes, ibid	
Nummo sexto exhibitum.	67
Reicienda <i>τὴ</i> Felicitas scriptura cum Diphthongo.	ib.
Quod Inscriptionum, & Nummorum	68
Auctoritate manifestum est.	69
Sæculum, cum Diphthongo, scribi oportere.	ibid
Nummorum & Inscriptionum auctoritas, illa Librorum impressorum & MSS major.	70
Getæ Troja Nummo,	ibid
Secundum Virgilium, signata ; quæ Statuæ Bathoniensi favet.	71
Nummus Octavius Ludos habet sæculares, de quibus enucleatissime Pätinus.	72
[SVF. P. D.] quid in Nummis significet.	73
Victoriam Britannicam Nummus exhibet.	ibid
Getæ Nummorum Classis Tertia.	74
Getæ Sanitas.	ibid
Geta Herculi comparatur.	75
De Deo Luno.	ibid
Nummus <i>Αἰγῶν, Βυζαντίων</i> ; Uva in Nummo quid significet: Bassianus & Geta, Romulo & Remo .	76

Dissertationum Epitome

<i>Significantur.</i>	77
<i>Exercitationum amans Geta.</i>	ibid
<i>Coturnicum pugna.</i>	78
<i>Getæ Salus Nummo ostenditur.</i>	ibid
<i>Nummus Ἐλασίῳ.</i>	ibid
<i>De Neocoris.</i>	79
<i>Geta Venator.</i>	ibid
<i>Booscætes Nummus.</i>	ibid
<i>Ζηλῆσι Nummus.</i>	80
<i>Ἡλιεπολίῳ Nummus.</i>	81
<i>Diversa eodem Nummo Capita pretium ejus</i>	82
<i>augment.</i>	82
<i>COL. HEL. Nummus,</i>	ibid
<i>Ἡεχλείας ἐν Πόντῳ.</i>	ibid
<i>Corrigitur Spartianus.</i>	83
<i>Θελπυσίων Nummus,</i>	ibid
<i>Θυαίηρωῶν, ejusque ratio.</i>	84
<i>Ιλίων Σέξμανδρῳ.</i>	ibid
<i>Ἰελιοπολίῳ. Καλχαδονίων.</i>	85
<i>Κλαζομένων. Κλαωναίων.</i>	86
<i>Κορυωρέων. Κυπείσσειων. Κοινὸν Κυπείων.</i>	87
<i>Sep. Col. Laud. Metrop.</i>	ibid
<i>Λεβεδίων Nummus, Μηθυμναίων.</i>	88
<i>Μυλασέων. Ναξίων. Νεοχαιορέων. Νινυαίων.</i>	89
<i>Νικοπόλεως. Πανταλιωῶν. Περγαίων.</i>	90
<i>Περειθίων. Πέλας Μετ.</i>	91
<i>Πρεσάτων. Πρυμνησέων. Ptolemais.</i>	92
<i>Ταμίων. Τερδίκης. Σιδηῶν. Σικυονίων.</i>	93
<i>• Sinopes. Σμυρναίων.</i>	94
<i>Stabiarum & Bovillarum.</i>	95
<i>Lac Stabianum medetur Ulceribus.</i>	97
<i>Nummus Στατονικέων.</i>	ibid
<i>Tomensium. Ουλτίας Τοπέρι. Τραλλιανῶν.</i>	98
<i>Septimia Tyrus. Nummus Τραιπυίων.</i>	99
	Φιλαδέων

Differtationum Epitome.

Φαλιέων. Φιλομηλέων. Κρησιέων.	ibid.
Αγριαλέων. Απολωνιαίων. Αρθιέων.	ibid.
Βυζαντίων. Κολοφωνίων, qui Canes ad Bella instrue-	100
bant.	ibid.
Getæ Nummus,	101
Devam esse Coloniam ostendens.	ibid.
Getæ Nummorum magna pars cusa, Severi	102
ergo.	ibid.
Qualis ille,	103
Quantusque Vir.	ibid.
Quot Domus Severianæ Numismata.	104
Plura, quam Vespasianæ; quaque Cæsareæ	ibid.
non multum excedunt.	105

C A P. V.

De reliquis ad GETAM spectantibus.

SEveri & Antonini A. A. Eboraco Cæci-	106
liæ Rescriptum, A. D. 211:	ibid.
In quo Getæ Aug. nomen reticetur.	107
Getæ & Bassiani diversa ingenia.	ibid.
Bassiani malitia.	108
Concordiam iis Parentes suasere; sed in cassum.	ibid.
Caracalla Fratrem occidit.	109
Statuas ejus dejici, Inscriptiones eradi jussit.	ibid.
Severi in Filios culpanda Lenitas.	110
Getæ unus ex Romanorum Impp. obscurissimis.	111

Differtationum Epitome.

*Quæ hic de Statua Getæ Bathoniensi, non nisi
caute proferuntur ;* ibid
Sed cum Illius spe nequaquam exigua. III

Severianæ Domus Augustæ Synopsis Chronologica.

S EVERUS quo anno natus.	112
Ludum ad Iudices exercuit in Pueritia.	113
Octavo decimo ætatis anno publice Declamavit,	ibid
Romam adiit,	114
Latum Clavum accepit. Juventam plenam fu- rorum, Egit. Uxorem Martiam duxit.	ibid
Prætor a Marco designatus, ad Hispaniam missus est. Athenas petiit.	115
Commodus Britannicus : Juliam Sept. Se- rus duxit in Uxorem.	116
Geta quo anno natus.	117
Severus Imperator appellatus,	118
In orientem proficiscitur.	119
Bassianus, Cæsar appellatur :	120
Severus, Arabicus, Adiabenicus, Parthicus.	ibid
Plautianus Severum Imp. ad orientem comitatur.	121
Quo Anno Septizodium constructum.	ibid
Plautianus Filia dedit, quantum Reginis quin- quaginta satis esset.	123
Arcus	

Dissertationum Epitome.

<i>Arcus Augg. adificatur.</i>	ibid
<i>Getae nostri Consularatus primus.</i>	124
<i>Dui, & Augustorum Numinibus Altare dedi-</i> <i>catum.</i>	125
<i>Cum Filiis Severus Britanniam adit.</i>	126
<i>Annus Britanniae Gloriosissimus.</i>	127
<i>Deva quo anno Colonia facta.</i>	ibid
<i>Aquae Solis a Geta servata.</i>	128
<i>Inclinat Domus Severiana.</i>	ibid
<i>Severi Mors, Sepultura,</i>	129
<i>& Apotheosis.</i>	130
<i>A Bassiano Geta Jugulatur.</i>	131
<i>Tuccitani Getae Monumentum erexere.</i>	ibid
<i>Bassianus unde Caracalla dictus;</i>	132
<i>Ejus Aedificia, & Impietates;</i>	ibid
<i>Lex de Orbe Romano Civitate donato.</i>	133
<i>Unde Tarans appellatus,</i>	ibid
<i>Macrini jussu trucidatus.</i>	134
<i>Ejus Aetas.</i>	ibid
<i>Trium horum Antoninorum Characteres.</i>	135 &
	in seqq.
<i>Quando maxime claruit Britannia.</i>	137, 8

De Juncula, quondam M. Regis Ælfredi.

Iuncula haec, de qua olim, ad incudem re-
vocatur.

Ubi, & quando inventa.

Pag. 1

2

Ejus

Dissertationum Epitome.

<i>Ejus Facies antica,</i>	3
<i>Postica,</i>	4
<i>Lateralis. Inscriptio :</i>	5
<i>Cuja in eo Facies :</i>	6
<i>In ejus initio Crux.</i>	7
<i>Literarum ductus, & miscella notabilis.</i>	ibid
<i>Icuncula Usus ;</i>	8
<i>Ælfredi Pietas.</i>	9
<i>Ælfredus Idololatriæ non arguendus : Hæc Icuncula tantum Μνημόσυνον.</i>	10
<i>Desideratur Alcwini, contra Cultum Imaginum, Liber.</i>	11
<i>Ab Ethnicis, ad Ecclesiam, manavit Imaginum cultus.</i>	ibid
<i>Imaguncularum apud Ethnicos usus,</i>	12
<i>Exemplo non uno illustratus.</i>	13
<i>Imaguncularum Cultus improbatur,</i>	14
<i>Quia perridiculus.</i>	15
<i>Tabularum Explicatio.</i>	16, & seqq.
<i>Syllabus Capitum in Dissertationibus.</i>	
<i>Dissertationum Epitome.</i>	

F I N I S.

Dissertationum Epitome

ERRATA IN DISSERTATIONIBUS.

In Dedicatione, Linea ult. lege *saecula*. In
 Dissertationis Pag. 26, L. ult. lege (1)
 P. 28, L. 12, pro ante, l. circa P. 99,
 L. 16, l. Philomelienses. P. 108, L. 25,
 l. evomeret. P. 112, L. penult. l. 145. P. 113,
 L. 2, l. 898 | 145. P. 129, L. 21, l. Sever's-
 hill. P. 137, L. 1, pro de GETA BRITANNICO,
 l. Synopsis Chronologica. P. 138, L. ult. 12
 Guil. P. 117, L. 1, 2, l. Post
 N.C.

FINIS

*Libri ab eodem Auctore
editi.*

Iulii Vitalis Epitaphium, cum
Notis Criticis Explicationeque
U. C. Hen. Dodwelli, & Com-
mentario Guil. Musgrave, Iscæ
Dunmoniorum, MDCCXI.

De Arthritide Symptomatica Dis-
sertatio. Exoniæ. MDCCIII.

De Arthritide Anomala five Inter-
na, Dissertatio. Exoniæ. MDCCVII.